

Rynek pracy w województwie opolskim w latach 2010–2019

Labour market in Opolskie Voivodship in the years 2010–2019

Urząd Statystyczny w Opolu Statistical Office in Opole

Opole 2020

Opracowanie merytoryczne

Content-related works

Urząd Statystyczny w Opolu, Opolski Ośrodek Badań Regionalnych
Statistical Office in Opole, Opolski Centre for Regional Surveys

pod kierunkiem
supervised by

Janiny Kuźmickiej

Zespół autorski

Editorial team

dr Agnieszka Dembicka-Niemiec, Małgorzata Kania, Elwira Kunicka, Maria Mołodowicz, dr hab. Edyta Szafranek

Skład i opracowanie graficzne

Typesetting and graphics

Izabela Wieszczyk

ISSN 1509-9016

Publikacja dostępna na stronie

Publication available on website

<http://opole.stat.gov.pl>

Przy publikowaniu danych GUS prosimy o podanie źródła

When publishing Statistics Poland data — please indicate the source

Przedmowa

Urząd Statystyczny w Opolu przekazuje Państwu kolejną edycję publikacji prezentującej zagadnienia rynku pracy w województwie opolskim.

Tegoroczna edycja zawiera komentarz analityczny uwzględniający następujące działy tematyczne: aktywność ekonomiczna ludności, pracujący, bezrobocie rejestrowane, wynagrodzenia i świadczenia społeczne, warunki pracy. Opracowanie uzupełniono wykresami, a także kartogramami obrazującymi rozkład i natężenie wybranych zjawisk w województwie. Publikacja zawiera identyfikację przestrzennego zróżnicowania sytuacji na rynku pracy w układzie powiatów, w latach 2010–2019, określoną przy wykorzystaniu taksonomicznej metody wzorca rozwoju.

Na końcu opracowania zamieszczono tablice przeglądowe prezentujące sytuację na rynku pracy w województwie opolskim na tle kraju i innych województw. Wieloletnia retrospekcja umożliwia dokonanie oceny zmian zachodzących na rynku pracy w okresie 2010–2019 w województwie opolskim.

Publikacja dostępna jest w formie książkowej oraz na stronie internetowej Urzędu <http://opole.stat.gov.pl>, gdzie zostały również umieszczone tablice statystyczne opracowane w programie MS Excel dla poszczególnych obszarów tematycznych, które stanowią integralną część publikacji.

Oddając do rąk Państwa opracowanie obejmujące zagadnienia dotyczące rynku pracy wyrażam nadzieję, że zainteresuje ono szerokie grono odbiorców oraz zaspokoi potrzeby informacyjne użytkowników.

Dyrektor
Urzędu Statystycznego w Opolu

Janina Kuźmicka

Opole, listopad 2020 r.

Preface

The Statistical Office in Opole provides you with the next edition of the publication presenting the issues of the labour market in Opolskie voivodship.

This year's edition includes the analytical commentary covering the following thematic sections: economic activity of the population, employed persons, registered unemployment, wages and salaries and social benefits, working conditions. The study has been supplemented with charts and cartograms showing the distribution and intensity of selected phenomena in the voivodship. The publication contains the identification of the spatial differentiation of the situation on the labour market by powiats, in the years 2010–2019, determined by using a taxonomic method of development pattern.

At the end of the study, there are review tables presenting the situation on the labour market in Opolskie voivodship in comparison with the country and other voivodships. The long term retrospective allows to assess changes taking place on the labour market in the period 2010–2019 in Opolskie voivodship.

The publication is available in book form and on the Internet site of the Office <http://opole.stat.gov.pl> where statistical tables have been placed, compiled in the MS Excel programme for individual subject areas, constituting an integral part of the publication.

Presenting this study covering issues related to the labour market, I hope it will be of interest to a wide audience circle and will satisfy the users' information needs.

Director
Of the Statistical Office in Opole

Janina Kuźmicka

Opole, November 2020

Spis treści Contents

	Strona Page
Przedmowa	3
Preface	4
Objaśnienia znaków umownych	8
Symbols	
Skróty	8
Abbreviations	
Synteza	9
Executive summary	12
Aktywność ekonomiczna ludności	15
Economic activity of the population	
Pracujący	24
Employment	
Bezrobocie rejestrowane	34
Registered unemployment	
Wynagrodzenia. Świadczenia społeczne	46
Wages and salaries. Social benefits	
Warunki pracy	51
Working conditions	
Analiza taksonomiczna rynku pracy według powiatów	58
Taxonomic analysis of the labour market by powiats	
Wybrane dane warunkujące sytuację na rynku pracy	61
Selected data conditioning the situation on the labour market	
Województwo opolskie na tle kraju i innych województw	65
Opolskie voivodship in comparison with the country and other voivodships	
Uwagi ogólne	69
General notes	72
Źródła danych	71
Sources of data	74

Spis tablic List of tables

Tablica Table	Strona Page
1. Dynamika ludności aktywnej i biernej zawodowo w IV kwartale 2019 r. Dynamics of economically active and inactive population in the 4th quarter of 2019	15
2. Przyjęcia do pracy według źródeł rekrutacji	28
Hires by sources of recruitment	
3. Pełnozatrudnieni zwolnieni z pracy według przyczyn	30
Full-time employees terminated by reasons	
4. Najniższe i najwyższe przeciętne wynagrodzenia brutto według sekcji i powiatów w 2019 r. The lowest and highest average gross wages and salaries by sections and powiats in 2019	49
5. Zatrudnieni w warunkach zagrożenia	51
Exposure to risk factors at work	
6. Poszkodowani w wypadkach przy pracy według skutków wypadków	55
Persons injured in accidents at work by accident consequences	

Tablica Table		Strona Page
7.	Taksonomiczne mierniki rozwoju Taxonomic indicators of the development	59
8.	Wartości graniczne przedziałów Limit values of ranges	60
9.	Grupy powiatów według poziomu rozwoju rynku pracy Groups of powiats by level of labour market development	60

Spis wykresów List of charts

Wykres Chart		Strona Page
1.	Liczba osób niepracujących przypadająca na 1000 osób pracujących w IV kwartale The number of not working persons per 1000 employed persons in the 4th quarter	16
2.	Współczynnik aktywności zawodowej Activity rate	17
3.	Struktura pracujących według grup wieku w IV kwartale Structure of employed persons by age groups in the 4th quarter	18
4.	Struktura pracujących według poziomu wykształcenia w IV kwartale Structure of employed persons by level of education in the 4th quarter	19
5.	Struktura pracujących według płci i grup zawodów w IV kwartale Structure of employed persons by sex and occupational groups in the 4th quarter	20
6.	Wskaźnik zatrudnienia Employment rate	21
7.	Stopa bezrobocia Unemployment rate	22
8.	Struktura biernych zawodowo według płci i przyczyn bierności w IV kwartale Structure of economically inactive persons by sex and reasons for inactivity in the 4th quarter	23
9.	Struktura pracujących według sektorów własności i rodzajów działalności Structure of employed persons by ownership sectors and kind of activity	24
10.	Struktura pracujących według rodzajów działalności w 2019 r. Structure of employed persons by kind of activity in 2019	26
11.	Struktura absolwentów podejmujących pracę po raz pierwszy według typów szkół Structure of school-leavers starting work for the first time by type of school	28
12.	Współczynnik przyjęć i zwolnień Hire and termination rate	29
13.	Struktura wolnych miejsc pracy według grup zawodów Structure of vacancies by groups of occupations	31
14.	Bezrobotni zarejestrowani według płci Registered unemployed persons by sex	34
15.	Bezrobotni zarejestrowani w 2019 r. Registered unemployed persons in 2019	35
16.	Stopa bezrobocia rejestrowanego Registered unemployment rate	35
17.	Bezrobotni nowo zarejestrowani i wyrejestrowani według płci Newly registered unemployed persons and persons removed from unemployment rolls by sex	37
18.	Rotacja zarejestrowanych bezrobotnych w 2019 r. Rotation of registered unemployed persons in 2019	38

Wykres Chart	Strona Page
19. Napływ oraz odpływ zarejestrowanych bezrobotnych według płci w 2019 r. Inflow and outflow of registered unemployed persons by sex in 2019	38
20. Struktura bezrobotnych zarejestrowanych według płci i grup wieku Structure of registered unemployed persons by sex and age groups	39
21. Struktura bezrobotnych zarejestrowanych według płci i poziomu wykształcenia Structure of registered unemployed persons by sex and educational level	40
22. Struktura bezrobotnych zarejestrowanych według stażu pracy Structure of registered unemployed persons by work seniority	41
23. Struktura bezrobotnych zarejestrowanych według czasu pozostawania bez pracy ... Structure of registered unemployed persons by duration of unemployment	42
24. Bezrobotni zarejestrowani przypadający na 1 ofertę pracy Registered unemployed persons per one job offer	44
25. Odchylenia względne przeciętnych miesięcznych wynagrodzeń brutto od średniej w województwie według wybranych sekcji w 2019 r. Relative deviations of average monthly gross wages and salaries from the average in the voivodship by selected sections in 2019	46
26. Dynamika przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia brutto oraz przeciętnej miesięcznej emerytury i renty brutto Indices of average monthly gross wages and salaries as well as retirement and other pension	50
27. Zatrudnieni w warunkach zagrożenia na 1000 zatrudnionych w zakładach objętych badaniem Exposure to risk factors at work per 1000 employees in units covered by the survey	52
28. Struktura zatrudnionych w warunkach zagrożenia w 2019 r. Structure of employees exposed to risk factors at work in 2019	53
29. Struktura osobozagrożeń według grup zagrożeń w 2019 r. Structure of threats per capita by groups of threats in 2019	54
30. Poszkodowani w wypadkach przy pracy według płci w 2019 r. Persons injured in accidents at work by sex in 2019	56
31. Struktura przyczyn wypadków przy pracy Structure of causes of accidents at work	57

Spis map List of maps

Mapa Map	Strona Page
1. Pracujący na 1000 ludności w 2019 r. Employed persons per 1000 population in 2019	25
2. Przeciętne zatrudnienie na 1000 ludności w 2019 r. Average paid employment per 1000 population in 2019	32
3. Stopa bezrobocia rejestrowanego w 2019 r. Registered unemployment rate in 2019	36
4. Udział bezrobotnych zarejestrowanych zamieszkałych na wsi w ogółem zarejestro- wanych bezrobotnych w 2019 r. Share of registered unemployed persons living in rural areas in the total of registered unemployed in 2019	43
5. Przeciętne miesięczne wynagrodzenia brutto w 2019 r. Average monthly gross wages and salaries in 2019	48

Objaśnienia znaków umownych

Symbols

Symbol Symbol		Opis Description
Kreska	(-)	zjawisko nie wystąpiło. magnitude zero.
Kropka	(.)	oznacza brak informacji, konieczność zachowania tajemnicy statystycznej lub że wypełnienie pozycji jest niemożliwe albo niecelowe. data not available, classified data (statistical confidentiality) or providing data impossible or purposeless.
Znak	Δ	oznacza, że nazwy zostały skrócone w stosunku do obowiązującej klasyfikacji. categories of applied classification are presented in abbreviated form.
"W tym" "Of which"		oznacza, że nie podaje się wszystkich składników sumy. indicates that not all elements of the sum are given.
Znak	*	dane zostały zmienione w stosunku do już opublikowanych. data revised.
Comma	(,)	used in figures represents the decimal point.

Skróty

Abbreviations

Skrót Abbreviation	Znaczenie Meaning
tys.	tysiąc
mln	milion
zł PLN	złoty Polish zloty
km ²	kilometr kwadratowy square kilometre
r.	rok
cd. cont.	ciąg dalszy continued
dok. cont.	dokończenie continued
nr (Nr) No.	numer number
poz.	pozycja
p. proc. pp	punkt procentowy percentage point
Dz. U.	Dziennik Ustaw

Skrót Abbreviation	Znaczenie Meaning
itp. etc.	i tym podobne and the like
m.in. i.a.	między innymi among others
np. e.g.	na przykład for example
tj. i.e.	to jest that is
tzn. i.e.	to znaczy that is
tzw.	tak zwany
PKD	Polska Klasyfikacja Działalności Polish Classification of Activity
KRUS ASIF	Kasa Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego Agricultural Social Insurance Fund
ZUS SII	Zakład Ubezpieczeń Społecznych Social Insurance Institution
UE EU	Unia Europejska European Union

Ogólna charakterystyka rynku pracy w województwie opolskim w latach 2010–2019, na podstawie jego analizy, przedstawia się następująco:

Rynek pracy jest jednym z rynków funkcjonujących w gospodarce. Pracownicy oferują na nim własną pracę, niezbędną do wytwarzania dóbr i usług (strona podażowa), a pracodawcy zgłaszają na nią zapotrzebowanie (strona popytowa). Na rynku pracy o popycie i podaży decyduje wiele powiązanych ze sobą czynników m. in. o charakterze demograficznym, społecznym i gospodarczym. W istotny sposób rynek pracy zależy od ogólnej koniunktury gospodarczej, prowadzonej polityki, której wynikiem jest m.in. poziom płacy minimalnej oraz zasiłku dla bezrobotnych, a także uwarunkowań społeczno-kulturowych.

Na rynek pracy w województwie opolskim niekorzystnie wpływają takie zjawiska jak: postępująca depopulacja i pogłębiający się proces starzenia społeczeństwa. W latach 2010–2019 następował systematyczny spadek liczby ludności, czego główną przyczyną był utrzymujący się w analizowanym okresie ujemny przyrost naturalny. Negatywne zjawiska można zaobserwować również w ekonomicznych grupach wieku. W poszczególnych latach rozpatrywanego okresu znacząco zmniejszała się liczba ludności w wieku produkcyjnym, natomiast zwiększała liczba osób w wieku poprodukcyjnym przypadająca na 100 osób w wieku przedprodukcyjnym, jak również na 100 osób w wieku produkcyjnym. Odnotowano także wzrost wieku środkowego świadczący o starzeniu się społeczeństwa. Ponadto, niekorzystne zmiany w liczbie i strukturze ludności wywołane są przez charakterystyczne dla województwa procesy migracyjne. Migracja, która dotyczy głównie osób w wieku produkcyjnym i prokreacyjnym dodatkowo przyczynia się do zmniejszenia zasobów pracy. W poszczególnych latach okresu 2010–2019 obserwowano ujemne saldo migracji stałej, zarówno wewnętrznej, jak i zagranicznej, osób w wieku produkcyjnym w przeliczeniu na 10 tys. ludności w rozpatrywanym wieku.

Podstawowych informacji o rynku pracy dostarcza reprezentacyjne badanie aktywności ekonomicznej ludności (BAEL) realizowane w gospodarstwach domowych. W latach 2010–2019 współczynnik aktywności zawodowej wzrastał, z wyjątkiem 2011 r., 2013 r. oraz 2019 r., kiedy to obniżył się wobec poprzedniego roku. Zwiększoną aktywność zawodową obserwowano szczególnie w latach 2016–2017 wśród mężczyzn oraz osób młodych (w wieku 15–24 lata), natomiast w obu przypadkach wartości omawianego współczynnika zmniejszyły się w kolejnych latach (2018–2019). Wskaźnik zatrudnienia zwiększał się do 2018 r. (z wyjątkiem 2013 r.), po czym w 2019 r. jego wartość spadła. Stopa bezrobocia natomiast, do 2018 r. (z wyjątkiem 2012 r.) systematycznie obniżała się, lecz wzrosła w 2019 r. Podobnie, obserwowany w latach 2010–2018 (z wyjątkiem 2013 r.) malejący trend obciążenia osób pracujących osobami niepracującymi w 2019 r. odwrócił się, jednak wskaźnik ten nadal pozostawał na znacząco niższym poziomie niż w 2010 r.

Stronę podażową rynku pracy stanowią osoby pracujące. Do 2018 r. trwał zapoczątkowany w 2013 r. wzrost liczby pracujących (według faktycznego miejsca pracy i rodzaju działalności w podmiotach o liczbie pracujących powyżej 9 osób), natomiast w 2019 r. wystąpił nieznaczny jej spadek. W sektorze publicznym do 2015 r. liczba pracujących malała w poszczególnych latach, natomiast w okresie 2016–2019 zaczęto odnotowywać niewielkie jej wzrosty. W sektorze prywatnym w 2019 r. po raz pierwszy od 2010 r. liczba pracujących nieznacznie się zmniejszyła wobec poprzedniego roku. W 2019 r. przeważały osoby pracujące w sektorze prywatnym. Ponad połowę z pracujących stanowili mężczyźni i w większości pracowali w sektorze prywatnym. Kobiety dominowały natomiast w sektorze publicznym. W latach 2010–2019 występowała zróżnicowana dynamika liczby pracujących w podregionach województwa, a większą, z wyjątkiem 2015 r. oraz 2019 r. charakteryzował się podregion opolski. W obu podregionach odnotowano w 2019 r. wzrost liczby pracujących w relacji do 2010 r., przy czym większy wystąpił w opolskim.

Bezrobocie oznacza sytuację, w której podaż siły roboczej przewyższa popyt na nią powodując stan nierównowagi na rynku pracy. Od 2013 r. obserwowany był spadek liczby zarejestrowanych bezrobotnych. Na koniec 2019 r. liczba zarejestrowanych bezrobotnych zmniejszyła się zarówno w odniesieniu do 2015 r., jak i 2010 r. i zarazem była najniższa w całym okresie będącym przedmiotem analizy. Powodem takiej sytuacji był przede wszystkim zmniejszający się napływ rejestrujących się bezrobotnych i przewyższający go odpływ bezrobotnych. Również w 2019 r. odnotowano najniższą w okresie 2010–2019 stopę bezrobocia, która jednak nadal kształtowała się na poziomie powyżej średniej krajowej. Wskaźnik płynności rynku pracy, stanowiący relację liczby bezrobotnych, którzy podjęli pracę w danym okresie sprawozdawczym do liczby nowo zarejestrowanych w tym okresie bezrobotnych, najwyższą wartość w omawianym przedziale czasu przyjmował w 2017 r., po czym w latach 2018–2019 nastąpiła tendencja spadkowa. Wśród ogółu zarejestrowanych bezrobotnych w latach 2010–2019 systematycznie zmniejszał się odsetek osób bezrobotnych bez doświadczenia zawodowego, a udział bezrobotnych do 25 roku życia malał do 2017 r., lecz nieznacznie wzrósł w latach 2018–2019; zmniejszał się natomiast (od 2017 r.) udział bezrobotnych powyżej 50 roku życia. Analiza zjawiska bezrobocia w przekroju przestrzennym wykazała w odniesieniu do 2015 r. i 2010 r. większy spadek liczby zarejestrowanych bezrobotnych w podregionie nyskim niż opolskim. W podregionie nyskim większy był również spadek wartości stopy bezrobocia w relacji do rozpatrywanych lat, jednak mimo znacznego zmniejszenia dystansu, w 2019 r. jej wartość nadal pozostawała na wyższym poziomie niż w podregionie opolskim.

Wynagrodzenia są ważnym elementem analizy rynku pracy z uwagi na pełnione funkcje (motywacyjna, dochodowa, kosztowa i społeczna). W latach 2010–2019 przeciętne miesięczne wynagrodzenie (w podmiotach o liczbie pracujących powyżej 9 osób) w województwie systematycznie zwiększało się, lecz pozostawało na poziomie poniżej średniej krajowej. W 2019 r. najwyższe przeciętne miesięczne wynagrodzenie odnotowano w działalności finansowej i ubezpieczeniowej, a najniższe – w zakwaterowaniu i gastronomii. W omawianych latach wyższe przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto notowano w sektorze publicznym. Rozpiętości płac wyrażone w odchyleniach względnych od średniej wojewódzkiej systematycznie zmniejszały się do 2017 r. (z wyjątkiem 2013 r.) w rezultacie szybszego tempa wzrostu wynagrodzeń w sektorze prywatnym, natomiast w latach 2018–2019 wielkości te zwiększyły się wskutek szybszego tempa wzrostu płac w sektorze publicznym. Wyższy poziom przeciętnych miesięcznych wynagrodzeń brutto w latach 2010–2019 obserwowano w podregionie opolskim, przy czym szybsze średnie roczne tempo wzrostu wynagrodzeń w tym okresie odnotowano w podregionie nyskim.

Warunki pracy stanowią zespół czynników występujących w środowisku pracy mających wpływ na jej jakość i wydajność, jak również są ważnym zagadnieniem z punktu widzenia stanu zdrowia pracowników. W latach 2010–2019 liczba osób zatrudnionych w warunkach zagrożenia była zróżnicowana, lecz od 2016 r. wykazywała wyraźną tendencję malejącą i w 2019 r. kształtowała się na najniższym poziomie w całym analizowanym okresie. Podobnie liczba osób poszkodowanych w wypadkach przy pracy zmniejszała się od 2017 r. w wyniku czego, w 2019 r. była najmniejsza w rozpatrywanym 10-letnim przedziale czasu, jak również w przeliczeniu na 1000 pracujących. W latach 2010–2019 najwięcej osobozagrożeń zlikwidowanych lub ograniczonych do poziomu zgodnego z normą odnotowano w 2010 r., natomiast nowo powstałych lub ujawnionych w 2012 r. W 2019 r. zlikwidowano lub ograniczono mniej osobozagrożeń niż w 2015 r. oraz 2010 r., natomiast ujawniono (łącznie z nowo powstałymi) więcej osobozagrożeń w odniesieniu do 2015 r., a mniej niż w 2010 r.

Sytuacja na rynku pracy w znacznej mierze jest uzależniona od strony popytowej, w tym liczby i struktury działających podmiotów gospodarczych. Liczba podmiotów gospodarki narodowej zwiększała się (z wyjątkiem 2016 r.) w latach 2012–2019 do najwyższego poziomu w analizowanym okresie. Wskaźnik wyrażony liczbą podmiotów gospodarki narodowej zarejestrowanych w systemie REGON w przeliczeniu na 10 tys. ludności również zwiększał się systematycznie od 2012 r., czego rezultatem była jego największa wartość w 2019 r. w ciągu rozpatrywanych dziesięciu lat. Również liczba osób fizycznych prowadzących działalność gospodarczą przypadająca na 100 osób w wieku produkcyjnym zwiększała się od 2012 r.

(pozostając na jednakowym poziomie w latach 2014–2016), by w 2019 r. osiągnąć najwyższy poziom od 2010 r. W 2019 r. odnotowano przewagę podmiotów nowo zarejestrowanych nad podmiotami wyrejestrowanymi. Podobnie jak w latach poprzednich zdecydowaną większość podmiotów skupiał sektor prywatny, jak również nadal najwięcej podmiotów prowadziło działalność w sekcjach: handel; naprawa pojazdów samochodowych oraz budownictwo.

Ważnym czynnikiem rozwoju rynku pracy są także nowo tworzone i likwidowane przez pracodawców miejsca pracy. W 2019 r. na jedno zlikwidowane miejsce pracy przypadało mniej nowo utworzonych miejsc pracy niż w 2015 r. i tyle samo co w 2010 r. Liczba nowo utworzonych miejsc pracy zwiększyła się w odniesieniu do 2015 r., natomiast spadła w relacji do 2010 r. W 2019 r. zlikwidowano więcej miejsc pracy niż w poszczególnych latach okresu 2012–2018. Najwięcej nowo utworzonych miejsc pracy w latach 2010–2019 odnotowano w 2016 r., a najmniej w 2013 r., natomiast najwięcej zlikwidowanych – w 2010 r., a najmniej w 2017 r. Na stan zatrudnienia wpływa również płynność zasobów pracy, która może być zjawiskiem zarówno pozytywnym, jak i negatywnym. W latach 2010–2019 obserwowano zróżnicowaną liczbę przyjęć i zwolnień. W 2019 r. zarówno liczba przyjęć, jak i zwolnień była wyższa niż w 2015 r. oraz 2010 r., przy czym większą dynamikę odnotowano w przypadku przyjęć do pracy.

Identyfikację przestrzennego zróżnicowania sytuacji na rynku pracy w układzie powiatów województwa opolskiego określono przy wykorzystaniu taksonomicznej metody wzorca rozwoju. W efekcie otrzymano ranking powiatów ze względu na osiągnięty poziom rozwoju rynku pracy. Wyniki badań wskazują, że przestrzenne zróżnicowanie sytuacji na rynku pracy w województwie opolskim w 2019 r. pogłębiło się w stosunku do 2010 r. Najkorzystniejszą sytuacją w analizowanych latach wyróżnia się m. Opole które znajdowało się na pierwszej pozycji w rankingu, a najmniej korzystną powiat głubczycki w 2019 r. i powiat namysłowski w 2010 r. Największą dynamiką w zakresie zmiany pozycji w rankingu charakteryzował się powiat nyski, który poprawił swoją lokatę o 4 pozycje w rankingu oraz powiat kędzierzyńsko-kozielski, który cechował się z kolei spadkiem o 5 miejsc.

Executive summary

The general characteristics of the labour market in Opolskie voivodship in the years 2010–2019, based on its analysis, are as follows:

The labour market is one of the markets functioning in the economy. Employees offer their own work necessary for the production of goods and services (supply site) and employers request it (demand site). On the labour market, demand and supply are determined by many interrelated factors, including of a demographic, social and economic nature. The labour market is significantly dependent on the overall economic situation, the policy pursued, the result of which is, inter alia, the level of minimum wages and salaries, and unemployment benefit, as well as on socio-cultural conditions.

The labour market in Opolskie voivodship is adversely affected by such phenomena as: progressive depopulation and a deepening ageing process of the society. In the years 2010–2019, a consistent decline occurred in the number of population, the main cause of which was the continuing negative natural increase during the period considered. Negative phenomena can also be observed in economic age groups. In particular years of the period considered, the number of working age population decreased significantly, while the number of post-working age population increased per 100 persons of pre-working age, as well as per 100 persons of working age. The growth in the median age was also observed, reflecting an ageing society. Moreover, unfavourable changes in the number and structure of the population are caused by migration processes characteristic of the voivodship. Migration, which mainly concerns people of working and procreation age, additionally contributes to reducing labour resources. In individual years of the 2010–2019 period, a negative net migration for permanent residence, both internal and international, was observed of people of working age per 10 thousand population of the considered age.

Basic information on the labour market is provided by a representative Labour Force Survey (LFS) carried out in households. In the years 2010–2019, the activity rate was increasing, except for 2011, 2013 and 2019, when it decreased compared to the previous year. Increased economic activity was observed particularly in 2016–2017 among men and young people (aged 15-24 years), while in both cases the values of this ratio decreased in subsequent years (2018–2019). The employment rate was increasing until 2018 (except 2013), after which its value fell in 2019. The unemployment rate, on the other hand, was decreasing steadily until 2018 (except 2012) but increased in 2019. Similarly, the decreasing trend observed between 2010 and 2018 (except 2013), in the burden on employed persons with persons not in employment turned opposite in 2019, but this indicator still remained significantly lower than in 2010.

Employed persons constitute the supply side of the labour market. The increase in the number of employees (according to the actual workplace and the kind of activity in economic entities with more than 9 persons employed), started in 2013, continued until 2018, while in 2019 there was its slight decrease. In the public sector, the number of employees decreased in individual years by 2015, while small increases began to occur between 2016 and 2019. In the private sector, in 2019, for the first time since 2010, the number of employees decreased slightly compared to the previous year. In 2019, persons employed in the private sector prevailed. More than half of the employed were men and mostly worked in the private sector. Women dominated the public sector. In the years 2010–2019 there was a varied dynamic of the number of persons employed in subregions of the voivodship, and the higher one, except for 2015 and 2019, was observed in Opolski subregion. In both subregions, in 2019, there was an increase in the number of employees in relation to 2010, with a larger one occurring in Opolski subregion. Unemployment means a situation where the supply of labour force exceeds the demand for it, resulting in imbalances on the labour market. Since 2013, a decrease in the number of registered unemployed persons has been observed. At the end of 2019, the number of registered unemployed persons was lower

both in comparison with 2015 and 2010, at the same time being the lowest in the entire period under analysis. The reason for this was, above all, the decreasing inflow of registering unemployed persons and the outflow of the unemployed outstripping it. Also in 2019, the lowest unemployment rate was recorded in the 2010–2019 period which, however, still remained above the national average. The labour market liquidity ratio, as a ratio of the number of unemployed persons who took up employment in a given reporting period to the number of the newly registered unemployed during that period, was the highest in the discussed period in 2017, followed by a downward trend in 2018–2019. Among the total registered unemployed persons in the years 2010–2019, the proportion of the unemployed without occupational experience was decreasing steadily while the share of the unemployed under 25 years old was decreasing until 2017, but slightly increased between 2018 and 2019; on the other hand, the share of unemployed persons over 50 years old has decreased (since 2017). The analysis of the unemployment phenomenon in the spatial cross-section has shown, in relation to 2015 and 2010, a higher decline in the number of registered unemployed persons in Nyski subregion than in Opolski one. In Nyski subregion there was also a greater decrease in the value of the unemployment rate compared to the years considered, but despite a significant reduction in the distance, in 2019 its value remained at a higher level than in Opolski subregion.

Wages and salaries are an important element of the labour market analysis due to the functions performed (motivational, income, cost and social). In the years 2010–2019, the average monthly wages and salaries (in entities with more than 9 persons employed) in the voivodship were steadily increasing, but remained below the national average. In 2019, the highest average monthly remuneration was recorded in financial and insurance activities, and the lowest – in accommodation and catering. In the years in question, the higher average monthly gross wages and salaries were recorded in the public sector. Wage spreads expressed in relative deviations from the voivodship average were decreasing steadily until 2017 (except 2013) as a result of a faster growth rate of wages and salaries in the private sector, while between 2018 and 2019 these figures increased due to a faster growth rate of wages and salaries in the public sector. A higher level of average monthly gross wages and salaries in the period 2010–2019 was observed in Opolski subregion, with faster average annual growth rate of wages and salaries in this period recorded in Nyski subregion.

Working conditions are a combination of factors occurring in the work environment that affect quality and efficiency of work, as well as being an important issue in terms of employees' health. In the years 2010–2019, the number of employees exposed to risk factors varied, but showed a clear decreasing trend since 2016 and remained in 2019 at the lowest level over the whole period considered. Similarly, the number of persons injured in accidents at work was decreasing since 2017 resulting, in 2019, in its smallest value in the 10-year period considered, as well as in the smallest figure per 1000 employed persons. In the years 2010–2019, the highest number of threats per capita eliminated or reduced to the standard level was recorded in 2010, while newly arisen risks or identified in 2012. In 2019, fewer threats per capita were eliminated or reduced than in 2015 and 2010, while more (including newly arisen) threats per capita were identified in relation to 2015 and fewer than in 2010.

The labour market situation depends to a large extent on the demand side, including the number and structure of operating economic entities. The number of entities of the national economy was increasing (except 2016) in the years 2012–2019 to the highest level in the period considered. The index expressed by the number of entities of the national economy registered in the REGON register per 10 thousand population was also increasing steadily since 2012, resulting in its highest value in 2019 during the decade considered. Also, the number of natural persons conducting economic activity per 100 persons of working age was increasing since 2012 (remaining at the same level in 2014–2016) to reach the highest level in 2019 since 2010. In 2019, there was an advantage of newly registered entities over deleted ones. As in previous years, the vast majority of entities were in the private sector and still the largest number of entities focused their activities in the sections: trade; repair of motor vehicles as well as construction.

An important factor in the development of the labour market are also jobs newly created and liquidated by employers. In 2019, fewer new jobs were created for one job liquidated than in 2015 and the same amount as in 2010. The number of newly created jobs increased in relation to 2015 while decreased compared with 2010. In 2019 more jobs were liquidated than in the individual years of the period 2012–2018. The highest number of newly created jobs, in the years 2010–2019, was recorded in 2016, and the lowest in 2013, while the largest number of liquidated jobs - in 2010 and the lowest in 2017. The employment situation is also influenced by the liquidity of labour resources which can be a phenomenon of both positive or negative. In 2010–2019, a diverse number of hires and terminations was observed. In 2019, both the number of hires and terminations was higher than in 2015 and 2010, with greater dynamic being recorded for hires.

The identification of the spatial differentiation of the situation on the labour market by powiats of Opolskie voivodship was determined using a taxonomic method of development pattern. As a result, the ranking of powiats was obtained according to the achieved level of labour market development. The results of surveys show that the spatial diversification of the situation on the labour market in Opolskie voivodship in 2019 deepened in comparison with 2010. The most advantageous situation in the analysed years was recorded in the city of Opole, which was on the first position in the ranking, and the least favourable in Głubczycki powiat in 2019 and Namysłowski powiat in 2010. The greatest dynamic in terms of changing the position in the ranking was characteristic for Nyski powiat which improved its position of 4 places in the ranking, and Kędzierzyńsko-kozielski powiat which, in turn, was marked by a decrease of 5 places.

Aktywność ekonomiczna ludności

Economic activity of the population

Na podstawie wyników Badania Aktywności Ekonomicznej Ludności możliwa jest ocena wykorzystania zasobów pracy, jak również charakterystyka grup ludności ze względu na ich status na rynku pracy.

Według danych średniorocznych omawianego badania w 2019 r. liczba osób aktywnych zawodowo w wieku 15 lat i więcej w relacji do 2015 r. zmniejszyła się, podczas gdy w odniesieniu do 2010 r. odnotowano jej wzrost. Zbiorowość biernych zawodowo uległa zmniejszeniu zarówno w stosunku do 2015 r., jak i 2010 r. Poziom wskaźników obrazujących sytuację na rynku pracy poprawił się. Wzrosła wartość współczynnika aktywności zawodowej i wskaźnika zatrudnienia, a zmniejszyła się wartość stopy bezrobocia zarówno w relacji do 2015 r., jak i 2010 r. W analizowanym okresie zmniejszyło się także obciążenie osób pracujących osobami niepracującymi.

Wyniki Badania Aktywności Ekonomicznej Ludności przeprowadzonego w IV kwartale 2019 r. również wskazują na poprawę sytuacji na rynku pracy w województwie opolskim w relacji do analogicznego okresu zarówno 2015 r., jak i 2010 r. Zmniejszyła się liczba biernych zawodowo i bezrobotnych oraz obniżył się poziom stopy bezrobocia. Na rynku pracy wystąpiły korzystne zmiany m.in. wzrost poziomu współczynnika aktywności zawodowej i wskaźnika zatrudnienia, a także zmniejszenie obciążenia osób pracujących osobami niepracującymi. Niekorzystnie, ale tylko w odniesieniu do IV kwartału 2015 r. kształtowała się liczba pracujących, która zmniejszyła się, natomiast w porównaniu z IV kwartałem 2010 r. odnotowano zwiększenie liczby pracujących.

W IV kwartale 2019 r. w województwie opolskim liczba ludności w wieku 15 lat i więcej wynosiła 732 tys., tj. mniej o 8,6% niż w analogicznym okresie 2015 r. i o 1,5% w porównaniu z IV kwartałem 2010 r. Populacja aktywnych zawodowo liczyła 400 tys. osób (384 tys. pracujących i 17 tys. bezrobotnych), a ich udział kształtował się na poziomie 54,6% ogólnej liczby ludności w wieku 15 lat i więcej.

Tablica 1. Dynamika ludności aktywnej i biernej zawodowo w IV kwartale 2019 r.
Table 1. Dynamics of economically active and inactive population in the 4th quarter of 2019

Wyszczególnienie Specification	Aktywni zawodowo Economically active population			Bierni zawodowo Economically inactive persons
	ogółem total	pracujący employed persons	bezrobotni unemployed persons	
2010=100				
Ogółem Total	101,8	107,3	48,6	94,9
mężczyźni men	102,7	108,9	38,9	93,2
kobiety women	100,0	105,1	58,8	95,9
Miasta Urban areas	96,5	101,5	42,9	90,4
Wieś Rural areas	108,9	115,0	50,0	100,0

Tablica 1. Dynamika ludności aktywnej i biernej zawodowo w IV kwartale 2019 r. (dok.)
 Table 1. Dynamics of economically active and inactive population in the 4th quarter of 2019 (cont.)

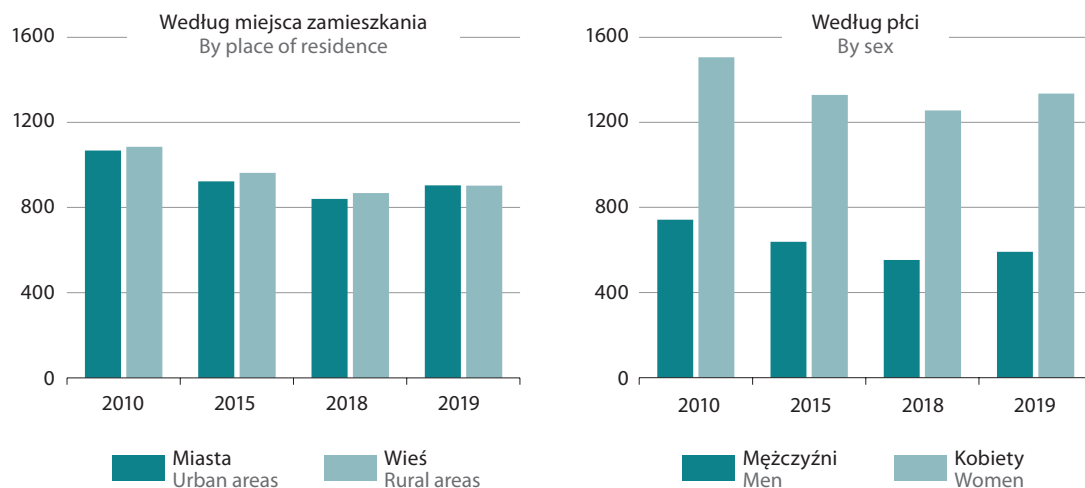
Wyszczególnienie Specification	Aktywni zawodowo Economically active population			Bierni zawodowo Economically inactive persons
	ogółem total	pracujący employed persons	bezrobotni unemployed persons	
2015=100				
Ogółem Total	91,7	93,2	70,8	91,0
mężczyźni men	94,6	96,1	63,6	91,1
kobiety women	88,3	89,6	76,9	90,9
Miasta Urban areas	89,7	90,4	69,2	89,9
Wieś Rural areas	94,8	96,2	63,6	92,1

Liczba osób aktywnych zawodowo zmniejszyła się o 8,3% w relacji do IV kwartału 2015 r., natomiast wzrosła o 1,8% wobec analogicznego okresu 2010 r. W stosunku do IV kwartału 2015 r. liczba zarówno aktywnych zawodowo kobiet, jak i mężczyzn zmniejszyła się (odpowiednio: o 11,7% i o 5,4%). W relacji do analogicznego okresu 2010 r. wzrosła liczba aktywnych zawodowo mężczyzn (o 2,7%), a liczba aktywnych zawodowo kobiet utrzymała się na tym samym poziomie.

Zbiorowość pracujących w IV kwartale 2019 r. stanowiła ponad połowę (52,5%) ogólnej liczby ludności w wieku 15 lat i więcej (w IV kwartale 2015 r. – 51,4%, w IV kwartale 2010 r. – 48,2%), a udział bezrobotnych wyniósł 2,3% (odpowiednio: 3,0% i 4,7%).

Zmiany w aktywności ekonomicznej ludności przełożyły się na zmniejszenie obciążenia osób pracujących osobami niepracującymi, tj. osobami bezrobotnymi i biernymi zawodowo. W IV kwartale 2019 r. w województwie opolskim na 1000 pracujących przypadało 909 osób niepracujących wobec 944 w analogicznym okresie 2015 r. i 1075 w IV kwartale 2010 r. (w kraju odpowiednio: 838 wobec 902 i 991).

Wykres 1. Liczba osób niepracujących przypadająca na 1000 osób pracujących w IV kwartale
 Chart 1. The number of not working persons per 1000 employed persons in the 4th quarter

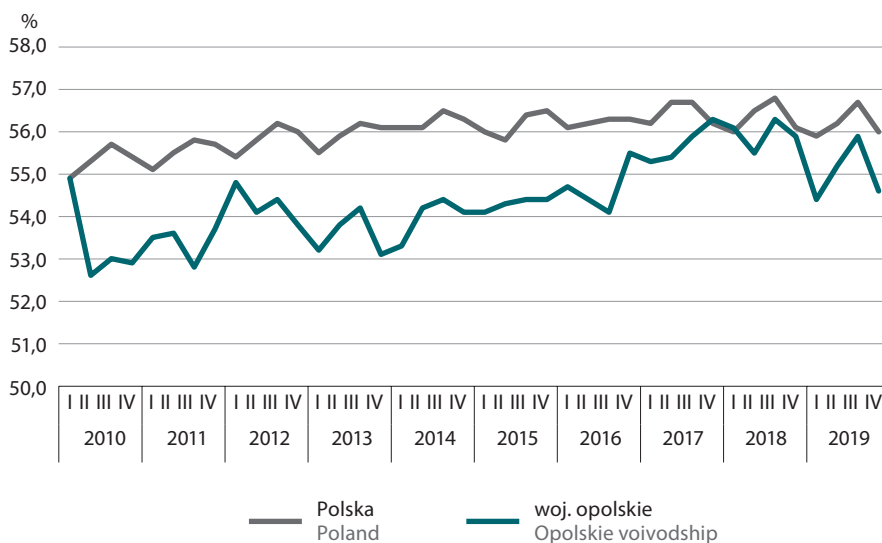
Współczynnik aktywności zawodowej w IV kwartale 2019 r. kształtował się na poziomie 54,6% (w kraju – 56,0%) i zwiększył się o 0,2 p. proc. w odniesieniu do IV kwartału 2015 r. oraz o 1,7 p. proc. wobec analogicznego okresu 2010 r. (w kraju odpowiednio: spadek o 0,5 p. proc. i wzrost o 0,6 p. proc.). Pod względem wartości tego współczynnika województwo opolskie uplasowało się na 8 miejscu w kraju (wobec 12 lokaty w 2010 r.).

Podobnie jak w poprzednich okresach wyższy poziom aktywności zawodowej w IV kwartale 2019 r. odnotowano w przypadku mężczyzn niż kobiet (64,9% wobec 45,3%). Wartość współczynnika aktywności zawodowej wśród mężczyzn wzrosła zarówno w relacji do IV kwartału 2015 r., jak i IV kwartału 2010 r. (odpowiednio: o 0,9 p. proc. i o 2,1 p. proc.). W przypadku kobiet poziom omawianego współczynnika zmniejszył się w stosunku do IV kwartału 2015 r. (o 0,7 p. proc.), natomiast wzrósł (o 1,1 p. proc.) w odniesieniu do analogicznego okresu 2010 r. Różnica współczynnika aktywności zawodowej dla płci zwiększyła się w relacji do IV kwartału zarówno 2015 r., jak również 2010 r. (odpowiednio: o 1,6 p. proc. i o 1,0 p. proc.) do poziomu 19,6 p. proc. w IV kwartale 2019 r.

W odniesieniu do miejsca zamieszkania nieco wyższą wartość współczynnika aktywności zawodowej w IV kwartale 2019 r. obserwowano w miastach niż na wsi (54,9% wobec 54,6%). Jednak na wsi charakteryzował się on większym wzrostem niż w miastach w odniesieniu do analogicznego okresu 2015 r. (o 0,8 p. proc. wobec spadku o 0,1 p. proc.) oraz w relacji do IV kwartału 2010 r. (o 2,1 p. proc. wobec 1,5 p. proc.).

Rozpatrując poziom wykształcenia i wiek odnotowano zróżnicowany stopień aktywności ekonomicznej. Najwyższy współczynnik aktywności zawodowej w IV kwartale 2019 r. wystąpił w przypadku osób z wykształceniem wyższym (79,7% wobec 81,0% w analogicznym okresie 2015 r. i 76,9% w IV kwartale 2010 r.), a najniższy dla osób z wykształceniem gimnazjalnym i niższym (18,3% wobec odpowiednio: 15,5% i 17,1%). Współczynnik aktywności zawodowej osób w wieku produkcyjnym w IV kwartale 2019 r. wyniósł 77,3% (więcej o 3,1 p. proc. w porównaniu z analogicznym okresem 2015 r. oraz o 7,0 p. proc. w relacji do IV kwartału 2010 r.). Najwyższą wartość współczynnika aktywności zawodowej przyjmował dla osób w grupie wieku 35–44 lata (88,0% wobec 87,8% w IV kwartale 2015 r. i 85,3% w IV kwartale 2010 r.), a najniższą dla osób w wieku 55 lat i więcej (24,7% wobec odpowiednio: 23,5% i 18,6%).

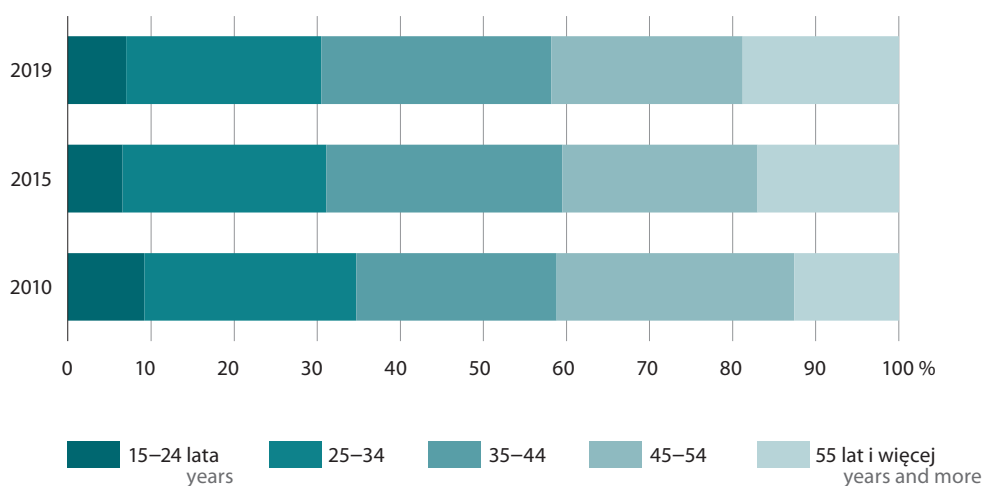
Wykres 2. Współczynnik aktywności zawodowej
Chart 2. Activity rate

Udział pracujących wśród aktywnych zawodowo był wyższy w odniesieniu do IV kwartału zarówno 2015 r., jak i 2010 r. (odpowiednio: o 1,5 p. proc. i o 4,9 p. proc.) i w IV kwartale 2019 r. kształtował się na poziomie 96,0%. Liczba pracujących w IV kwartale 2019 r. w województwie opolskim wynosiła 384 tys. osób i zmniejszyła się o 6,8% w porównaniu z analogicznym okresem 2015 r., natomiast była większa o 7,3% niż w IV kwartale 2010 r. Na zmniejszenie liczby pracujących w relacji do IV kwartału 2015 r. większy wpływ miał spadek liczby pracujących kobiet niż mężczyzn, tj. odpowiednio: 10,4% wobec 3,9%. Zwiększenie zbiorowości pracujących w porównaniu z analogicznym okresem 2010 r. w większym stopniu odnosiło się do mężczyzn niż kobiet (o 8,9% wobec 5,1%). Wśród pracujących w IV kwartale 2019 r. ponad połowę (57,3%) stanowili mężczyźni i ich udział zwiększył się w porównaniu z IV kwartałem zarówno 2015 r., jak i 2010 r. (odpowiednio: o 1,7 p. proc. i o 0,9 p. proc.).

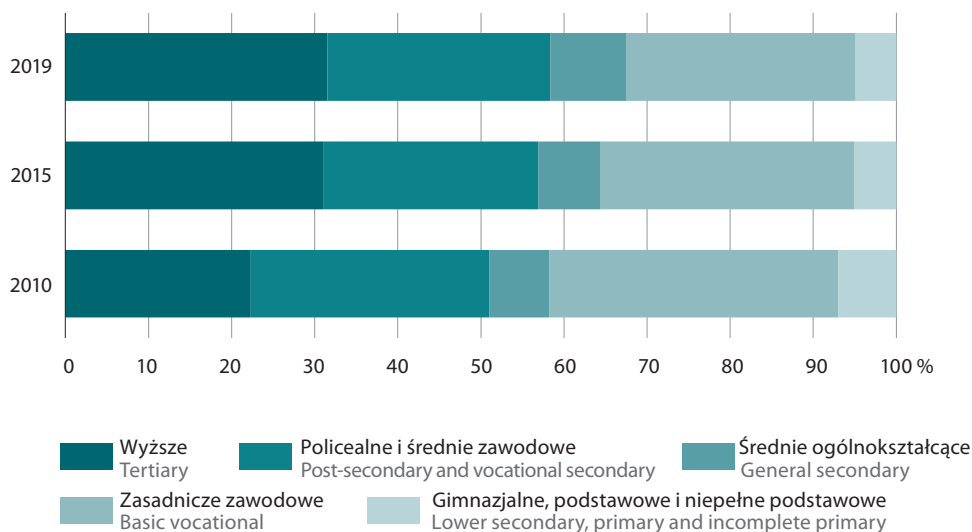
W strukturze pracujących według wieku, podobnie jak w analogicznym okresie 2015 r., jak i 2010 r. najmniejszy udział dotyczył osób ze skrajnych grup wieku, tzn. 15–24 lata (7,0%) oraz 55 lat i więcej (18,8%). W relacji do IV kwartału 2015 r. udziały obu rozpatrywanych grup pracujących wzrosły, przy czym w większym stopniu najstarszej grupy (o 1,8 p. proc. wobec 0,4 p. proc.). W odniesieniu do IV kwartału 2010 r. zwiększył się odsetek pracujących w wieku 55 lat i więcej (o 6,2 p. proc.), natomiast spadł o 2,2 p. proc. udział pracujących w grupie wieku 15–24 lata. Udziały pozostałych grup wyodrębnionych ze względu na wiek były zbliżone i mieściły się w granicach 23,0% – 27,7%.

Wykres 3. Struktura pracujących według grup wieku w IV kwartale
Chart 3. Structure of employed persons by age groups in the 4th quarter

Wśród pracujących w IV kwartale 2019 r. dominowały osoby z wykształceniem wyższym (121 tys.). Ich liczba zmniejszyła się o 5,5% w stosunku do analogicznego okresu 2015 r., jednak była większa o 51,3% niż w IV kwartale 2010 r. Udział osób z wykształceniem wyższym w ogólnej liczbie pracujących wynosił w omawianym okresie 31,5% i zwiększył się o 0,4 p. proc. w stosunku do IV kwartału 2015 r. oraz o 9,2 p. proc. w porównaniu z IV kwartałem 2010 r. Drugą pod względem liczebności grupą wśród pracujących (106 tys.) były osoby z wykształceniem zasadniczym zawodowym, jednak ich liczba zmniejszyła się zarówno w relacji do IV kwartału 2015 r., jak i analogicznego okresu 2010 r. (odpowiednio: o 15,9% i o 15,2%). Zmalał również odsetek tej grupy pracujących odpowiednio: o 2,9 p. proc. i o 7,2 p. proc. do poziomu 27,6%. Z kolei najmniej liczna grupa osób na rynku pracy (19 tys.) to osoby z wykształceniem co najwyżej gimnazjalnym. Ich udział w IV kwartale 2019 r. wynosił 5,0% i zmniejszył się w stosunku do IV kwartału zarówno 2015 r., jak i 2010 r., tj. odpowiednio: o 0,1 p. proc. i o 2,0 p. proc. Liczebność omawianej grupy osób zmniejszyła się o 9,5% w porównaniu z analogicznym okresem 2015 r., a o 24,0% w relacji do IV kwartału 2010 r.

Wykres 4. Struktura pracujących według poziomu wykształcenia w IV kwartale
 Chart 4. Structure of employed persons by level of education in the 4th quarter

Większość osób pracujących stanowiły osoby pracujące w sektorze prywatnym. Ich udział w IV kwartale 2019 r. wynosił 77,6%. W relacji zarówno do analogicznego okresu 2015 r., jak i 2010 r. odsetek ten zwiększył się (odpowiednio: o 2,4 p. proc i o 3,0 p. proc.). Udział pracujących w rolnictwie indywidualnym wynosił 6,3% i obniżył się o 2,4 p. proc. wobec IV kwartału 2015 r. oraz o 2,6 p. proc. w odniesieniu do analogicznego okresu 2010 r.

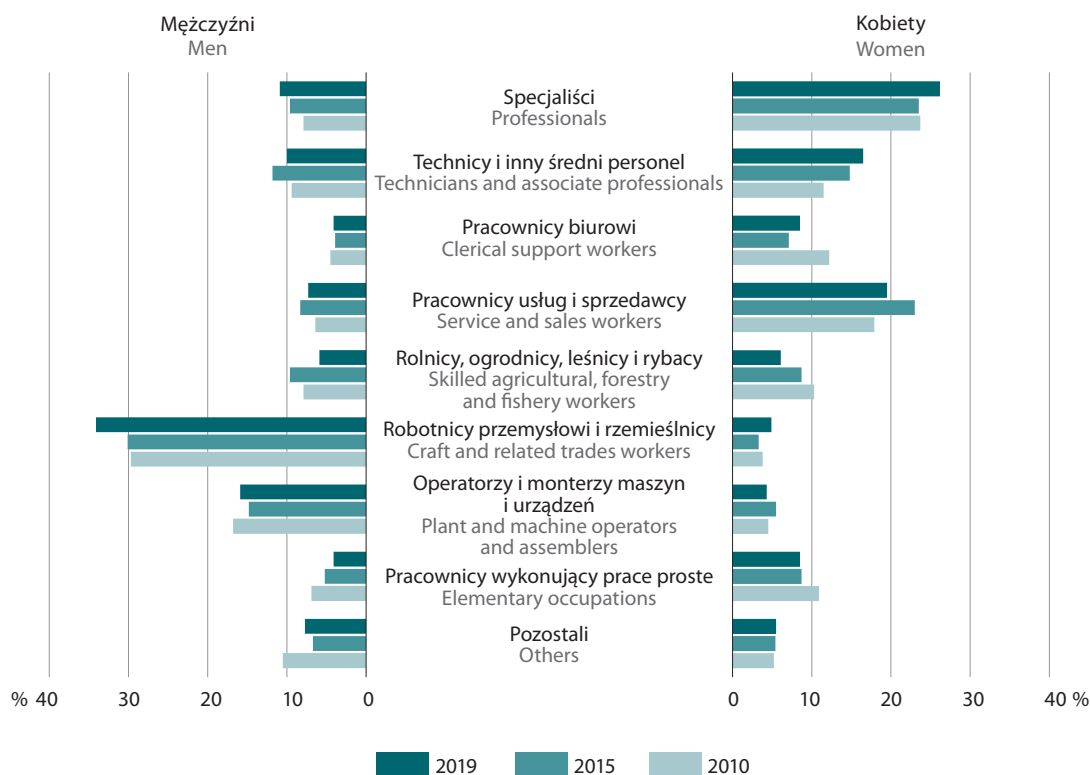
W strukturze pracujących według statusu zatrudnienia największy udział dotyczył osób zatrudnionych na podstawie stosunku pracy, czyli pracowników najemnych. W IV kwartale 2019 r. stanowili oni 83,0% wszystkich pracujących (więcej o 1,7 p. proc. niż w IV kwartale 2015 r. i o 3,4 p. proc. względem IV kwartału 2010 r.) i liczyli 318 tys. osób. Większość z nich (73,0%) zatrudniona była w sektorze prywatnym. Liczba osób pracujących, posiadających umowę na czas nieokreślony wynosiła 258 tys. (81,1% ogólnej liczby pracowników najemnych) i zwiększyła się o 4,9% w odniesieniu do IV kwartału 2015 r. oraz o 26,5% w porównaniu z analogicznym okresem 2010 r.

Udział pracodawców i pracujących na własny rachunek w ogólnej liczbie pracujących w IV kwartale 2019 r. kształtował się na poziomie 14,9%, tj. niższym o 0,1 p. proc. niż w analogicznym okresie 2015 r. oraz o 1,3 p. proc. niż w IV kwartale 2010 r. Liczebność omawianej zbiorowości (57 tys.) zmniejszyła się zarówno w stosunku do IV kwartału 2015 r., jak i 2010 r. (odpowiednio: o 8,1% i o 1,7%).

W charakterze pomagających członków rodzin w IV kwartale 2019 r. pracowało 8,0 tys. osób, tj. 2,1% wszystkich pracujących, a zdecydowana większość z nich (87,5%) to mieszkańcy wsi. Liczba pomagających członków rodzin była mniejsza o 46,7% zarówno w porównaniu z IV kwartałem 2015 r., jak i 2010 r. Udział tej grupy pracujących również obniżył się, tj. o 1,5 p. proc. w relacji do IV kwartału 2015 r. i o 2,1 p. proc. wobec analogicznego okresu 2010 r.

W strukturze pracujących według zawodów, w IV kwartale 2019 r. najliczniejszą grupą wśród mężczyzn byli robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy, którzy stanowili 34,1% (w IV kwartale 2015 r. – 30,1%, a w IV kwartale 2010 r. – 29,7%). Znaczący udział wśród mężczyzn miała również grupa operatorzy i monterzy maszyn i urządzeń – 15,9% (odpowiednio: 14,8% i 16,8%). Wśród kobiet przeważały dwie grupy zawodów: specjaliści – 26,2% (w IV kwartale 2015 r. – 23,5%, a w IV kwartale 2010 r. – 23,7%) oraz pracownicy usług i sprzedawcy – 19,5% (odpowiednio: 23,0% i 17,9%).

Wykres 5. Struktura pracujących według płci i grup zawodów w IV kwartale
Chart 5. Structure of employed persons by sex and occupational groups in the 4th quarter

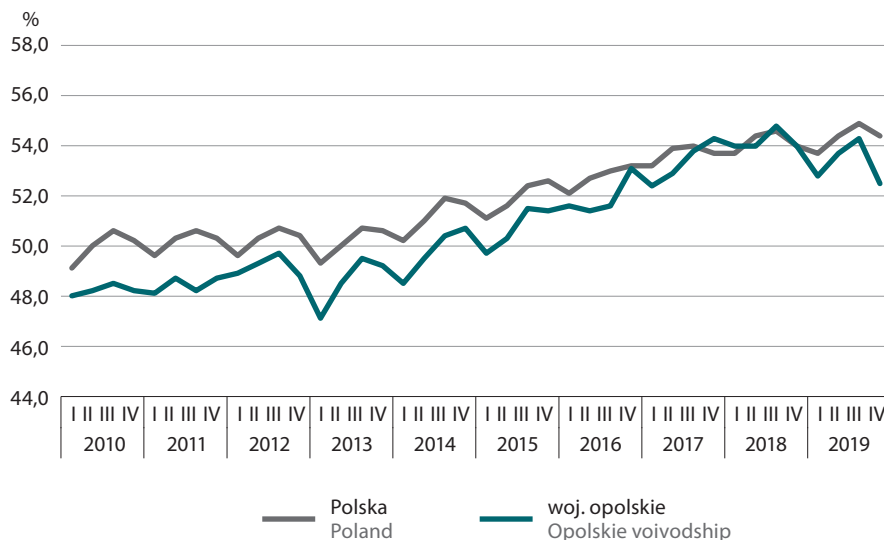

Osoby, które w badanym tygodniu przepracowały 40 godzin i więcej stanowiły w IV kwartale 2019 r., podobnie jak w poprzednich okresach, największy odsetek pracujących (67,6% wobec 69,2% w IV kwartale 2015 r. i 66,1% w IV kwartale 2010 r.). Wśród nich przeważali mężczyźni (61,8%) oraz mieszkańcy miast (52,9%). Udział pracujących w niepełnym wymiarze czasu pracy kształtował się na poziomie 15,1% dla grupy osób, które przepracowały od 30 do 39 godzin w tygodniu oraz 6,0% dla grupy od 20 do 29 godzin. Mniej niż 20 godzin tygodniowo przepracowało 4,4% badanych osób.

Wskaźnik zatrudnienia wyrażający skalę zaangażowania ludności w procesie pracy w IV kwartale 2019 r. wynosił 52,5%, tj. więcej o 1,1 p. proc. niż w analogicznym okresie 2015 r. oraz o 4,3 p. proc. w porównaniu z IV kwartałem 2010 r. W kraju omawiany wskaźnik w rozpatrywanym okresie kształtował się na wyższym poziomie (54,4%), a jego wzrost w stosunku do IV kwartału 2015 r. wynosił 1,8 p. proc., a w odniesieniu do analogicznego okresu 2010 r. – 4,2 p. proc. Rozpatrując wysokość analizowanego wskaźnika, województwo opolskie w IV kwartale 2019 r. uplasowało się na 9 miejscu w kraju (wobec 12 pozycji w IV kwartale 2010 r.).

Biorąc pod uwagę płeć, wyższy wskaźnik zatrudnienia wystąpił wśród mężczyzn i wynosił 62,9% (więcej o 1,8 p. proc. niż w IV kwartale 2015 r. i o 5,5 p. proc. w porównaniu z analogicznym okresem 2010 r.). Wśród kobiet wskaźnik ten osiągnął wartość 42,9% (w IV kwartale 2015 r. – 43,0%, a w IV kwartale 2010 r. – 39,9%), co świadczy o trudniejszej sytuacji kobiet na rynku pracy. W miastach omawiany wskaźnik wynosił 52,4% i był niższy niż na wsi o 0,1 p. proc. Dodatkowo wskaźnik zatrudnienia na wsi charakteryzował się szybszym wzrostem niż w miastach. W relacji do IV kwartału 2015 r. zwiększył się on o 1,5 p. proc. (wobec 0,4 p. proc. w miastach). W odniesieniu do IV kwartału 2010 r. rozpatrywany wskaźnik wzrósł na wsi o 4,7 p. proc. (wobec 3,9 p. proc. w miastach).

Wykres 6. Wskaźnik zatrudnienia
Chart 6. Employment rate

Wśród osób w wieku produkcyjnym wskaźnik zatrudnienia w IV kwartale 2019 r. wynosił 74,1% i zwiększył się w odniesieniu do analogicznych okresów 2015 r. i 2010 r. (odpowiednio: o 4,1 p. proc. i o 10,2 p. proc.). Najwyższy poziom osiągnął w grupie wieku 35–44 lata (84,8%) i wzrósł w stosunku do IV kwartału zarówno 2015 r., jak i 2010 r. (odpowiednio: o 0,6 p. proc. i o 5,9 p. proc.). Najniższy poziom wskaźnika zatrudnienia wystąpił wśród osób w wieku 55 lat i więcej (24,0%, tj. więcej o 1,1 p. proc. niż w IV kwartale 2015 r. oraz o 6,6 p. proc. niż w IV kwartale 2010 r.).

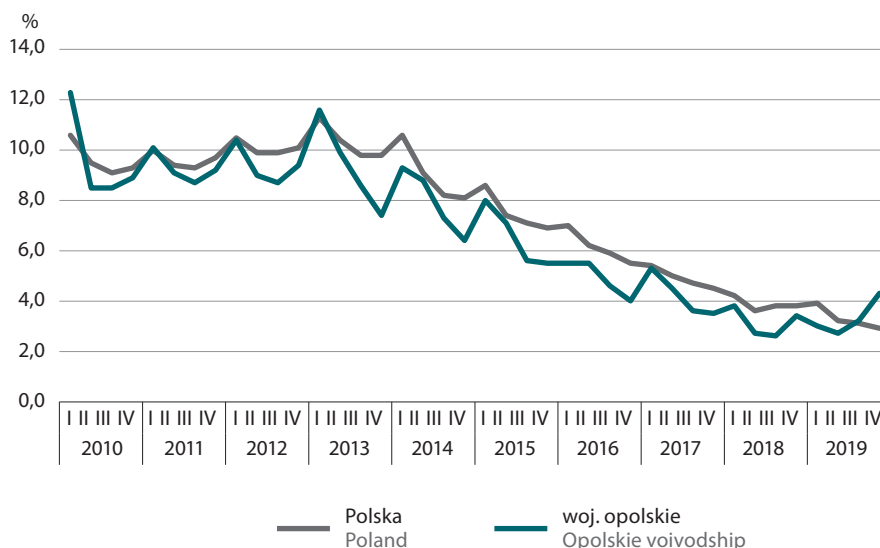
Rozpatrując poziom wykształcenia, najwyższą wartość wskaźnika zatrudnienia, podobnie jak w poprzednich kwartałach, odnotowano wśród osób legitymujących się wykształceniem wyższym (79,1% wobec 78,5% w IV kwartale 2015 r. i 74,1% w IV kwartale 2010 r.), a najniższą dla osób z wykształceniem co najwyżej gimnazjalnym (15,8% wobec odpowiednio: 12,5% i 13,8%).

Liczba bezrobotnych w IV kwartale 2019 r. wynosiła 17 tys. osób, co oznacza spadek o 29,2% w porównaniu z IV kwartałem 2015 r. oraz o 51,4% wobec analogicznego okresu 2010 r. Zmniejszenie się liczby bezrobotnych mężczyzn i kobiet odnotowano zarówno w odniesieniu do IV kwartału 2015 r. (odpowiednio: o 36,4% i o 23,1%), jak i IV kwartału 2010 r. (o 61,1% i o 41,2%).

W strukturze osób bezrobotnych w województwie w IV kwartale 2019 r. przeważały kobiety (58,8%) i ich udział wzrósł o 4,6 p. proc. w porównaniu z analogicznym okresem 2015 r. oraz o 10,2 p. proc. w relacji do IV kwartału 2010 r. Ze względu na miejsce zamieszkania większy udział w IV kwartale 2019 r. wśród osób bezrobotnych mieli mieszkańcy miast niż wsi (56,3% wobec 43,7%). W relacji do IV kwartału 2015 r. liczba bezrobotnych zmniejszyła się w większym stopniu na wsi niż w miastach (odpowiednio: o 36,4% wobec 30,8%). W odniesieniu natomiast do IV kwartału 2010 r. większy spadek odnotowano w miastach (o 57,1% wobec 50,0% na wsi).

W województwie opolskim, w IV kwartale 2019 r. stopa bezrobocia wynosiła 4,3% i była o 1,4 p. proc. wyższa od wskaźnika ogólnokrajowego. Pod względem jej wysokości województwo opolskie uplasowało się na 10 miejscu w kraju (w IV kwartale 2010 r. – 4 lokata). W porównaniu z IV kwartałem 2015 r. stopa bezrobocia obniżyła się w województwie opolskim o 1,2 p. proc., a o 4,6 p. proc. w relacji do analogicznego okresu 2010 r. (w kraju odpowiednio: o 4,0 p. proc. i o 6,4 p. proc.).

Wykres 7. Stopa bezrobocia
Chart 7. Unemployment rate

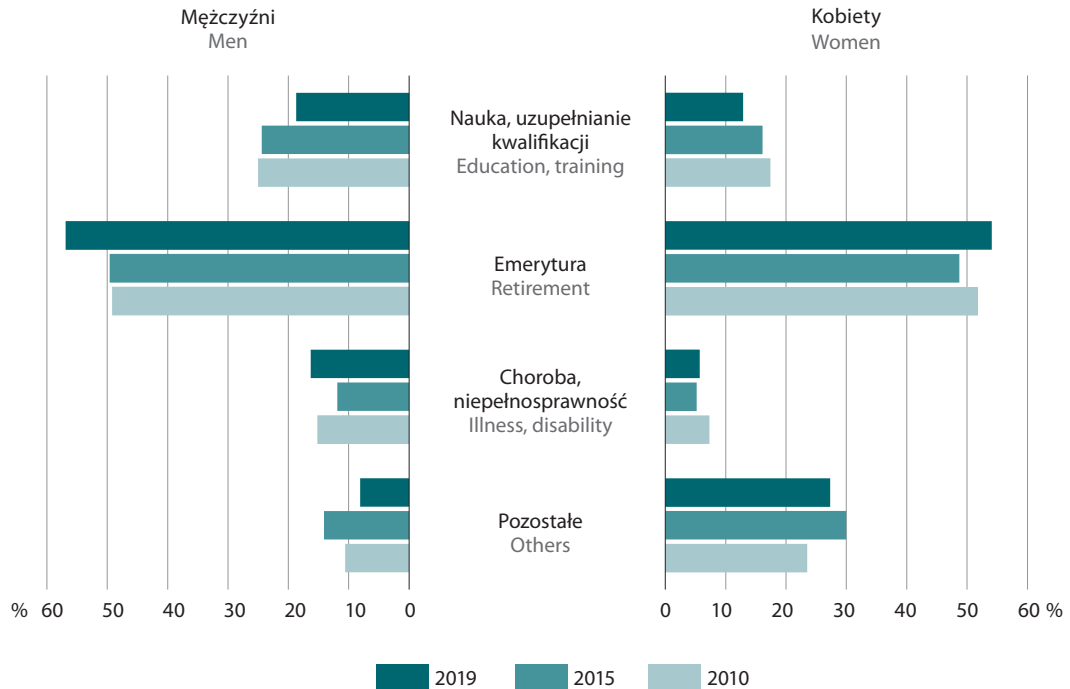
W IV kwartale 2019 r. wysokość stopy bezrobocia wskazywała na korzystniejszą sytuację mężczyzn na rynku pracy. Wartość stopy bezrobocia dla mężczyzn kształtowała się na poziomie 3,1% wobec 5,8% dla kobiet (w IV kwartale 2015 r. odpowiednio: 4,6% wobec 6,6%, a w IV kwartale 2010 r. 8,1% i 9,8%). W miastach odnotowano natężenie bezrobocia na poziomie 4,1%, tj. wyższym o 0,3 p. proc. niż na wsi. Stopa bezrobocia dla osób w wieku produkcyjnym w IV kwartale 2019 r. kształtowała się na poziomie 4,1% i obniżyła się o 1,3 p. proc. w porównaniu z IV kwartałem 2015 r. oraz o 5,0 p. proc. w relacji do IV kwartału 2010 r.

W IV kwartale 2019 r. osoby, które straciły pracę stanowiły 35,3% wszystkich bezrobotnych, a ich odsetek zmalał zarówno w relacji do analogicznego okresu 2015 r., jak i IV kwartału 2010 r. (odpowiednio: o 14,7 p. proc. i o 13,3 p. proc.).

Przeciętny czas poszukiwania pracy przez osoby bezrobotne w IV kwartale 2019 r. wynosił 7,1 miesiąca (w kraju – 8,7 miesiąca). W odniesieniu do IV kwartału 2015 r. okres ten był krótszy o 2,8 miesiąca, a w porównaniu z analogicznym okresem 2010 r. o 0,7 miesiąca. Przeciętny okres poszukiwania pracy przez mężczyzn był dłuższy niż dla kobiet o 1,7 miesiąca i wynosił 8,0 miesięcy. Mieszkańcy wsi poszukiwali pracy przeciętnie 8,6 miesięcy, a mieszkańcy miast – 6,0 miesięcy. Osoby bezrobotne najczęściej poszukiwały pracy poprzez ogłoszenia w prasie (12 tys.), za pośrednictwem biur pracy oraz poprzez krewnych i znajomych (po 11 tys.).

Udział osób biernych zawodowo w ogólnej liczbie ludności województwa opolskiego w IV kwartale 2019 r. wynosił 45,4% (w kraju – 44,0%), tj. mniej o 0,2 p. proc. wobec IV kwartału 2015 r. i o 1,7 p. proc. w odniesieniu do analogicznego okresu 2010 r. Liczebność biernych zawodowo w IV kwartale 2019 r. (332 tys. osób) w relacji do IV kwartału 2015 r. zmniejszyła się o 9,0%, a o 5,1% w stosunku do analogicznego okresu 2010 r. (w kraju odpowiednio: o 1,2% i o 3,7%). W strukturze osób biernych zawodowo przeważały kobiety (63,0%) oraz mieszkańcy miast (54,1%). Udział osób w wieku produkcyjnym wynoszący 34,3% ogólnej liczby biernych zawodowo był niższy niż w analogicznym okresie 2015 r. i w IV kwartale 2010 r. (odpowiednio: o 6,0 p. proc. i o 12,0 p. proc.).

Wykres 8. Struktura biernych zawodowo według płci i przyczyn bierności w IV kwartale
 Chart 8. Structure of economically inactive persons by sex and reasons for inactivity in the 4th quarter

Najliczniejszą grupę (184 tys., tj. 55,4%) osób biernych zawodowo w IV kwartale 2019 r., podobnie jak w poprzednich okresach, stanowiły osoby pozostające na emeryturze. W porównaniu z IV kwartałem 2015 r. i analogicznym okresem 2010 r. ich liczba zwiększyła się odpowiednio: o 2,8% i o 3,4%. Drugą pod względem liczebności grupą wśród biernych zawodowo były osoby uczące się i uzupełniające kwalifikacje (50 tys.), których odsetek kształtował się na poziomie 15,1% i był niższy niż w IV kwartale 2015 r. oraz IV kwartale 2010 r. (odpowiednio: o 3,8 p. proc. i o 5,2 p. proc.). Kolejną przyczyną bierności zawodowej były „inne powody osobiste lub rodzinne”, na które wskazało 10,2% omawianej zbiorowości, a ich udział spadł w odniesieniu do IV kwartału 2015 r. o 2,7 p. proc., a wzrósł o 5,1 p. proc. w stosunku do analogicznego okresu 2010 r. W grupie tej zdecydowanie przeważały kobiety (87,9%). Osoby bierne zawodowo z powodu choroby lub niepełnosprawności stanowiły 9,3%, a ich udział wzrósł o 1,6 p. proc. w relacji do IV kwartału 2015 r., natomiast spadł o 1,0 p. proc. w porównaniu z analogicznym okresem 2010 r. Większość (62,5%) tej grupy stanowili mężczyźni. Odsetek osób biernych zawodowo z powodu zniechęcenia bezskutecznością poszukiwania pracy wynosił 2,4% w IV kwartale 2019 r. i zmniejszył się w stosunku do analogicznego okresu 2015 r. oraz IV kwartału 2010 r. (odpowiednio: o 1,2 p. proc. i o 1,0 p. proc.).

Pracujący Employment

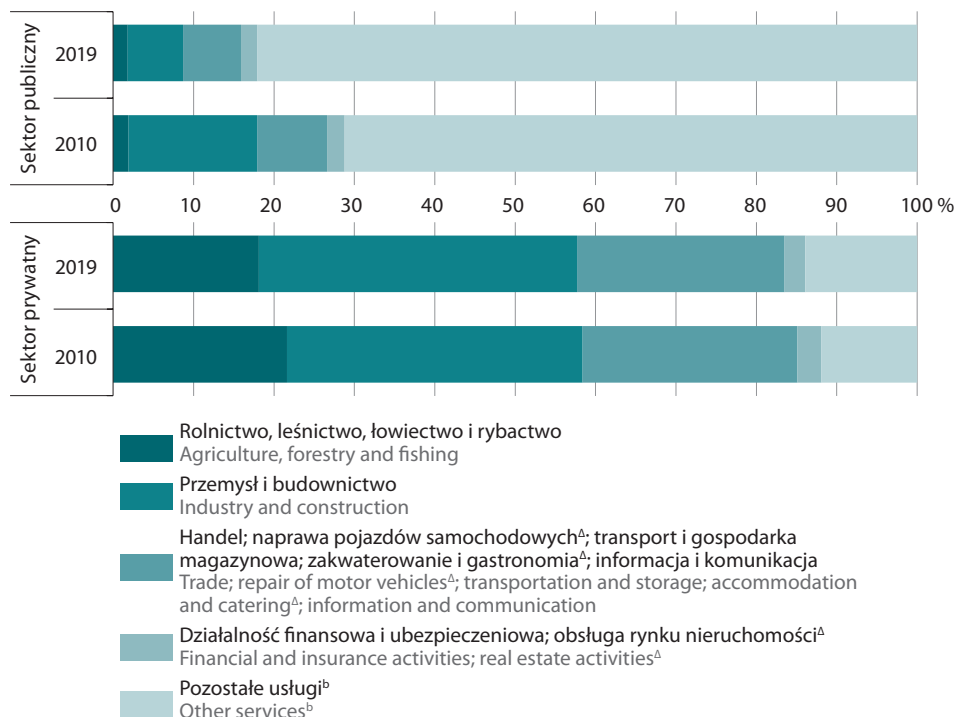
Jednym z decydujących czynników wpływających na sytuację na lokalnym rynku pracy są zasoby pracy.

W końcu 2019 r. w województwie opolskim odnotowano 338,9 tys. osób pracujących według faktycznego miejsca pracy i rodzaju działalności. Pod względem liczby pracujących województwo opolskie, podobnie jak w 2015 r. oraz w 2010 r. zajmowało 16 miejsce w rankingu województw. Udział pracujących w województwie opolskim w ogólnej liczbie pracujących w gospodarce narodowej wyniósł 2,1% i obniżył się o 0,1 p. proc. w porównaniu z 2015 r. i o 0,2 p. proc. w odniesieniu do 2010 r.

Liczba pracujących w województwie opolskim zwiększyła się o 5,4% w relacji do 2015 r. oraz o 9,0% w odniesieniu do 2010 r. (w kraju odpowiednio: o 8,8% i o 14,6%). W sektorze prywatnym wzrost liczby pracujących wystąpił zarówno wobec 2015 r., jak i 2010 r. (odpowiednio: o 6,6% i o 17,3%). W sektorze publicznym zbiorowość pracujących zwiększyła się o 1,2% w porównaniu z 2015 r., natomiast zmalała o 13,7% w stosunku do 2010 r. Zdecydowaną większość pracujących skupiał sektor prywatny (78,7% wobec 77,8% w 2015 r. i 73,1% w 2010 r.). Wśród ogólnej liczby pracujących oraz w sektorze prywatnym przeważali mężczyźni, a ich odsetek kształtował się na poziomie odpowiednio: 54,0% i 60,1%. Kobiety dominowały natomiast w sektorze publicznym (68,8%).

Wykres 9. Struktura pracujących^a według sektorów własności i rodzajów działalności stan w dniu 31 grudnia

Chart 9. Structure of employed persons^a by ownership sectors and kind of activity as of 31 December

a Według faktycznego miejsca pracy i rodzaju działalności. b Pod pojęciem „pozostałe usługi” ujęte są sekcje: „Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna”, „Administrowanie i działalność wspierająca^{ab}”, „Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne”; „Edukacja”, „Opieka zdrowotna i pomoc społeczna”, „Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją” oraz „Pozostała działalność usługowa”.

a By actual workplace and kind of activity. b The item “Other services” was introduced including sections: “Professional, scientific and technical activities”, “Administrative and support service activities^{ab}”, “Public administration and defence; compulsory social security”, “Education”, “Human health and social work activities”, “Arts, entertainment and recreation” and “Other service activities”.

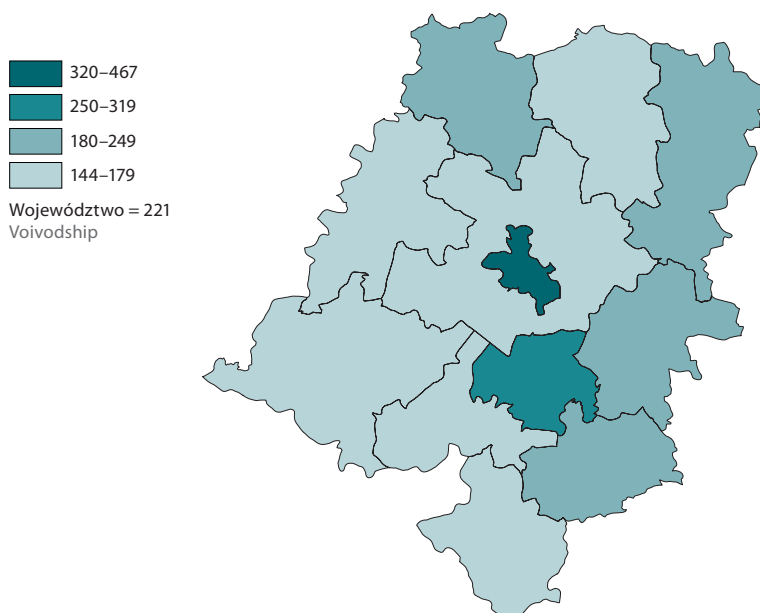
W stosunku do 2015 r. oraz 2010 r. liczba pracujących zwiększyła się w większości sekcji, najbardziej w ujęciu procentowym wzrosła w sekcji informacja i komunikacja (odpowiednio: o 19,2% i o 49,0%). W końcu grudnia 2019 r. w strukturze pracujących według rodzajów działalności najwięcej osób pracowało w przemyśle i budownictwie (32,6%) oraz w pozostałych usługach (28,5%).

Na koniec 2019 r. odnotowano 217,5 tys. pracujących w podmiotach o liczbie pracujących powyżej 9 osób według faktycznego miejsca pracy i rodzaju działalności, tj. więcej o 5,6% niż w 2015 r. oraz o 7,1% w stosunku do 2010 r. (w kraju odpowiednio: o 9,6% i o 13,7%). Przeważały osoby pracujące w sektorze prywatnym i ich udział zwiększył się do 66,8% wobec 65,4% w 2015 r. i 58,8% w 2010 r. Również ich liczba wzrosła zarówno w odniesieniu do 2015 r., jak i 2010 r. (odpowiednio: o 7,9% i o 21,7%). W sektorze publicznym liczba pracujących w stosunku do 2015 r. zwiększyła się o 1,2%, a zmniejszyła się o 13,7% w odniesieniu do 2010 r.

W ogólnej liczbie pracujących kobiety stanowiły 48,3%, a ich udział nieznacznie się obniżył w porównaniu z 2015 r. (o 0,3 p. proc.), natomiast zwiększył się w relacji do 2010 r. (o 0,6 p. proc.). Pracujący w miastach stanowili 77,7% ogólnej liczby pracujących i w porównaniu z 2015 r. ich udział zwiększył się (o 1,4 p. proc.), natomiast zmalał w odniesieniu do 2010 r. (o 0,9 p. proc.).

Mapa 1. Pracujący^a na 1000 ludności w 2019 r. stan w dniu 31 grudnia

Map 1. Employed persons^a per 1000 population in 2019
as of 31 December

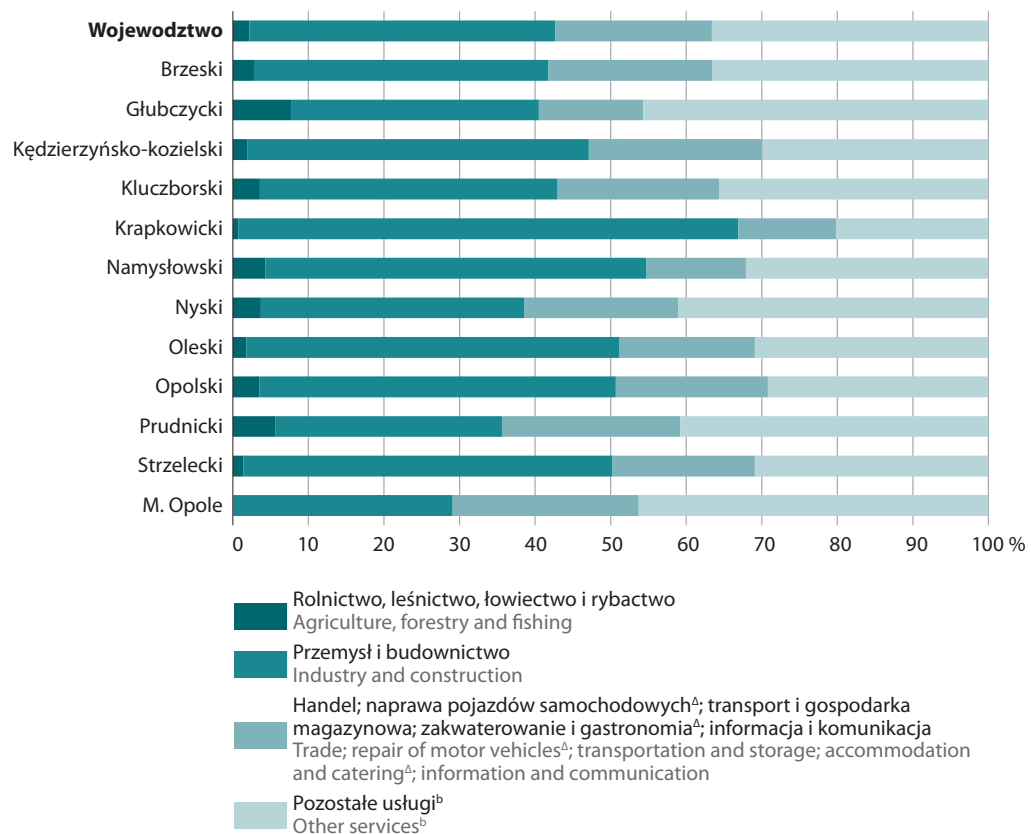
^a Według faktycznego miejsca pracy i rodzaju działalności; bez podmiotów gospodarczych o liczbie pracujących do 9 osób.
a By actual workplace and kind of activity; excluding economic entities employing up to 9 persons.

W końcu 2019 r., podobnie jak w latach poprzednich, więcej pracujących odnotowano w podregionie opolskim (71,6% wobec 28,4% w nyskim), a ich udział zwiększył się zarówno w stosunku do 2015 r., jak i 2010 r. Najwięcej pracujących na koniec 2019 r. było w m. Opolu (59,8 tys.) oraz w powiatach: nyskim (22,1 tys.), kędzierzyńsko-kozielskim (21,0 tys.) i opolskim (17,8 tys.), powiaty te skupiały ponad połowę (55,5%) pracujących w województwie. Zróżnicowanie terytorialne również zaznacza się w sektorowym ujęciu

pracujących. W końcu 2019 r. w sektorze rolniczym pracowało 4,8 tys. osób, tj. mniej o 17,0% niż w 2015 r. i o 20,6% niż w 2010 r. Najwięcej pracujących w tym sektorze odnotowano w powiatach: nyskim, opolskim i głubczyckim. W sektorze przemysłowym liczba pracujących wyniosła 88,0 tys. osób, tj. więcej o 8,3% w porównaniu z 2015 r. oraz o 11,0% w stosunku do 2010 r. i ponad połowa z nich (53,3%) pracowała w m. Opolu oraz w powiatach: krapkowickim, kędzierzyńsko-kozielskim oraz opolskim. W sektorze obejmującym cztery sekcje: handel; naprawa pojazdów samochodowych, transport i gospodarka magazynowa, zakwaterowanie i gastronomia oraz informacja i komunikacja odnotowano 45,0 tys. pracujących i ich liczba zwiększyła się o 12,7% w stosunku do 2015 r. oraz o 14,9% w porównaniu z 2010 r. M. Opole, w którym odnotowano prawie 1/3 osób pracujących w omawianym sektorze, zajmowało wiodącą pozycję wśród powiatów. Również w m. Opolu wystąpił największy odsetek (34,6%) pracujących w sektorze pozostałe usługi. W województwie liczba pracujących w tym sektorze wyniosła 79,7 tys. osób, tj. więcej o 0,8% niż w 2015 r. i o 1,4% w odniesieniu do 2010 r.

Wykres 10. Struktura pracujących^a według rodzajów działalności w 2019 r. stan w dniu 31 grudnia

Chart 10. Structure of employed persons^a by kind of activity in 2019 as of 31 December

a Według faktycznego miejsca pracy i rodzaju działalności; bez podmiotów gospodarczych o liczbie pracujących do 9 osób. b Pod pojęciem „pozostałe usługi” ujęte są sekcje: „Działalność finansowa i ubezpieczeniowa”, „Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna”, „Administrowanie i działalność wspierająca”, „Adminitracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne”; „Edukacja”; „Opieka zdrowotna i pomoc społeczna”, „Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją” oraz „Pozostała działalność usługowa”.

a By actual workplace and kind of activity; excluding economic entities employing up to 9 persons. b The item „Other services” was introduced including sections: „Financial and insurance activite”; „Professional, scientific and technical activities”; „Administrative and suport service activities”; „Public administration and defence; compulsory social security”; „Education”; „Human health and social work activities”; „Arts entertainment and recreation” and „Other service activities”.

Z ogólnej liczby 187,6 tys. pracujących (w głównym miejscu pracy, w podmiotach o liczbie pracujących powyżej 9 osób według siedziby zarządu jednostki) pracę w porze nocnej wykonywało 20,4 tys. osób, tj. o 1,0% więcej niż w 2015 r., natomiast mniej o 4,0% niż w 2010 r. Najwięcej osób pracujących na nocnych zmianach odnotowano, podobnie jak w poprzednich latach, w sekcji przemysł oraz opieka zdrowotna i pomoc społeczna, których łączny udział w ogólnej liczbie pracujących w porze nocnej wyniósł 78,9%. W porównaniu z 2015 r. udział ten zmniejszył się o 2,4 p. proc., a zwiększył się o 3,5 p. proc. w odniesieniu do 2010 r. Liczba pracujących emerytów i rencistów kształtowała się w końcu 2019 r. na poziomie 5,1 tys. osób, tj. wyższym o 43,6% w relacji do 2015 r., natomiast niższym o 5,8% niż w 2010 r. Najczęściej osoby te pracowały w przemyśle, edukacji oraz w opiece zdrowotnej i pomocy społecznej. Liczba pracujących cudzoziemców wyniosła 3,2 tys. osób i była 6-krotnie większa niż w 2015 r. oraz 14-krotnie w porównaniu z 2010 r., a największa ich liczba wystąpiła w sekcjach: administrowanie i działalność wspierająca, przemysł, transport i gospodarka magazynowa oraz budownictwo. Na koniec 2019 r. odnotowano 5,0 tys. pracujących osób niepełnosprawnych, tj. więcej o 15,2% w odniesieniu do 2015 r., natomiast mniej o 2,7% wobec 2010 r. Osoby z orzeczoną niepełnosprawnością pracowały najczęściej w sekcjach: przemysł, administrowanie i działalność wspierająca oraz opieka zdrowotna i pomoc społeczna.

W końcu 2019 r. w charakterze właścicieli, współwłaścicieli oraz pomagających członków rodzin pracowało 1,5 tys. osób, które stanowiły 0,8% ogólnej liczby pracujących. Zarówno w odniesieniu do 2015 r. jak i 2010 r. ich liczba zmniejszyła się (odpowiednio: o 10,0% i o 22,3%). Największy odsetek w tej grupie pracujących wystąpił w przemyśle, handlu; naprawie pojazdów samochodowych oraz w budownictwie. Większość wśród omawianej zbiorowości pracujących, podobnie jak w poprzednich latach, stanowili mężczyźni (66,2%), lecz ich udział zmniejszył się o 0,6 p. proc. w porównaniu z 2015 r., natomiast był nieznacznie wyższy, tj. o 0,2 p. proc. niż w 2010 r. Członkowie spółdzielni produkcyjno-rolniczych stanowili 0,5% wszystkich pracujących, a ich liczba była niższa o 32,2% w porównaniu z 2015 r. oraz o 43,0% w stosunku do 2010 r. i wyniosła 0,9 tys. osób.

Największym udziałem (98,7%) w ogólnej liczbie pracujących charakteryzowały się osoby zatrudnione na podstawie stosunku pracy. Ich liczba w końcu 2019 r. ukształtowała się na poziomie 185,1 tys. osób, tj. wyższym o 9,2% niż w 2015 r. oraz o 7,5% w relacji do 2010 r. Większość osób z omawianej grupy (64,0%) zatrudniona była w sektorze prywatnym. Wśród zatrudnionych na podstawie stosunku pracy kobiety stanowiły 48,2% (wobec 49,0% w 2015 r. i 47,9% w 2010 r.). W sektorze publicznym odsetek kobiet był znacznie wyższy niż w sektorze prywatnym (70,3% wobec 35,8%).

Spośród zatrudnionych na podstawie stosunku pracy 173,1 tys. osób, tj. 93,5% było pełnozatrudnionych. Udział kobiet w omawianej grupie pracujących wynosił 46,9% i obniżył się o 0,6 p. proc. w porównaniu z 2015 r., a wzrósł o 0,3 p. proc. w stosunku do 2010 r. Liczba osób zatrudnionych w pełnym wymiarze czasu pracy wzrosła zarówno w relacji do 2015 r., jak i 2010 r. (odpowiednio: o 10,8% i o 8,9%). Większość osób pełnozatrudnionych odnotowano w sektorze prywatnym (64,8%, tj. więcej o 2,8 p. proc. niż w 2015 r. i o 7,0 p. proc. niż w 2010 r.).

Liczba niepełnozatrudnionych w końcu 2019 r. wyniosła 12,0 tys. osób, w tym 67,5% stanowiły kobiety, a ich udział wzrósł o 0,6 p. proc. wobec 2015 r. i o 4,1 p. proc. w porównaniu z 2010 r. Liczba osób pracujących w niepełnym wymiarze czasu pracy zmniejszyła się zarówno w stosunku do 2015 r., jak i 2010 r. (odpowiednio: o 9,6% i o 9,4%). Wśród niepełnozatrudnionych nieznacznie przeważały osoby pracujące w sektorze prywatnym, których udział wyniósł 52,2% ogólnej liczby omawianej grupy.

Ruch zatrudnionych, czyli płynność kadr oznacza liczbę przyjęć i zwolnień w danym okresie. Proces ten nieustannie kształtuje sytuację na rynku pracy.

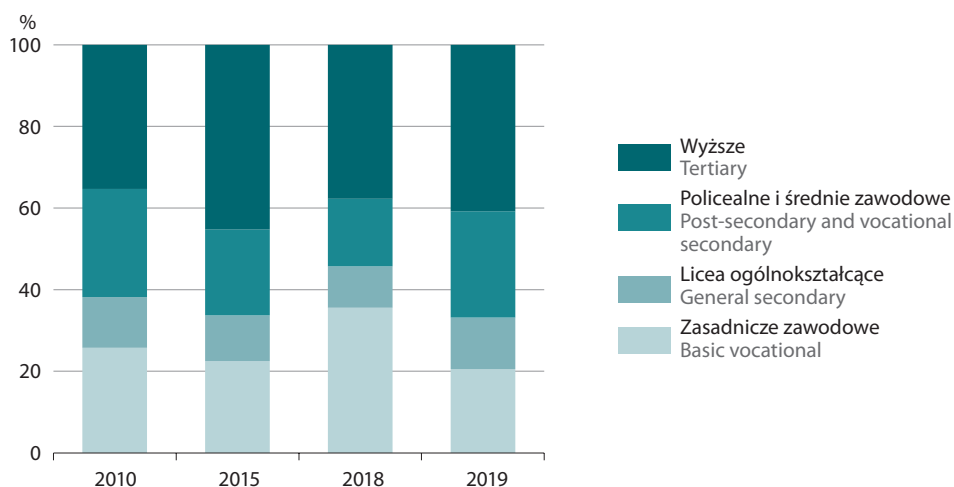
Tablica 2 Przyjęcia do pracy według źródeł rekrutacji
Table 2. Hires by sources of recruitment

Wyszczególnienie Specification	2010	2015	2019		
	w liczbach bezwzględnych in absolute numbers			2010=100	2015=100
Ogółem Total	31729	30316	39938	125,9	131,7
w tym kobiety of which women	10751	11166	15803	147,0	141,5
Z ogółem: Of total:					
podjmujący pracę po raz pierwszy persons starting work for the first time	3728	3501	3807	102,1	108,7
poprzednio pracujący persons previously employed	24795	19632	29258	118,0	149,0
powracający z urlopów wychowawczych persons returning from child-care leaves	649	280	275	42,4	98,2

W 2019 r. w województwie opolskim przyjęto do pracy 39,9 tys. osób, tj. więcej o 31,7% w porównaniu z 2015 r. oraz o 25,9% w stosunku do 2010 r. Podobnie jak w poprzednio analizowanych latach, wśród osób przyjętych do pracy dominowali mężczyźni, którzy stanowili 60,4%. Ich odsetek zmniejszył się o 2,8 p. proc. w porównaniu z 2015 r. i o 5,7 p. proc. w stosunku do 2010 r. W liczbie przyjęć do pracy udział sektora prywatnego nadal był przeważający i kształtował się na poziomie 81,3%. Zarówno w porównaniu z 2015 r., jak i 2010 r. w większości sekcji odnotowano wzrost liczby przyjęć. Największy wystąpił w sekcji administrowanie i działalność wspierająca (odpowiednio: 4-krotny i 3-krotny). Spadek liczby przyjęć nastąpił w czterech sekcjach. W stosunku do 2015 r. największy w ujęciu procentowym odnotowano w działalności finansowej i ubezpieczeniowej, a w odniesieniu do 2010 r. w administracji publicznej i obronie narodowej; obowiązkowych zabezpieczeniach społecznych.

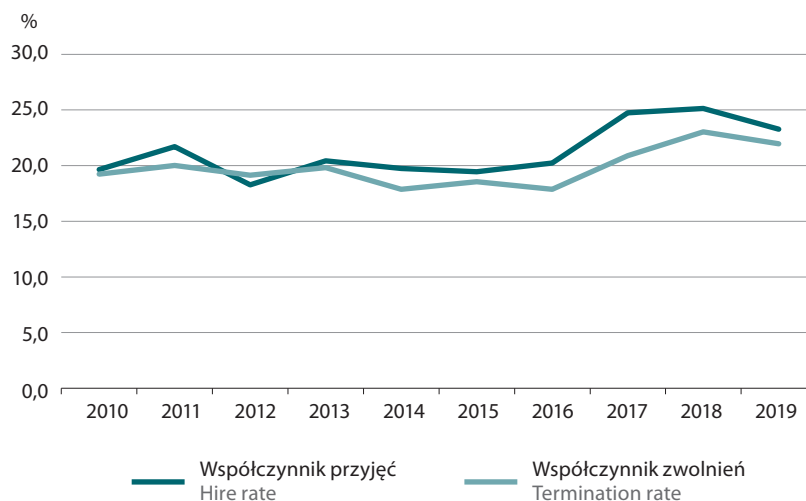
W ogólnej liczbie przyjętych pracowników prawie 3/4 stanowiły osoby, które poprzednio pracowały. Odsetek osób podejmujących pracę po raz pierwszy wynosił 9,5% wszystkich przyjętych pracowników, w tym 5,5% to absolwenci szkół

Wykres 11. Struktura absolwentów podejmujących pracę po raz pierwszy według typów szkół
Chart 11. Structure of school-leavers starting work for the first time by type of school

Współczynnik przyjęć w 2019 r. kształtował się na poziomie 23,3% wobec 19,4% w 2015 r. i 19,6% w 2010 r. (w kraju odpowiednio: 24,5%, 22,3% i 20,3%). Podobnie jak w poprzednich latach, w sektorze prywatnym współczynnik przyjęć był ponad 2-krotnie wyższy niż w sektorze publicznym. Najwyższy współczynnik odnotowano w administrowaniu i działalności wspierającej (113,6%), a następnie w budownictwie (34,5%). Najniższy natomiast wystąpił w edukacji (10,5%) oraz w działalności finansowej i ubezpieczeniowej (10,6%). Współczynnik przyjęć dla mężczyzn wynosił 26,5% i zwiększył się o 3,1 p. proc. w relacji do 2015 r. oraz o 1,7 p. proc. w odniesieniu do 2010 r., a dla kobiet – 19,6% i wyższy odpowiednio: o 4,7 p. proc. i o 5,9 p. proc.

Wykres 12. Współczynnik przyjęć i zwolnień
Chart 12. Hire and termination rate

W 2019 r. odnotowano współczynnik zwolnień na poziomie 22,0%, tj. wyższym o 3,5 p. proc. niż w 2015 r. i o 2,8 p. proc. niż w 2010 r. (w kraju – 22,6%; wzrost odpowiednio: o 2,0 p. proc. i o 3,1 p. proc.). Dla mężczyzn współczynnik zwolnień wynosił 25,5% i zwiększył się zarówno w relacji do 2015 r., jak i 2010 r. (odpowiednio: o 2,4 p. proc. i o 1,0 p. proc.). W przypadku kobiet miernik zwolnień był niższy (17,9%), lecz w stosunku do omawianych lat wystąpiło szybsze tempo jego wzrostu (odpowiednio: o 4,4 p. proc. i o 4,7 p. proc.). Najniższy współczynnik zwolnień odnotowano w edukacji (9,5%) oraz administracji publicznej i obronie narodowej; obowiązkowych zabezpieczeniach społecznych (11,4%), natomiast najwyższy w administrowaniu i działalności wspierającej (117,5%), a następnie w budownictwie (31,1%).

W 2019 r. zwolniono 37,8 tys. pracowników pełnozatrudnionych, tj. więcej zarówno w stosunku do 2015 r., jak i 2010 r. (odpowiednio: o 30,2% i o 21,2%). Zdecydowana większość osób (81,8% ogólnej liczby zwolnień) straciło pracę w sektorze prywatnym. Nadal zwolnienia w większym stopniu dotyczyły mężczyzn niż kobiet. W 2019 r. pracę straciło 23,3 tys. mężczyzn, co stanowiło 61,6% wszystkich zwolnień. Zarówno w relacji do 2015 r., jak i 2010 r. ogólna liczba zwolnień wzrosła w dziewięciu sekcjach, w tym najbardziej w administrowaniu i działalności wspierającej. Spadek zwolnień natomiast, odnotowano w siedmiu sekcjach. W porównaniu z 2015 r. największy wystąpił w administracji publicznej i obronie narodowej; obowiązkowych zabezpieczeniach społecznych. W odniesieniu do 2010 r. największy spadek odnotowano w rolnictwie, leśnictwie, łowiectwie i rybactwie.

Zwolnienia w drodze wypowiedzenia przez zakład pracy stanowiły 8,3% wszystkich zwolnień, a ich udział zmalał zarówno w relacji do 2015 r., jak i 2010 r. (odpowiednio: o 6,6 p. proc. i o 7,0 p. proc.). Zwiększył się natomiast odsetek zwolnień w drodze wypowiedzenia przez pracownika, który wyniósł 12,7% (wzrost odpowiednio: o 0,1 p. proc. i o 2,8 p. proc.). Wyższy niż w poprzednich latach był również udział pracowników przeniesionych na emeryturę (6,5% wobec 5,8% w 2015 r. i 2,5% w 2010 r.). Osoby, które otrzymały urlopy wychowawcze stanowiły 1,0% (w 2015 r. – 1,3%, w 2010 r. – 2,5%)

Tablica 3. Pełnozatrudnieni zwolnieni z pracy według przyczyn
Table 3. Full-time employees terminated by reasons

Wyszczególnienie Specification	2010	2015	2019		
	w liczbach bezwzględnych in absolute numbers			2010=100	2015=100
Ogółem Total	31207	29055	37836	121,2	130,2
w tym kobiety of which women	10462	10193	14540	139,0	142,6
Z ogółem: Of total:					
zwolnieni w drodze wypowiedzenia przez: terminated due to dissolution of an em- ployment contract:	7862	8005	7972	101,4	99,6
przez: by:					
zakład pracy employer	4775	4339	3149	65,9	72,6
pracownika employee	3087	3666	4823	156,2	131,6
przeniesieni na: who have:					
emeryturę retired	781	1690	2445	313,1	144,7
rentę z tytułu niezdolności do pracy i rehabilitacji been granted pension due to an inability to work or due to rehabilitation	350	291	258	73,7	88,7

W 2019 r., podobnie jak w 2015 r. i 2010 r. liczba przyjęć do pracy przewyższała liczbę zwolnień i było to o 2,1 tys. przyjęć więcej (w 2015 r. – o 1,3 tys., w 2010 r. – o 0,5 tys.). Najbardziej liczba przyjęć przeważała nad liczbą zwolnień w przemyśle (o 0,9 tys.), natomiast największą przewagę zwolnień nad przyjęciami odnotowano w administrowaniu i działalności wspierającej (o 0,3 tys.). Suma poziomów współczynników przyjęć i zwolnień wskazuje na rozmiar rotacji zatrudnienia. W 2019 r. najniższą rotację, a tym samym dużą stabilność w zatrudnieniu odnotowano w edukacji (20,0%, w 2015 r. – 16,5%, w 2010 r. – 15,1%) oraz w administracji publicznej i obronie narodowej; obowiązkowych zabezpieczeniach społecznych (23,3%, w 2015 r. – 30,8%, w 2010 r. – 45,9%). Największą natomiast rotację zatrudnienia w 2019 r. podobnie jak w 2015 r. i 2010 r., odnotowano w administrowaniu i działalności wspierającej (231,1% wobec odpowiednio: 110,1% i 117,5%), a następnie w budownictwie (65,6% wobec: 70,2% i 80,6%).

Sytuację na rynku pracy w znacznym stopniu kształtuje popyt na pracę. Wielkość i struktura popytu na pracę jest zależna m.in. od zapotrzebowania na produkty i usługi, kondycji ekonomicznej przedsiębiorstwa i kosztów pracy.

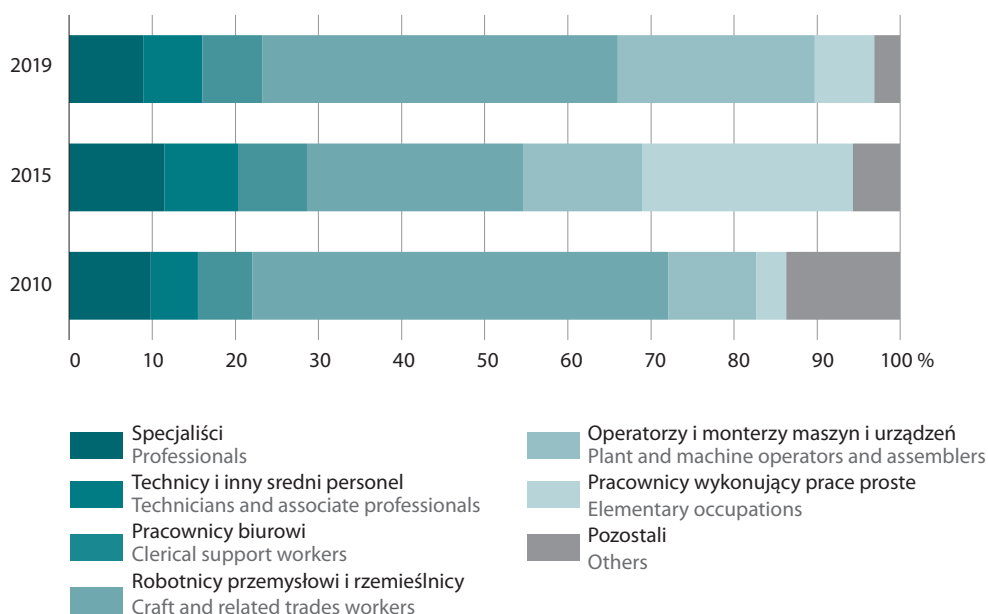
Na koniec 2019 r. w województwie opolskim wolne miejsca pracy były w posiadaniu 0,8 tys. jednostek, których liczba zwiększyła się w porównaniu z 2015 r. oraz 2010 r. (odpowiednio: o 34,3% i o 16,7%). W analizowanym okresie odnotowano w nich 2,2 tys. wolnych miejsc pracy, tj. 2-krotnie więcej niż w 2015 r. i o 26,1% w odniesieniu do 2010 r. Zdecydowanie więcej takich miejsc na koniec 2019 r. wystąpiło w sektorze prywatnym stanowiąc 85,4% ogólnej ich liczby (w 2015 r. – 87,3%, w 2010 r. – 83,6%). Jednostki duże, zatrudniające powyżej 49 osób oferowały ponad połowę (50,4%) wolnych miejsc pracy (w 2015 r. – 45,2%, w 2010 r. – 43,2%). Najwięcej wakatów na koniec 2019 r. wystąpiło w przemyśle (47,2%), budownictwie (16,0%) oraz w handlu; naprawie pojazdów samochodowych (10,3%). Wolnych miejsc pracy na koniec 2019 r. nie odnotowano jedynie w pozostałej działalności usługowej.

Podstawowe znaczenie z punktu widzenia diagnozy rynku pracy ma struktura kwalifikacyjno-zawodowa pracowników poszukiwanych do pracy. Na koniec 2019 r. najwięcej (42,8%) ofert pracy przeznaczonych był dla robotników przemysłowych i rzemieślników. Na tę grupę zawodową najwięcej wolnych miejsc pracy oczekiwało w przemyśle (61,7%) oraz w budownictwie (34,8%).

Wolne miejsca pracy odnotowano również dla pracowników o wysokich kwalifikacjach zawodowych. Dla specjalistów było 8,9% wolnych miejsc pracy, głównie w opiece zdrowotnej i pomocy społecznej (36,0%) oraz w przemyśle (25,5%). Dla techników i średniego personelu o wyższych kwalifikacjach przeznaczono 7,1% wolnych miejsc pracy. Ponad połowa (50,3%) wolnych miejsc pracy dla tej grupy pracowników oferowana była w opiece zdrowotnej i pomocy społecznej.

Wykres 13. Struktura wolnych miejsc pracy^a według grup zawodów stan w dniu 31 grudnia

Chart 13. Structure of vacancies^a by groups of occupations as of 31 December

a W jednostkach lokalnych.
a In local units.

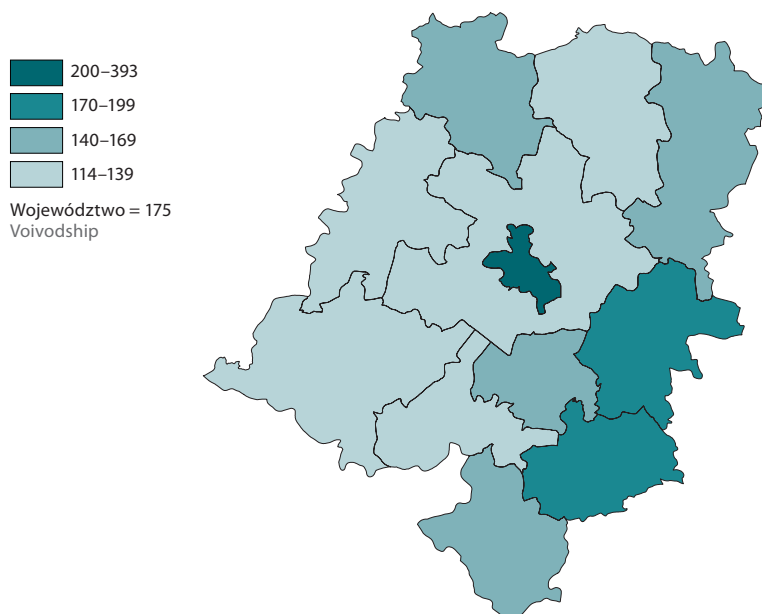
W 2019 r. powstało 11,9 tys. nowych miejsc pracy, z czego większość (87,2%) utworzono w podmiotach sektora prywatnego. W relacji do 2015 r. liczba nowo utworzonych miejsc pracy wzrosła o 19,2%, a w odniesieniu do 2010 r. zmalała o 15,2%. Najwięcej nowych miejsc pracy utworzono w jednostkach o liczbie pracujących powyżej 49 osób (39,7%), a najmniej – w podmiotach zatrudniających od 10 do 49 osób (27,5%). Nowe miejsca pracy tworzone przede wszystkim w jednostkach prowadzących działalność w zakresie administrowania i działalności wspierającej (28,1% wszystkich nowych miejsc pracy), przemysłu (14,5%) oraz budownictwa (12,7%). W ogólnej liczbie nowo utworzonych miejsc pracy uwzględnione są również niezagospodarowane miejsca pracy. Według stanu na 31 grudnia 2019 r. było 0,4 tys., tj. 3,0% nowych miejsc pracy jeszcze nieobsadzonych.

W województwie opolskim w 2019 r. zostało zlikwidowanych 8,3 tys. miejsc pracy, przede wszystkim w sektorze prywatnym (91,3%) i w jednostkach małych, zatrudniających do 9 osób (53,6%). W porównaniu z 2015 r. liczba zlikwidowanych miejsc pracy zwiększyła się o 23,2%, a w relacji do 2010 r. zmniejszyła się o 20,0%. Najwięcej miejsc pracy zlikwidowano w jednostkach prowadzących działalność w zakresie handlu; naprawy pojazdów samochodowych (35,4% ogólnej liczby zlikwidowanych miejsc pracy) oraz administrowania i działalności wspierającej (14,6%) oraz przemysłu (12,3%).

W 2019 r. przeciętne zatrudnienie w województwie opolskim wynosiło 203,4 tys. osób i było wyższe o 9,3% niż w 2015 r. i o 4,0% w relacji do 2010 r. (w kraju odpowiednio: o 10,0% i o 10,9%). W porównaniu z 2015 r. przeciętne zatrudnienie zwiększyło się najbardziej w sekcji administrowanie i działalność wspierająca (o 68,4%). W odniesieniu do 2010 r. wzrost przeciętnego zatrudnienia (o 51,7%) w omawianej sekcji również był jednym z najwyższych. Przeważający udział zatrudnionych odnotowano w sektorze prywatnym (68,5%). Największy odsetek przeciętnego zatrudnienia wystąpił, podobnie jak w 2015 r. i 2010 r. w przemyśle (32,1% wobec 31,2% i 31,9%), edukacji (12,8% wobec 13,4% i 13,1%) oraz handlu; naprawie pojazdów samochodowych (11,9% wobec 12,2% i 12,9%).

Przeciętne zatrudnienie w podmiotach o liczbie pracujących powyżej 9 osób w 2019 r. wynosiło 172,1 tys. osób i zwiększyło się o 9,7% w porównaniu z 2015 r. oraz o 3,4% w relacji do 2010 r. (w kraju odpowiednio: o 9,6% i o 10,1%). Przeciętne zatrudnienie w sektorze prywatnym było 1,7-krotnie wyższe niż w publicznym i kształtowało się na poziomie 108,0 tys. osób. W omawianym sektorze przeciętne zatrudnienie wzrosło zarówno w odniesieniu do 2015 r., jak i 2010 r. (odpowiednio: o 15,6% i o 15,9%). W sektorze publicznym wzrost przeciętnego zatrudnienia wystąpił wobec 2015 r. (o 1,0%), natomiast w relacji do 2010 r. odnotowano jego spadek (o 12,5%).

Mapa 2. Przeciętne zatrudnienie na 1000 ludności w 2019 r.
Map 2. Average paid employment per 1000 population in 2019

W przekroju terytorialnym województwa przeciętne zatrudnienie było w podregionie opolskim 2,6-krotnie wyższe niż w podregionie nyskim. W porównaniu z 2015 r. w obu podregionach obserwowano wzrost przeciętnego zatrudnienia, przy czym większy wystąpił w podregionie opolskim niż w nyskim (o 10,6% wobec 7,4%). W relacji do 2010 r. również w obu podregionach przeciętne zatrudnienie było większe, w opolskim o 4,6%, a w nyskim o 0,4%. Największe przeciętne zatrudnienie w 2019 r. odnotowano w m. Opolu (50,3 tys.) oraz w powiatach: nyskim (16,8 tys.), kędzierzyńsko-kozielskim (16,7 tys.) i opolskim (14,0 tys.). Łącznie stanowiło ono 56,9% przeciętnego zatrudnienia w województwie.

Właściwe wykorzystanie czasu pracy, czyli czasu, w którym pracownik pozostaje do dyspozycji pracodawcy w zakładzie pracy lub innym miejscu wyznaczonym do wykonywania pracy jest ważnym czynnikiem mającym wpływ na wzrost wydajności pracy.

W województwie opolskim pracownicy w 2019 r. przepracowali w sumie 289,1 mln godzin. Nominalny czas pracy w przeliczeniu na 1 zatrudnionego wynosił 1931 godzin, tj. o 2 godziny mniej niż w 2015 r., a o 6 godzin więcej niż w 2010 r.

W 2019 r. na 1 zatrudnionego czas przepracowany wynosił 1680 godzin, z czego 97,6% to czas przepracowany w godzinach normalnych, a 2,4% w godzinach nadliczbowych. Czas przepracowany w godzinach normalnych stanowił 84,9% nominalnego czasu pracy i jego udział zmniejszył się o 0,3 p. proc. w porównaniu z 2015 r., a zwiększył się o 0,7 p. proc. w stosunku do 2010 r. Czas nieprzepracowany kształtował się na poziomie 291 godzin i zwiększył się (o 4 godziny) w porównaniu z 2015 r., natomiast zmalał (o 14 godzin) wobec 2010 r.

W 2019 r. najwięcej czasu w godzinach nadliczbowych w przeliczeniu na 1 zatrudnionego przepracowały osoby zatrudnione w sekcjach: edukacja, administrowanie i działalność wspierająca oraz opieka zdrowotna i pomoc społeczna. Najmniej natomiast odnotowano w informacji i komunikacji, działalności finansowej i ubezpieczeniowej, działalności związanej z kulturą, rozrywką i rekreacją oraz w pozostałej działalności usługowej.

Bezrobocie rejestrowane Registered unemployment

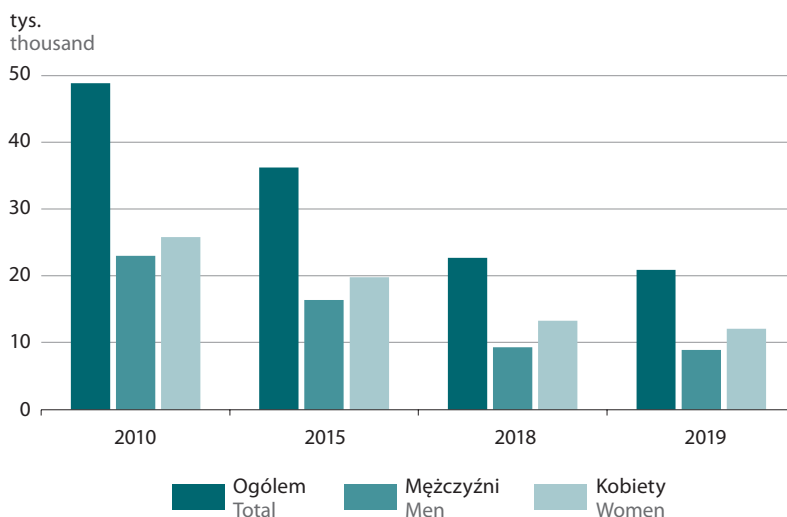
Bezrobocie oznacza stan nierównowagi pomiędzy popytem na pracę, a podażą pracy. Liczba bezrobotnych oraz stopa bezrobocia rejestrowanego na koniec 2019 r. ukształtowała się na poziomie niższym zarówno w odniesieniu do 2015 r., jak i 2010 r. Liczba ofert pracy zgłoszonych do powiatowych urzędów pracy była niższa niż w 2015 r., natomiast w porównaniu z 2010 r. odnotowano jej wzrost.

W końcu grudnia 2019 r. w powiatowych urzędach pracy województwa opolskiego zarejestrowanych było 20,9 tys. bezrobotnych, co stanowiło 2,4% wszystkich bezrobotnych w kraju. W porównaniu z grudniem 2015 r. liczba bezrobotnych zmniejszyła się o 42,1%, a o 57,1% w stosunku do analogicznego okresu 2010 r. (w kraju odpowiednio: o 44,6% i o 55,7%).

Spadek liczby bezrobotnych zarówno w stosunku do 2015 r., jak i 2010 r. w ujęciu procentowym dotyczył w większym stopniu mężczyzn niż kobiet. Liczba mężczyzn zarejestrowanych w powiatowych urzędach pracy w porównaniu z 2015 r. zmniejszyła się o 7,6 tys. osób (tj. o 46,0%), a kobiet – o 7,7 tys. (tj. o 38,9%). W odniesieniu do 2010 r. liczba zarejestrowanych bezrobotnych mężczyzn zmniejszyła się o 14,1 tys. (tj. o 61,4%), podczas gdy liczba bezrobotnych kobiet – o 13,7 tys. (tj. o 53,2%).

Wykres 14. Bezrobotni zarejestrowani według płci stan w dniu 31 grudnia

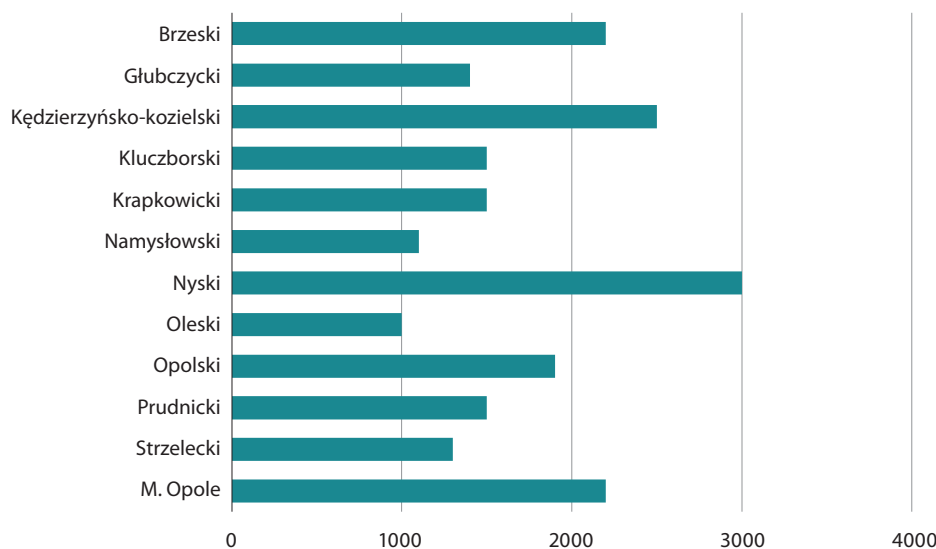
Chart 14. Registered unemployed persons by sex as of 31 December

Nadal utrzymała się przewaga liczby zarejestrowanych bezrobotnych w podregionie opolskim. Udział zarejestrowanych bezrobotnych w tym podregionie w końcu grudnia 2019 r. wyniósł 56,7% (wobec 43,3% w nyskim). Najwięcej zarejestrowanych bezrobotnych na koniec 2019 r. było w powiecie nyskim (3,0 tys.), kędzierzyńsko-kozielskim (2,5 tys.), m. Opolu i powiecie brzeskim (po 2,2 tys.) oraz opolskim (1,9 tys.), powiaty te skupiały ponad połowę (56,2%) zarejestrowanych bezrobotnych w województwie.

Wykres 15. Bezrobotni zarejestrowani w 2019 r. stan w dniu 31 grudnia

Chart 15. Registered unemployed persons in 2019 as of 31 December

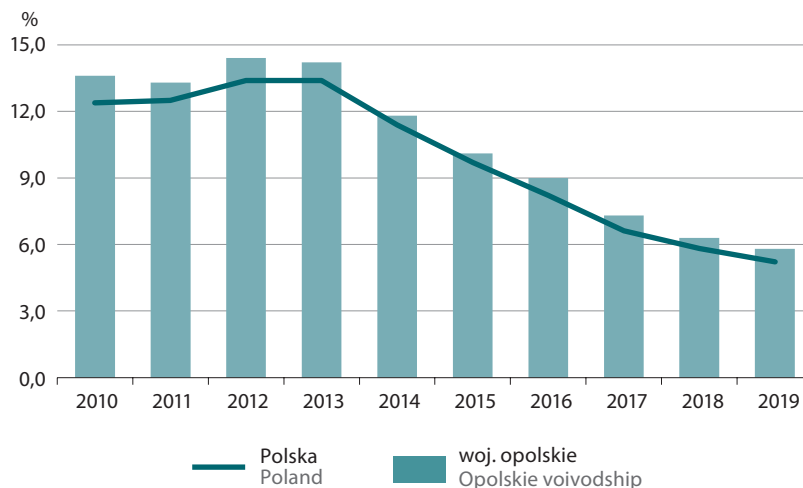

Sytuację na lokalnych rynkach pracy charakteryzuje m.in. wskaźnik mierzony liczbą zarejestrowanych bezrobotnych na 100 osób w wieku produkcyjnym. Na koniec 2019 r. na 100 osób w wieku produkcyjnym przypadało 3 zarejestrowanych bezrobotnych (w 2015 r. – 6, w 2010 r. – 7). Korzystniejszą sytuację obserwowano w podregionie opolskim, w którym omawiany wskaźnik na koniec 2019 r. wyniósł 3 (w 2015 r. – 5). W podregionie nyskim wskaźnik ten ukształtował się na poziomie 4 (w 2015 r. – 7). Najmniej korzystnie przedstawiała się sytuacja w powiecie głubczyckim, w którym na 100 osób w wieku produkcyjnym przypadało 5 bezrobotnych, a najkorzystniej w powiecie opolskim, w których omawiany wskaźnik wyniósł 2.

O skali bezrobocia i tempie jego zmian świadczy stopa bezrobocia, mierzona udziałem liczby bezrobotnych w cywilnej ludności aktywnej zawodowo.

Wykres 16. Stopa bezrobocia rejestrowanego stan w dniu 31 grudnia

Chart 16. Registered unemployment rate as of 31 December

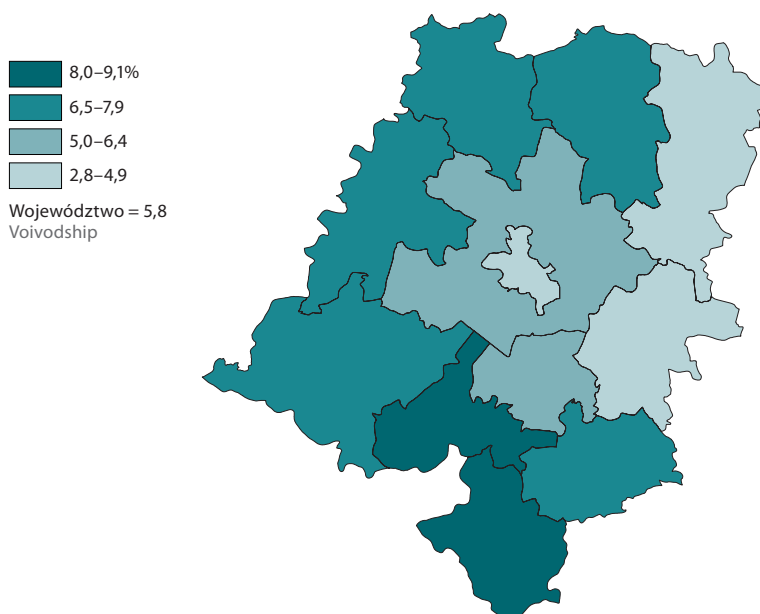

W województwie opolskim począwszy od 2013 r. następował systematyczny spadek stopy bezrobocia. Na koniec 2019 r. jej wartość wyniosła 5,8% i była niższa o 4,3 p. proc. niż w 2015 r., a o 7,8 p. proc. w porównaniu z 2010 r. W kraju stopa bezrobocia rejestrowanego ukształtowała się na poziomie 5,2%, tj. niższym zarówno w porównaniu z 2015 r., jak i 2010 r. (odpowiednio: o 4,5 p. proc. i o 7,2 p. proc.).

W 2019 r. w województwie opolskim nadal obserwowano duże przestrzenne zróżnicowanie stopy bezrobocia. Rozpiętość pomiędzy najniższym a najwyższym poziomem stopy bezrobocia wyniosła 6,3 p. proc. (w 2015 r. – 9,9 p. proc., a w 2010 r. – 14,1 p. proc.). Do powiatów o najwyższej stopie bezrobocia należały: głubczycki (9,1%), prudnicki (8,9%) oraz brzeski (7,8%). Niższa stopa bezrobocia od średniej dla województwa obserwowana była w pięciu powiatach, a najniższą odnotowano w m. Opolu (2,8%). W podregionie opolskim stopa bezrobocia ukształtowała się na poziomie 4,8%, podczas gdy w nyskim wyniosła 7,9% (na koniec 2015 r. odpowiednio: 8,2% i 14,1%).

Mapa 3. Stopa bezrobocia rejestrowanego w 2019 r. stan w dniu 31 grudnia

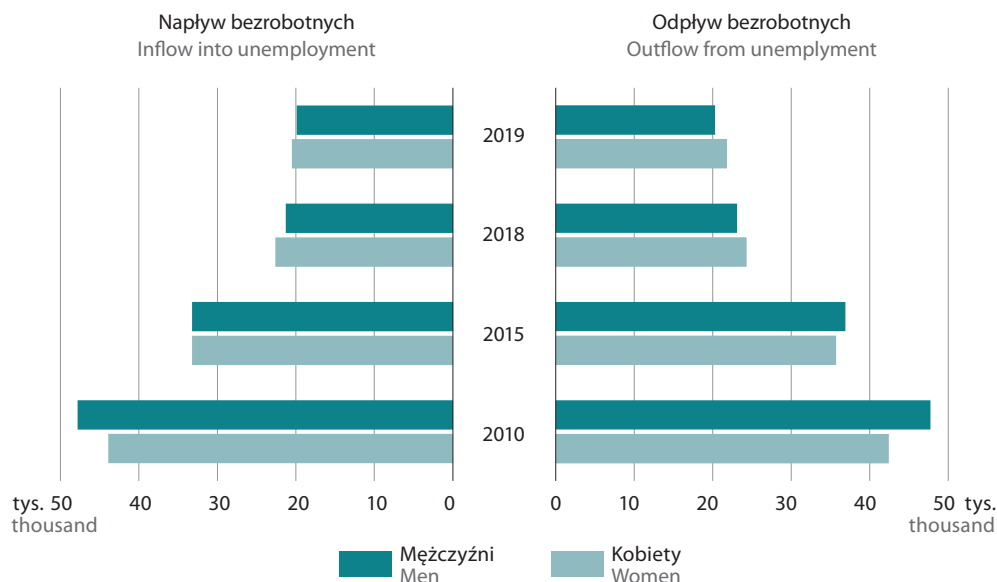
Map 3. Registered unemployment rate in 2019 as of 31 December

O płynności rynku pracy oraz poziomie bezrobocia decyduje m.in. rotacja bezrobotnych, czyli napływ i odpływ osób rejestrujących się w powiatowych urzędach pracy.

W 2019 r. podobnie jak w 2015 r., odnotowano większą liczbę bezrobotnych wyrejestrowanych z ewidencji powiatowych urzędów pracy niż osób nowo rejestrujących się. W powiatowych urzędach pracy województwa opolskiego w 2019 r. zarejestrowano 40,4 tys. osób i jednocześnie wykreślono z ewidencji 42,1 tys. bezrobotnych. Liczba osób, które uzyskały status bezrobotnego zmalała o 39,3% w porównaniu z 2015 r., a o 56,0% w stosunku do 2010 r. Liczba bezrobotnych wyrejestrowanych uległa zmniejszeniu o 42,0% w odniesieniu do 2015 r., a w porównaniu z 2010 r. – o 53,3%.

Wykres 17. Bezrobotni nowo zarejestrowani i wyrejestrowani według płci
Chart 17. Newly registered unemployed persons and persons removed from unemployment rolls by sex

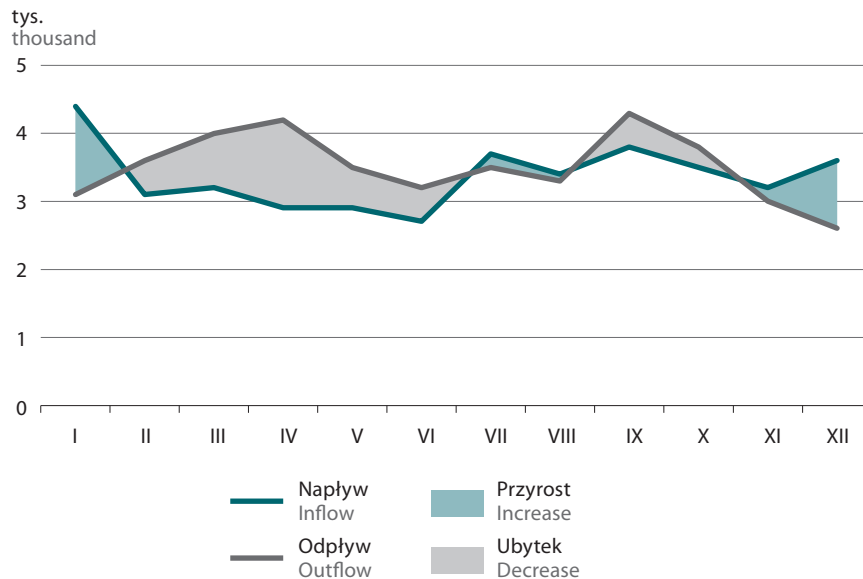

Ponad połowę (50,8%) nowo zarejestrowanych bezrobotnych w 2019 r. stanowiły kobiety, a ich udział zwiększył się zarówno w odniesieniu do 2015 r., jak i 2010 r. (odpowiednio: o 0,8 p. proc. i o 2,9 p. proc.). Większość, tj. 82,4% bezrobotnych nowo zarejestrowanych nadal stanowiły osoby rejestrujące się po raz kolejny. Ich liczba w porównaniu z 2015 r. zmniejszyła się o 40,5%, a o 55,3% w stosunku do 2010 r. Udział osób rejestrujących się po raz pierwszy w ogólnej liczbie nowo zarejestrowanych w 2019 r. wynosił 17,6% (w 2015 r. – 15,9%, w 2010 r. – 18,8%). Ich liczba w porównaniu z 2015 r. zmniejszyła się o 32,8%, a w stosunku do 2010 r. – o 58,7%. Znaczącą grupę wśród nowo zarejestrowanych bezrobotnych stanowiły osoby poprzednio pracujące – 90,5% (w 2015 r. – 87,2%, w 2010 r. – 77,7%).

Drugim czynnikiem oprócz napływu, powodującym zmiany w poziomie bezrobocia jest odpływ bezrobotnych z ewidencji powiatowych urzędów pracy. W 2019 r. kobiety stanowiły 51,8% wyrejestrowanych bezrobotnych (w 2015 r. – 49,2%, a w 2010 r. – 47,0%). Podobnie jak w poprzednich latach nadal główną przyczyną utraty statusu bezrobotnego było podjęcie pracy, które dotyczyło 51,4% (w 2015 r. – 51,2%, w 2010 r. – 38,6%) ogólnej liczby wyrejestrowanych bezrobotnych. Zatrudnienie w 2019 r. znalazło 21,6 tys. osób, tj. mniej o 41,8% niż w 2015 r. i o 37,8% w porównaniu z 2010 r. Drugą przyczyną pod względem częstotliwości występowania było skreślenie z ewidencji spowodowane niepotwierdzeniem gotowości do pracy. Z tego powodu wykreślono 7,5 tys. osób, co stanowiło 17,7% (w 2015 r. – 19,5%, w 2010 r. – 27,5%) wszystkich wyrejestrowanych. Ich liczba w stosunku do 2015 r. zmniejszyła się o 47,3%, a o 69,9% w porównaniu z 2010 r. Dobrowolnie ze statusu bezrobotnego zrezygnowało 2,7 tys. osób, tj. mniej o 32,2% w porównaniu z 2015 r. i o 39,4% niż w 2010 r.

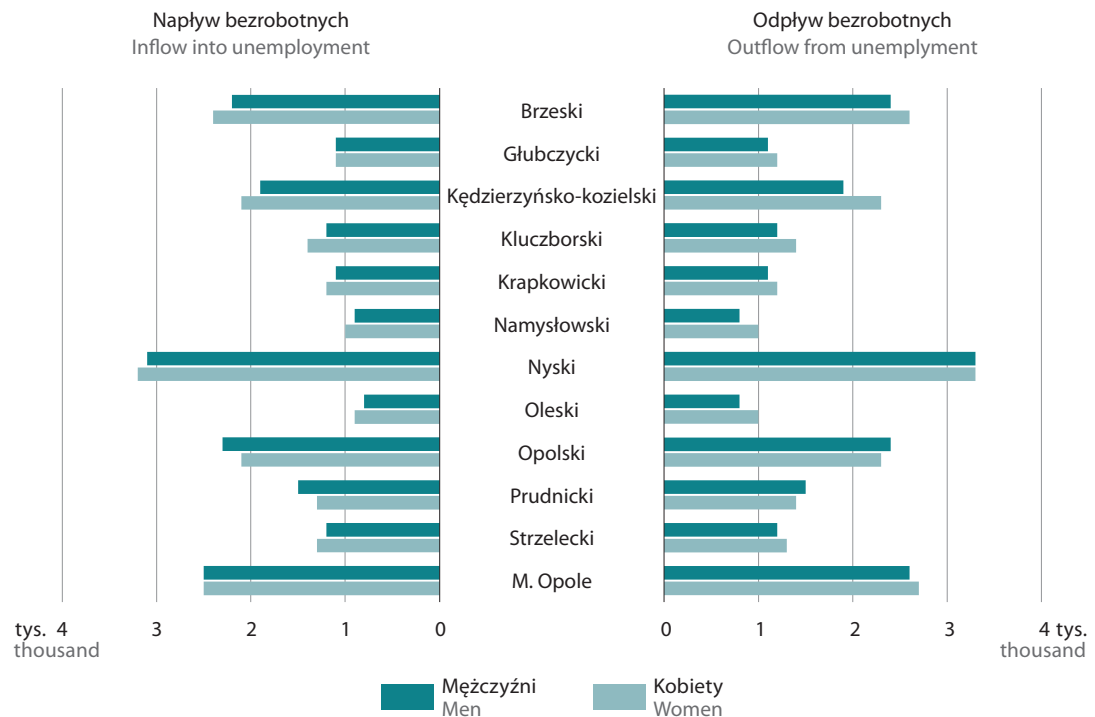
Liczba nowo zarejestrowanych bezrobotnych oraz wyrejestrowanych z ewidencji powiatowych urzędów pracy była różnicowana w poszczególnych miesiącach. Najwięcej nowych rejestracji bezrobotnych w 2019 r. miało miejsce w styczniu (4,4 tys. osób), a najmniej – w czerwcu (2,7 tys. osób). Największą skalę odpływu bezrobotnych odnotowano we wrześniu (4,3 tys.), a najmniejszą w grudniu (2,6 tys.).

Wykres 18. Rotacja zarejestrowanych bezrobotnych w 2019 r.
Chart 18. Rotation of registered unemployed persons in 2019

Napływ oraz odpływ bezrobotnych był istotnie zróżnicowany w przekroju terytorialnym. Największa rotacja bezrobotnych miała miejsce w powiecie nyskim (15,6% nowo zarejestrowanych i 15,6% wyrejestrowanych bezrobotnych w województwie) oraz w m. Opolu (odpowiednio: 12,4% i 12,6%). Najmniejsze odsetki napływających i odpływających stanowili natomiast bezrobotni w powiecie oleskim (odpowiednio: 4,3% i 4,2%).

Wykres 19. Napływ oraz odpływ zarejestrowanych bezrobotnych według płci w 2019 r.
Chart 19. Inflow and outflow of registered unemployed persons by sex in 2019

O zmianach na rynku pracy świadczy również wskaźnik płynności rynku pracy, wyrażający w procentach stosunek liczby bezrobotnych, którzy podjęli pracę w danym okresie sprawozdawczym do liczby nowo zarejestrowanych bezrobotnych. W 2019 r. kształtował się on na poziomie 53,6% wobec 55,9% w 2015 r. oraz 37,9% w 2010 r. Analizując omawiany wskaźnik można stwierdzić, że nieco korzystniejsza sytuacja wystąpiła w podregionie opolskim, w którym wskaźnik płynności rynku pracy wynosił 53,8% (w 2015 r. – 54,7%, w 2010 r. – 35,5%) wobec 53,4% w podregionie nyskim (w 2015 r. – 57,2%, w 2010 r. – 40,4%). Najwyższy poziom wskaźnika osiągnął w powiecie strzeleckim (60,5%), a najniższy w namysłowskim (48,8%).

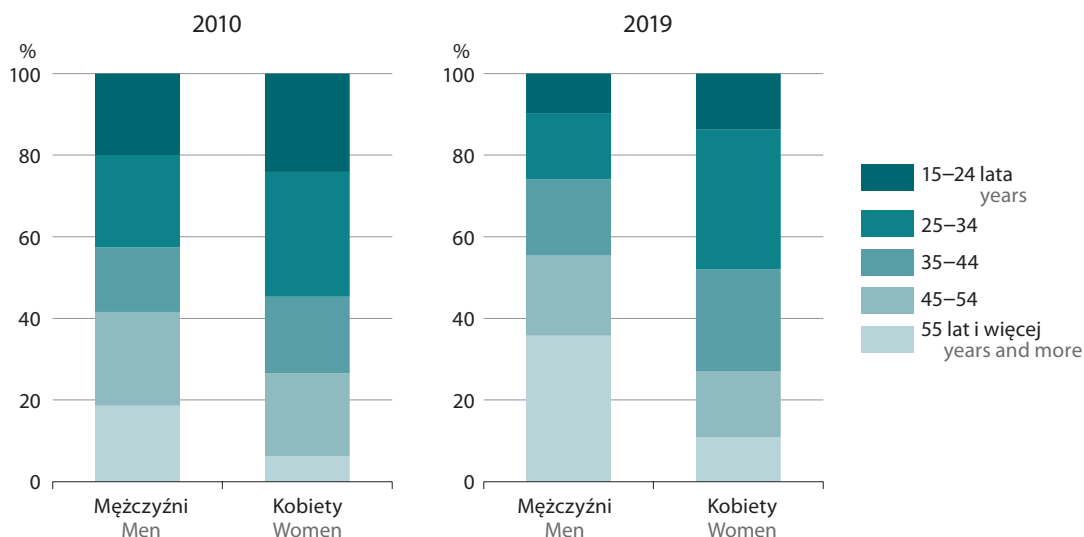
Sytuację na rynku pracy charakteryzuje nie tylko poziom bezrobocia, ale również jego struktura, która jest silnie zróżnicowana pod względem cech demograficznych i społecznych. Zagrożenie bezrobociem i szanse na uzyskanie nowego lub pierwszego zatrudnienia nie są jednakowe dla wszystkich. Zależy to m.in. od płci, wieku, poziomu wykształcenia, stażu pracy, czasu pozostawania bez pracy, czy od miejsca zamieszkania.

Podobnie jak w latach poprzednich, wśród bezrobotnych nadal przeważały kobiety, które w końcu 2019 r. stanowiły 57,7% bezrobotnych (w kraju – 55,3%). Udział kobiet pozostających bez pracy w ogólnej liczbie bezrobotnych zwiększył się o 3,1 p. proc. w porównaniu z 2015 r. i o 4,8 p. proc. w stosunku do 2010 r. Na koniec 2019 r. na 100 bezrobotnych mężczyzn przypadało 136 bezrobotnych kobiet (w 2015 r. – 120, w 2010 r. – 112), przy czym w ogólnej liczbie ludności województwa na 100 mężczyzn przypadało 107 kobiet.

W województwie opolskim w najtrudniejszej sytuacji na rynku pracy były osoby w grupie wieku 25–34 lata, której udział w bezrobotnych ogółem był najwyższy i wynosił 26,6% (w kraju – 27,3%). W stosunku do 2015 r. odnotowano wzrost (o 0,5 p. proc.) odsetka osób bezrobotnych w tej grupie wieku, natomiast nieznaczny spadek (o 0,2 p. proc.) w odniesieniu do 2010 r. Liczba bezrobotnych w każdej z grup wieku zmniejszyła się zarówno w porównaniu z 2015 r., jak i 2010 r. Największą skalę ubytku odnotowano w grupie wieku 24 lata i mniej, w której liczba bezrobotnych zmniejszyła się o 50,2% w stosunku do 2015 r., a o 76,6% w porównaniu z 2010 r. Jednocześnie była to najmniej liczna grupa bezrobotnych w województwie opolskim. Jej udział na koniec 2019 r. kształtował się na poziomie 12,1% (w kraju – 12,3%) ogólnej liczby bezrobotnych, tj. mniej o 1,9 p. proc. niż w 2015 r., a o 10,1 p. proc. w porównaniu z 2010 r.

Wykres 20. Struktura bezrobotnych zarejestrowanych według płci i grup wieku stan w dniu 31 grudnia

Chart 20. Structure of registered unemployed persons by sex and age groups as of 31 December

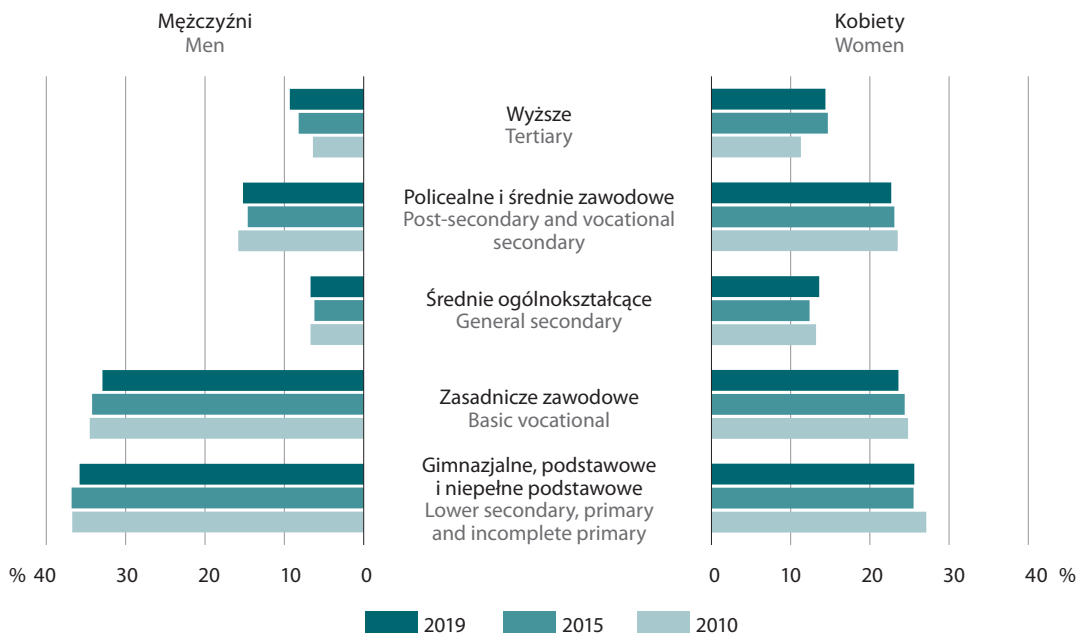

W dalszym ciągu bezrobotni mężczyźni byli starsi niż kobiety. Wśród bezrobotnych mężczyzn osoby w wieku 45 lat i więcej stanowiły 55,4%, podczas gdy analogiczny odsetek dla kobiet wyniósł 27,1% (w 2015 r. odpowiednio: 52,3% i 30,4%, a w 2010 r. 41,6% i 26,6%).

Ważną cechą decydującą o sytuacji i szansach bezrobotnych na rynku pracy jest poziom wykształcenia, od którego zależy zarówno umiejętność skutecznego poszukiwania pracy, jak i zdolność dostosowywania się do zmian na rynku pracy. Analizując strukturę bezrobotnych na koniec 2019 r. według poziomu wykształcenia, można stwierdzić, że utrzymała się na podobnym poziomie jak w latach poprzednich. Większość bezrobotnych zarejestrowanych w powiatowych urzędach pracy stanowiły w dalszym ciągu osoby o stosunkowo niskim poziomie wykształcenia. Najliczniejszą grupą wśród bezrobotnych były osoby z wykształceniem gimnazjalnym i niższym oraz zasadniczym zawodowym (57,5% ogólnej liczby bezrobotnych, w 2015 r. – 59,5%, a w 2010 r. – 61,0%). W kraju analogiczny odsetek wyniósł 52,0% (w 2015 r. – 54,9%, w 2010 r. – 56,6%). Najniższy udział odnotowano dla osób legitymujących się wykształceniem średnim ogólnokształcącym i wyniósł on 10,7% (w kraju – 11,4%) bezrobotnych ogółem, tj. więcej o 1,1 p. proc. niż w 2015 r. i o 0,6 p. proc. w porównaniu z 2010 r.

Wykres 21. Struktura bezrobotnych zarejestrowanych według płci i poziomu wykształcenia stan w dniu 31 grudnia

Chart 21. Structure of registered unemployed persons by sex and educational level as of 31 December

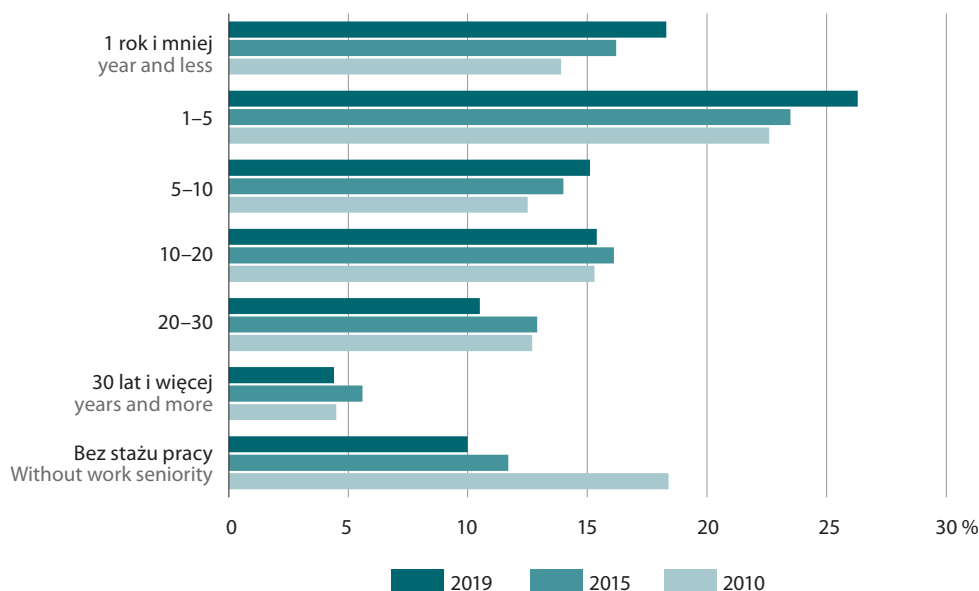
Bezrobotne kobiety cechowały się wyższym wykształceniem niż bezrobotni mężczyźni. Wśród bezrobotnych kobiet osoby legitymujące się wykształceniem wyższym, średnim zawodowym (łącznie z policealnym) i ogólnokształcącym stanowiły 50,7% (w 2015 r. – 50,1%, w 2010 r. – 48,1%). Analogiczny odsetek dla mężczyzn wyniósł 31,2% (w 2015 r. – 29,0%, w 2010 r. – 28,8%).

Sytuacja bezrobotnych na rynku pracy zależy m.in. od ich przeszłości zawodowej. Biorąc pod uwagę to kryterium można wyróżnić osoby, które dotychczas nie pracowały i nie posiadały żadnego stażu zawodowego oraz osoby, które poprzednio pracowały i poszukiwały nowej pracy.

W końcu grudnia 2019 r. w powiatowych urzędach pracy województwa opolskiego wśród zarejestrowanych bezrobotnych przeważały osoby, które już pracowały zawodowo. Ich udział ukształtował się na poziomie 90,0% (w kraju – 87,3%). Liczba bezrobotnych poprzednio pracujących wyniosła 18,8 tys. i była o 41,1% mniejsza niż w 2015 r., a o 52,7% w porównaniu z 2010 r.

Wykres 22. Struktura bezrobotnych zarejestrowanych według stażu pracy^a stan w dniu 31 grudnia

Chart 22. Structure of registered unemployed persons by work seniority^a as of 31 December

^a Przedziały zostały domknięte prawostronnie, np. w przedziale 1–5 uwzględniono osoby, które pracowały 1 rok i 1 dzień do pełnych 5 lat włącznie.

^a Class intervals were shifted upward, e.g., in the class 1–5 persons who worked 1 year and 1 day to full 5 years were included.

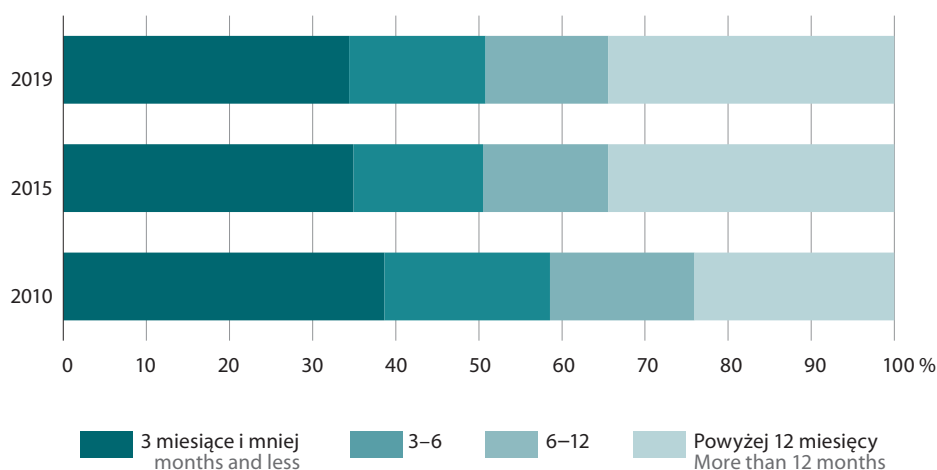
Największy udział w ogólnej liczbie bezrobotnych w końcu grudnia 2019 r. dotyczył osób ze stażem pracy od 1 roku do 5 lat – 26,3% (w kraju – 25,2%). Ponad połowę (65,2%) tych osób stanowiły kobiety. Liczba bezrobotnych z omawianym stażem pracy w porównaniu z 2015 r. zmalała o 35,5%, a o 50,1% w stosunku do 2010 r. Nadal najmniej liczną grupę bezrobotnych stanowiły osoby, które przepracowały powyżej 30 lat, a ich udział wyniósł 4,4% (w kraju – 3,2%). Liczba tych osób zmniejszyła się o 54,6% w porównaniu z 2015 r. i o 58,7% w stosunku do 2010 r.

W niekorzystnej sytuacji na rynku pracy były osoby bez stażu pracy. Jednak ich odsetek w latach 2010–2019 systematycznie spadał i na koniec 2019 r. wyniósł 10,0% (w kraju – 12,7%) ogólnej liczby bezrobotnych. W porównaniu z 2015 r. liczba tych osób zmniejszyła się o 50,3%, a o 76,6% w odniesieniu do 2010 r. Warto podkreślić, że w województwie opolskim odnotowano jeden z najniższych udziałów osób dotychczas niepracujących w ogólnej liczbie bezrobotnych (3 lokata w kraju obok województwa wielkopolskiego po dolnośląskim i łódzkim).

Kolejnym kryterium klasyfikacji bezrobotnych jest czas pozostawania bez pracy. Okres poszukiwania pracy jest jednym z czynników określających sytuację na rynku pracy. Długi czas poszukiwania pracy oraz długotrwała przerwa w pracy wyraźnie zmniejszają szanse na jej znalezienie i ponowne zatrudnienie. Na koniec 2019 r. liczba osób poszukujących pracy ponad 12 miesięcy wyniosła 7,2 tys. i była o 42,2% niższa niż w 2015 r. i o 38,4% w stosunku do 2010 r. Udział analizowanej grupy wśród ogólnej liczby bezrobotnych ukształtował się na poziomie z 2015 r. i wyniósł 34,4% (w kraju – 38,0%), tj. o 10,4 p. proc. więcej niż na koniec 2010 r. Nadal ponad połowę (66,2%) w tej grupie bezrobotnych stanowiły kobiety. Wśród osób pozostających bez pracy ponad 12 miesięcy najwięcej było osób w grupie wieku 55 lat i więcej (27,7%), a także z wykształceniem gimnazjalnym i niższym oraz zasadniczym zawodowym (64,0%). Co najwyżej 5-letni staż pracy posiadało 43,7% bezrobotnych pozostających bez pracy ponad 12 miesięcy, a 12,3% było bez stażu pracy.

Wykres 23. Struktura bezrobotnych zarejestrowanych według czasu pozostawania bez pracy^a stan w dniu 31 grudnia

Chart 23. Structure of registered unemployed persons by duration of unemployment^a as of 31 December

a Od momentu rejestracji w urzędzie pracy; przedziały zostały domknięte prawostronnie, np. w przedziale 3–6 uwzględniono osoby, które pozostawały bez pracy 3 miesiące i 1 dzień do 6 pełnych miesięcy włącznie.

a From the date of registering in a labour office; class intervals were shifted upward, e.g., in the class 3–6 persons remaining unemployed from 3 months and 1 day to full 6 months were included.

W województwie opolskim większość bezrobotnych nie posiadała prawa do zasiłku. W końcu grudnia 2019 r. bez prawa do zasiłku było 18,1 tys. osób, a ich udział w ogólnej liczbie bezrobotnych wyniósł 86,2% i był o 0,6 p. proc. niższy niż w 2015 r., a o 0,4 p. proc. wyższy w stosunku do 2010 r. W kraju osoby bez prawa do zasiłku stanowiły 83,6% wszystkich bezrobotnych. W końcu 2019 r. na każde 100 osób zarejestrowanych w powiatowych urzędach pracy województwa opolskiego 14 bezrobotnych (w kraju – 16) otrzymywało zasiłek. Ponad połowę (57,8%) bezrobotnych bez prawa do zasiłku stanowiły kobiety. Wśród ogólnej liczby bezrobotnych nie mających prawa do zasiłku 55,2% stanowili długotrwale bezrobotni, 34,4% – bez kwalifikacji zawodowych, 29,1% – bezrobotni powyżej 50 roku życia, a 13,0% – osoby do 25 roku życia.

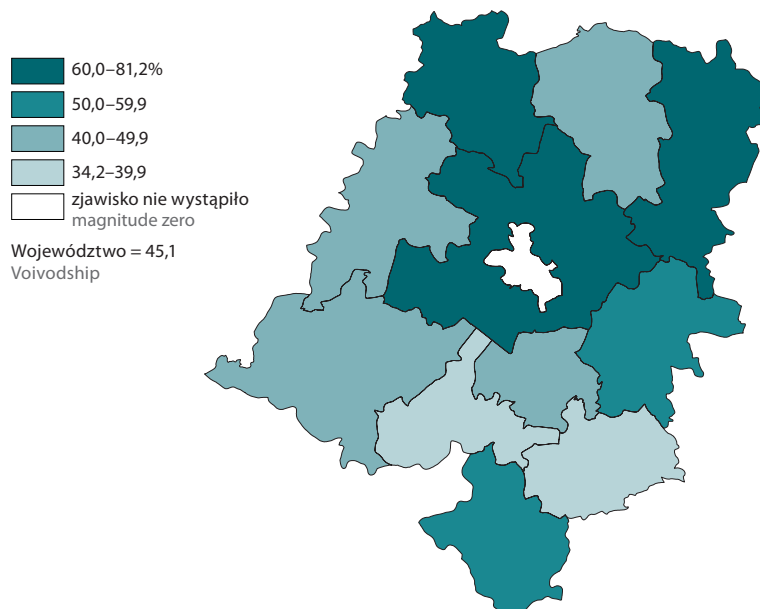
Na koniec 2019 r. liczba zarejestrowanych bezrobotnych bez prawa do zasiłku w podregionie opolskim wyniosła 10,3 tys., a w nyskim – 7,7 tys. Wyższy udział analizowanej grupy w ogólnej liczbie bezrobotnych danego podregionu odnotowano w podregionie opolskim – 87,0% niż w nyskim – 85,1%. Najwięcej zarejestrowanych bezrobotnych bez prawa do zasiłku było w powiecie nyskim (2,5 tys.) oraz kędzierzyńsko-kozielskim (2,3 tys.), a najmniej w powiecie oleskim i namysłowskim (po 0,9 tys.).

Nadal na terenie województwa opolskiego utrzymywało się wysokie bezrobocie wśród osób zamieszkałych na wsi. W okresie styczeń–grudzień 2019 r. zarejestrowało się 17,5 tys. bezrobotnych zamieszkałych na wsi, tj. 43,4% ogólnej liczby zarejestrowanych w ciągu roku. Z ewidencji powiatowych urzędów pracy w tym okresie wyrejestrowanych zostało 18,3 tys. bezrobotnych mieszkańców wsi, co stanowiło 43,5% ogólnej liczby wyrejestrowanych w województwie. Z powodu podjęcia pracy wykreślono 9,7 tys. osób zamieszkałych na wsi, tj. 44,6% wszystkich wyrejestrowanych z tego tytułu w województwie. Na koniec 2019 r. liczba zarejestrowanych bezrobotnych zamieszkałych na wsi wyniosła 9,5 tys., co stanowiło 45,1% ogólnej liczby zarejestrowanych bezrobotnych. Wśród bezrobotnych zamieszkałych na wsi, najczęściej było osób w wieku 25–34 lata – 27,3%, z wykształceniem gimnazjalnym i niższym oraz zasadniczym zawodowym – 61,9%. Bezrobotni ze stażem pracy co najwyżej 5-letnim stanowili 45,1% wszystkich bezrobotnych zamieszkałych na terenach wiejskich.

Liczba bezrobotnych zamieszkałych na wsi w podregionie opolskim na koniec 2019 r. ukształtowała się na wyższym poziomie niż w nyskim (odpowiednio: 5,1 tys. i 4,4 tys.), natomiast w tym ostatnim wystąpił wyższy udział bezrobotnych zamieszkałych na wsi w ogólnej liczbie bezrobotnych podregionu (48,1% wobec 42,9%).

Mapa 4. Udział bezrobotnych zarejestrowanych zamieszkałych na wsi w ogółem zarejestrowanych bezrobotnych w 2019 r. stan w dniu 31 grudnia

Map 4. Share of registered unemployed persons living in rural areas in the total of registered unemployed in 2019 as of 31 December

W pięciu powiatach udział bezrobotnych mieszkających na wsi ukształtował się powyżej 50,0% ogólnej liczby bezrobotnych danego powiatu. Wskaźnik był szczególnie wysoki w powiecie opolskim (81,2%). Najniższy udział analizowanej grupy bezrobotnych wystąpił w powiecie kędzierzyńsko-kozielskim (34,2%) i prudnickim (34,7%).

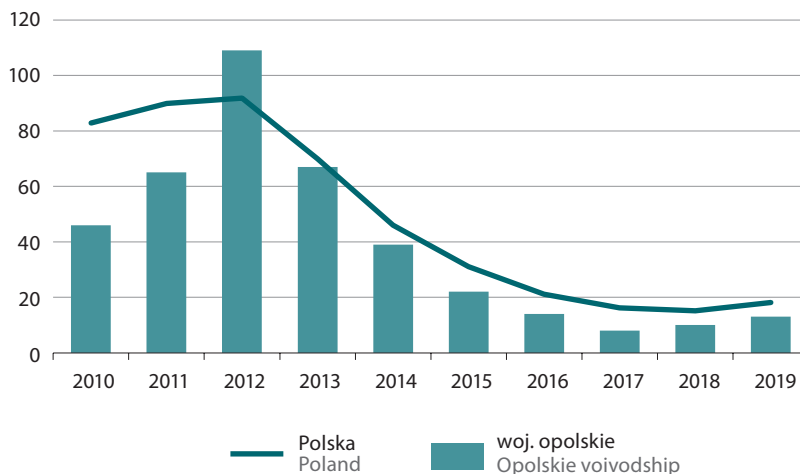
W województwie opolskim, podobnie jak w kraju, w miarę możliwości budżetowych w celu złagodzenia skutków bezrobocia, promowania aktywności zawodowej oraz umożliwiania dostosowania kwalifikacji do wymagań rynku pracy podejmowane były różne formy przeciwdziałania bezrobociu. Miały one na celu poprawę sytuacji na rynku pracy oraz podtrzymanie aktywności zawodowej bezrobotnych. Powiatowe urzędy pracy w ramach form przeciwdziałania bezrobociu gromadzą i opracowują informacje o zawodach, rynku pracy, szkolą osoby bezrobotne, udzielają porad w wyborze zawodu, prowadzą warsztaty przygotowujące do skutecznego poszukiwania pracy.

Jednym z działań prowadzonych przez powiatowe urzędy pracy jest pośrednictwo pracy polegające na rozpoznawaniu rynku, pozyskiwaniu ofert pracy oraz ich zagospodarowaniu.

W okresie styczeń–grudzień 2019 r. do powiatowych urzędów pracy zgłoszono 40,5 tys. ofert zatrudnienia, tj. o 6,3% mniej niż w 2015 r., a o 4,8% więcej w porównaniu z 2010 r. Większość (88,4%) ofert pochodziła od pracodawców z sektora prywatnego. Spośród wszystkich ofert 10,4% (w 2015 r. – 17,7%, w 2010 r. – 25,9%) dotyczyło stażu, a 3,8% (4,5% i 11,9%) pracy społecznie użytecznej. Dla osób niepełnosprawnych przeznaczonych było 2,0% (w 2015 r. – 3,1%, w 2010 r. – 2,3%) ofert pracy, a 0,1% (0,5% i 2,1%) adresowanych było do absolwentów.

Wykres 24. Bezrobotni zarejestrowani przypadający na 1 ofertę pracy stan w dniu 31 grudnia

Chart 24. Registered unemployed persons per one job offer as of 31 December

W podregionie nyskim zgłoszono 11,4 tys. ofert, a w opolskim – 29,1 tys. Najwięcej ofert zatrudnienia zgłoszono w m. Opolu (11,4 tys.), a następnie w powiecie opolskim (4,8 tys.). W końcu grudnia 2019 r. nierozdysponowanych pozostało 1,7 tys. miejsc pracy, co oznacza, że na 1 niewykorzystaną ofertę przypadają 13 bezrobotnych (w 2015 r. – 22, w 2010 r. – 46).

Obok pośrednictwa pracy metodą służącą ograniczeniu bezrobocia jest subsydiowanie miejsc pracy, tj. kierowanie bezrobotnych m.in. do prac interwencyjnych i robót publicznych. W 2019 r. do prac interwencyjnych skierowano o 5,1% mniej osób niż w 2015 r., a o 10,8% więcej w porównaniu z 2010 r. W ramach prac interwencyjnych zatrudnienie znalazło 0,5 tys. osób, w tym 0,3 tys. kobiet. Do robót publicznych w 2019 r. skierowano również 0,5 tys. osób, w tym 0,3 tys. kobiet. Liczba bezrobotnych skierowanych do robót publicznych zmniejszyła się o 65,2% w porównaniu z 2015 r., a o 88,3% w stosunku do 2010 r.

Istotną formą programów aktywizujących jest poradnictwo zawodowe. Pomaga i ułatwia bezrobotnym oraz poszukującym zatrudnienia w odnalezieniu się na rynku pracy, natomiast pracodawcom umożliwia prawidłowy dobór kandydatów do pracy. Powiatowe urzędy pracy w ramach poradnictwa zawodowego organizowały porady indywidualne i grupowe. W 2019 r. w ramach porad przeprowadzonych w formie indywidualnej odbyło się 6,4 tys. wizyt. Poradami indywidualnymi objęto 5,0 tys. osób, w tym 96,2% stanowili bezrobotni. Spośród ogólnej liczby bezrobotnych korzystających z poradnictwa ponad połowę (54,7%) stanowiły kobiety, 18,9% – bezrobotni do 25 roku życia, 71,0% – osoby pozostające bez pracy do 6 miesięcy oraz 41,3% – bezrobotni zamieszkali na wsi. Niepełnosprawni bezrobotni stanowili 5,7% ogólnej liczby bezrobotnych korzystających z tej formy porady. W 2019 r. zorganizowano 191 spotkań grupowych dla 1,6 tys. osób, w których bezrobotni stanowili 84,4%.

Szczególną rolę w poradnictwie zawodowym spełnia informacja zawodowa, która obejmuje informacje z zakresu edukacji i zatrudnienia, systemu szkoleń oraz charakterystyki pracy w poszczególnych zawodach. W 2019 r. z informacji zawodowej skorzystało 2,7 tys. klientów indywidualnych, a w spotkaniach grupowych uczestniczyło 2,3 tys. osób.

Kolejną aktywną formą przeciwdziałania bezrobociu są szkolenia zawodowe. Głównym ich celem jest zwiększenie szans na uzyskanie pracy przez bezrobotnych, wzrost ich aktywności na rynku pracy, zdobycie kwalifikacji zawodowych, podwyższenie już posiadanych lub zmiana dotychczasowych w związku z brakiem odpowiedniego zatrudnienia. W 2019 r. szkolenie ukończyło 1,0 tys. osób. Spośród ogólnej liczby osób szkolonych w województwie bezrobotni stanowili 99,2%. Pracę w trakcie lub po ukończeniu szkolenia podjęło 0,8 tys. osób.

Inną aktywną formą przeciwdziałania bezrobociu organizowaną przez powiatowe urzędy pracy jest staż. W 2019 r. staż ukończyło 3,3 tys. bezrobotnych. W trakcie lub po ukończeniu stażu pracę podjęło 2,9 tys. bezrobotnych.

Podstawowym instrumentem ekonomicznego łagodzenia skutków bezrobocia jest Fundusz Pracy, z którego w 2019 r. wydatkowano 109,3 mln zł, tj. mniej o 39,1% niż w 2015 r., a o 56,9% w porównaniu z 2010 r. Najwięcej środków Funduszu Pracy w województwie wydano na programy na rzecz promocji zatrudnienia (58,1%) oraz zasiłki dla bezrobotnych (33,7%), na które przeznaczono odpowiednio: 63,5 mln zł i 36,9 mln zł. Analizując wydatki w podziale na formy przeciwdziałania bezrobociu najwięcej wydatkowano na staże (21,2%) oraz na podjęcie działalności gospodarczej (12,4%).

Wynagrodzenia. Świadczenia społeczne

Wages and salaries. Social benefits

Poziom wynagrodzeń jest determinowany sytuacją gospodarczą i kondycją finansową podmiotów gospodarczych. Na wysokość płac wpływa również stan zasobów pracy oraz doświadczenie, umiejętności i kwalifikacje pracowników.

W województwie opolskim w 2019 r. przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto ukształtowało się na poziomie 4476,84 zł, tj. o 25,6% wyższym niż w 2015 r. (w kraju – o 25,9%). W odniesieniu do 2010 r. przeciętne wynagrodzenie w województwie było wyższe o 51,9% (w kraju – o 52,6%).

W 2019 r. przeciętne wynagrodzenie w sektorze publicznym wynosiło 5112,53 zł, a w sektorze prywatnym – 4184,74 zł. Wolniejszy w stosunku do 2015 r. wzrost wynagrodzeń w sektorze publicznym niż w prywatnym (22,2% wobec 28,9%) wpłynął na dalsze zmniejszenie różnicy w poziomie wynagrodzeń między sektorami. W porównaniu z 2010 r. płace w sektorze publicznym były wyższe o 41,8%, podczas gdy w sektorze prywatnym – o 64,0%. W latach 2010–2019 średnie roczne tempo wzrostu wynagrodzeń w sektorze publicznym wynosiło 4,0%, a w prywatnym – 5,6% (dla ogółem województwa oraz kraju – po 4,8%).

Wykres 25. Odchylenia względne przeciętnych miesięcznych wynagrodzeń brutto od średniej w województwie według wybranych sekcji w 2019 r.

Chart 25. Relative deviations of average monthly gross wages and salaries from the average in the voivodship by selected sections in 2019

Jednym z kryteriów różnicujących wysokość płac jest rodzaj prowadzonej działalności. Odnotowuje się duże zróżnicowanie w poziomie przeciętnego wynagrodzenia w poszczególnych sekcjach gospodarki narodowej. W 2019 r. najwyższe przeciętne miesięczne wynagrodzenie odnotowano w administracji publicznej i obronie narodowej; obowiązkowych zabezpieczeniach społecznych (127,9 średniego wynagrodzenia w województwie) oraz w działalności finansowej i ubezpieczeniowej (120,6), a najniższe – w zakwaterowaniu i gastronomii (63,5). Poziom wynagrodzenia najbardziej zbliżony do średniej wojewódzkiej obserwowano w sekcji obsługa rynku nieruchomości (95,3).

W porównaniu z 2015 r. przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto wzrosło we wszystkich sekcjach, przy czym najbardziej w zakwaterowaniu i gastronomii (o 34,3%), a najmniej – w edukacji (o 18,0%). W odniesieniu do 2010 r. skala wzrostu wynagrodzeń wynosiła od 68,2% w handlu; naprawie pojazdów samochodowych do 41,1% w informacji i komunikacji.

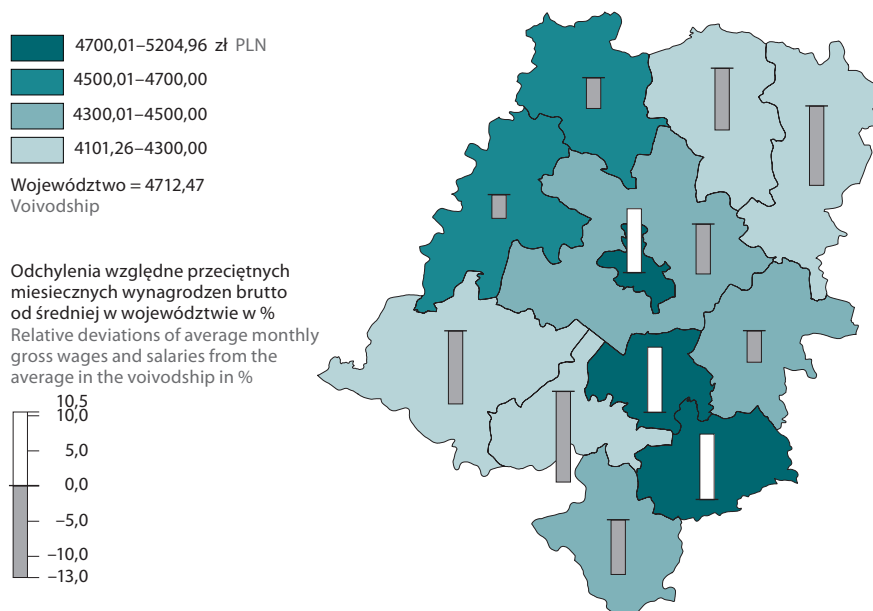
Przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto w podmiotach o liczbie pracujących powyżej 9 osób w 2019 r. osiągnęło poziom 4712,47 zł i było wyższe o 24,2% niż w 2015 r. oraz o 50,2% w odniesieniu do 2010 r. (w kraju odpowiednio: o 24,8% i o 50,8%). W latach 2010–2019 średnie roczne tempo wzrostu przeciętnych miesięcznych wynagrodzeń w województwie wynosiło 4,6%, w kraju przeciętnie – 4,7%.

W analizowanej zbiorowości rozpiętość wynagrodzeń wahała się od 2983,88 zł w zakwaterowaniu i gastronomii do 5854,22 zł w działalności finansowej i ubezpieczeniowej. Wynagrodzenia te stanowiły odpowiednio: 63,3% i 124,2% przeciętnego wynagrodzenia w województwie. Poprawę warunków płacowych względem 2015 r., jak i 2010 r. odnotowano we wszystkich sekcjach. Zarówno w stosunku do 2015 r., jak i 2010 r. dużo zyskali pracownicy w zakwaterowaniu i gastronomii, których wynagrodzenie wzrosło odpowiednio: o 31,9% i o 65,9%. Najwolniej rosły wynagrodzenia w informacji i komunikacji, w której wystąpił wzrost o 12,1% w stosunku do 2015 r. i o 12,5% w odniesieniu do 2010 r.

W 2019 r., podobnie jak w latach poprzednich, wyższe przeciętne wynagrodzenie otrzymywali zatrudnieni w jednostkach sfery budżetowej niż w jednostkach samofinansujących się. Przeciętne wynagrodzenie w jednostkach sfery budżetowej wynosiło 4998,37 zł i było wyższe o 21,8% niż w 2015 r. oraz o 46,3% względem 2010 r. W tej grupie jednostek najlepiej opłacani byli pracownicy w sekcji administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne (5753,29 zł), a najslabiej w zakwaterowaniu i gastronomii (4174,21 zł). Przeciętne wynagrodzenie w jednostkach samofinansujących się osiągnęło poziom 4620,25 zł, tj. wyższy o 25,5% w porównaniu z 2015 r. i o 52,1% w odniesieniu do 2010 r. Wśród tych jednostek rozpiętość wynagrodzenia była większa – od 2892,54 zł w zakwaterowaniu i gastronomii do 5854,22 zł w działalności finansowej i ubezpieczeniowej.

W województwie opolskim w analizowanym okresie nadal utrzymywało się znaczne terytorialne zróżnicowanie przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia brutto. Wyższy jego poziom obserwowano w podregionie opolskim, przy czym szybsze średnie roczne tempo wzrostu wynagrodzeń w latach 2010–2019 odnotowano w podregionie nyskim (5,1% wobec 4,5%).

Mapa 5. Przeciętne miesięczne wynagrodzenia brutto w 2019 r.
 Map 5. Average monthly gross wages and salaries in 2019

W 2019 r. przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto w podregionie nyskim stanowiło 89,2% wynagrodzenia w podregionie opolskim (w 2015 r. – 86,7%, w 2010 r. – 84,7%). W odniesieniu do 2015 r. szybciej rosły płace w podregionie nyskim aniżeli w opolskim (26,7% wobec 23,3%), w porównaniu z 2010 r. również bardziej wzrosły wynagrodzenia w podregionie nyskim niż w opolskim (55,9% wobec 48,1%).

Wynagrodzenia przekraczające przeciętne wynagrodzenie w województwie w 2019 r. odnotowano w powiecie kędzierzyńsko-kozielskim i krapkowickim oraz w m. Opolu. W grupie o najniższych wynagrodzeniach znalazły się natomiast powiaty: prudnicki, oleski, nyski i kluczborski. Najwyższe wynagrodzenia otrzymali pracownicy w powiecie kędzierzyńsko-kozielskim (110,5 przeciętnego wynagrodzenia w województwie), a najniższe wypłacono w powiecie prudnickim (87,0). Różnica między wynagrodzeniami w tych powiatach wynosiła 1103,70 zł.

Bardziej zróżnicowany poziom wynagrodzeń w powiatach można zauważyć w poszczególnych rodzajach działalności. W 2019 r. największą różnicę między najniższym, a najwyższym wynagrodzeniem (2-krotnie wyższe płace) odnotowano w handlu; naprawie pojazdów samochodowych. Spośród analizowanych sekcji najczęściej (cztery sekcje) najwyższe wynagrodzenie w województwie otrzymywali pracownicy w m. Opolu.

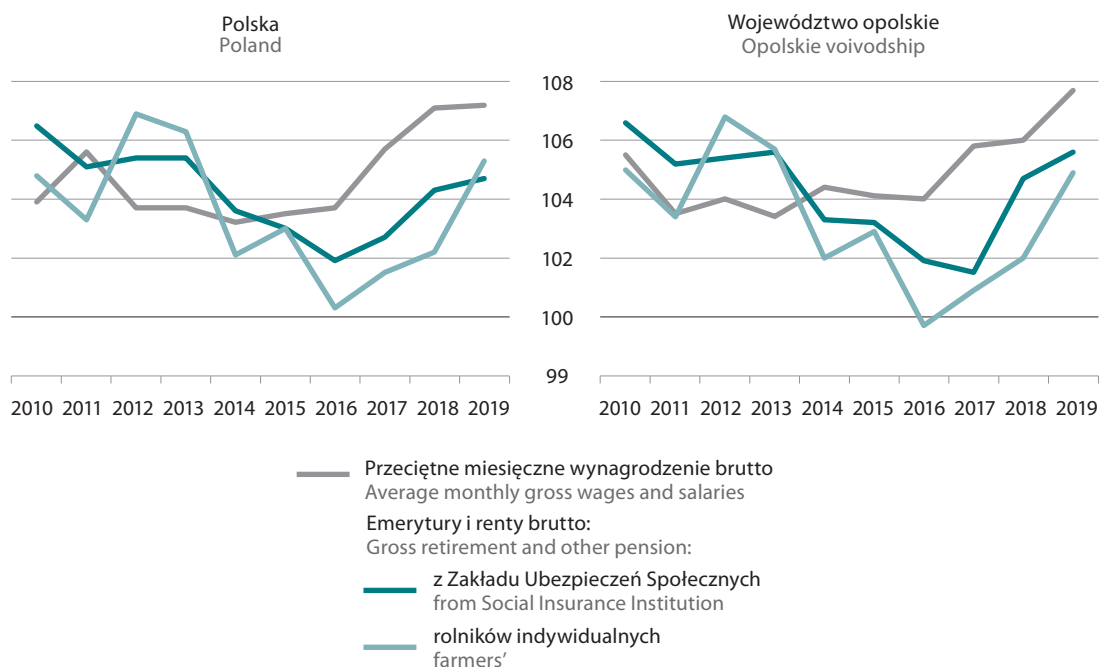
Tablica 4. Najniższe i najwyższe przeciętne wynagrodzenia brutto według sekcji i powiatów w 2019 r.
 Table 4. The lowest and highest average gross wages and salaries by sections and powiatów in 2019

Sekcje Sections	Przeciętne miesięczne wynagrodzenia brutto Average monthly gross wages and salaries			
	najniższe w zł lowest in PLN	powiat powiat	najwyższe w zł highest in PLN	powiat powiat
Ogółem Total	4101,26	prudnicki	5204,96	kędzierzyńsko- -kozielski
w tym: of which:				
Przemysł Industry	3886,31	prudnicki	5781,77	krapkowicki
Budownictwo Construction	2863,64	głubczycki	5527,67	krapkowicki
Handel; naprawa pojazdów samochodowych ^Δ Trade; repair of motor vehicles ^Δ	3291,46	nyski	6328,72	kędzierzyńsko- -kozielski
Transport i gospodarka magazynowa Transportation and storage	2836,47	oleski	5710,47	brzeski
Zakwaterowanie i gastronomia ^Δ Accommodation and catering ^Δ	2590,69	brzeski	3426,47	strzelecki
Obsługa rynku nieruchomości ^Δ Real estate activities	3428,43	opolski	5170,32	kędzierzyńsko- -kozielski
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna Professional, scientific and technical activities	3830,25	namysłowski	5179,40	nyski
Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne Public administration and defence; compulsory social security	4896,40	namysłowski	6070,88	m. Opole
Edukacja Education	4488,82	opolski	5267,04	m. Opole
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna Human health and social work activities	3920,68	kluczborski	5568,37	m. Opole
Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją Arts, entertainment and recreation	3449,31	prudnicki	4530,51	m. Opole

W województwie opolskim w 2019 r. przeciętna liczba emerytów oraz rencistów wynosiła 210,0 tys. osób i była wyższa o 8,3 tys. osób, tj. o 4,1% od notowanej w 2015 r., natomiast obniżyła się o 5,5 tys. osób, tj. o 2,6% w porównaniu z 2010 r. (w kraju wzrost odpowiednio: o 4,7% i o 0,1%).

Wykres 26. Dynamika przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia brutto oraz przeciętnej miesięcznej emerytury i renty brutto rok poprzedni = 100

Chart 26. Indices of average monthly gross wages and salaries as well as retirement and other pension previous year = 100

Emerytów i rencistów pobierających świadczenia z ZUS było 187,0 tys. (więcej o 6,1% niż w 2015 r. i o 1,2% wobec 2010 r.), co stanowiło 89,0% wszystkich emerytów i rencistów w województwie. Wśród świadczeniobiorców największą grupę, podobnie jak w poprzednich latach, stanowili emeryci (77,0%), a następnie osoby otrzymujące rentę rodzinną (17,1%) oraz osoby pobierające rentę z tytułu niezdolności do pracy (5,9%).

Przeciętna liczba emerytów i rencistów uzyskujących świadczenia z KRUS wynosiła 23,0 tys. i zmniejszyła się zarówno w porównaniu z 2015 r. (o 9,8%), jak i w stosunku do 2010 r. (o 25,0%). W tej grupie świadczeniobiorców również dominowali emeryci (86,0%). Odsetek osób pobierających rentę z tytułu niezdolności do pracy wynosił 10,7%, a osób otrzymujących rentę rodzinną – 3,2%.

W 2019 r. przeciętna miesięczna emerytura i renta brutto wypłacana przez ZUS wynosiła 2228,55 zł i stanowiła 98,4% przeciętnej emerytury i renty w kraju. Świadczenie to wzrosło o 14,4% w stosunku do 2015 r. W porównaniu z 2010 r. emerytury i renty były o 42,8% wyższe, a średnie roczne tempo ich wzrostu wynosiło 4,0%.

Przeciętna miesięczna emerytura i renta brutto rolników indywidualnych w 2019 r. ukształtowała się na poziomie 1338,53 zł, tj. o 3,6% wyższym niż przeciętnie w kraju. W porównaniu z 2015 r. emerytury i renty rolników wzrosły o 7,5%. Od 2010 r. świadczenia te zwiększyły się o 31,6% w średnim rocznym tempie wynoszącym 3,1%.

Warunki pracy Working conditions

Warunki pracy stanowią zespół czynników występujących w środowisku pracy mających wpływ na jej jakość oraz wydajność. Są one istotnym zagadnieniem z punktu widzenia zarówno pracodawcy, jak i pracownika. Pracodawcy zobowiązani są do identyfikacji czynników szkodliwych i ich wpływu na zdrowie zatrudnionych osób, zapewnienia warunków pracy zgodnych z obowiązującymi normami oraz podejmowania działań profilaktycznych w zakresie bezpieczeństwa i higieny pracy. W 2019 r. liczba zatrudnionych w warunkach zagrożenia zmniejszyła się zarówno w relacji do 2015 r., jak i 2010 r. Liczba wypadków i poszkodowanych w wypadkach przy pracy obniżyła się zarówno w porównaniu z 2015 r., jak i 2010 r.

W województwie opolskim na koniec 2019 r. w jednostkach objętych badaniem warunków pracy zatrudnionych było 125,6 tys. osób, tj. więcej o 7,8% niż w 2015 r. i o 9,9% w stosunku do 2010 r. Spośród tej grupy 9,3 tys. osób pracowało w warunkach zagrożenia, co stanowiło 7,4% zatrudnionych w jednostkach objętych badaniem (w 2015 r. – 12,3%, w 2010 r. – 15,5%). Przeciętnie w kraju odsetek zatrudnionych w warunkach zagrożenia w analizowanych latach kształtował się na niższym poziomie (odpowiednio: 7,3%, 8,6% i 9,8%). W województwie liczba osób zatrudnionych w warunkach zagrożenia zmniejszyła się zarówno w stosunku do 2015 r. (o 35,5%), jak i 2010 r. (o 47,7%). W kraju również odnotowano ich spadek, tj. odpowiednio: o 8,7% i o 16,3%.

**Tablica 5. Zatrudnieni w warunkach zagrożenia^a
stan w dniu 31 grudnia**

Table 5. Exposure to risk factors at work^a
as of 31 December

Wyszczególnienie Specification	2010	2015	2019		
	w liczbach bezwzględnych in absolute numbers			2010=100	2015=100
Ogółem Total	17708	14355	9254	52,3	64,5
w tym kobiety of which women	4969	2273	1927	38,8	84,8
Zagrożenia: Risks arising from:					
Związane ze środowiskiem pracy Work environment	8440	8942	5629	66,7	63,0
Związane z uciążliwością pracy Strenuous work	7682	3877	2152	28,0	55,5
Czynnikami mechanicznymi związanymi z maszynami szczególnie niebezpiecznymi Mechanical factors associated with particularly dangerous machinery	1586	1536	1473	92,9	95,9

a Liczeni tylko jeden raz w grupie czynnika przeważającego, tzn. mającego największe szkodliwe znaczenie na danym stanowisku pracy.

a Employees listed only once by predominant factor, i.e. the factor having the most hazardous effect at a given workstation.

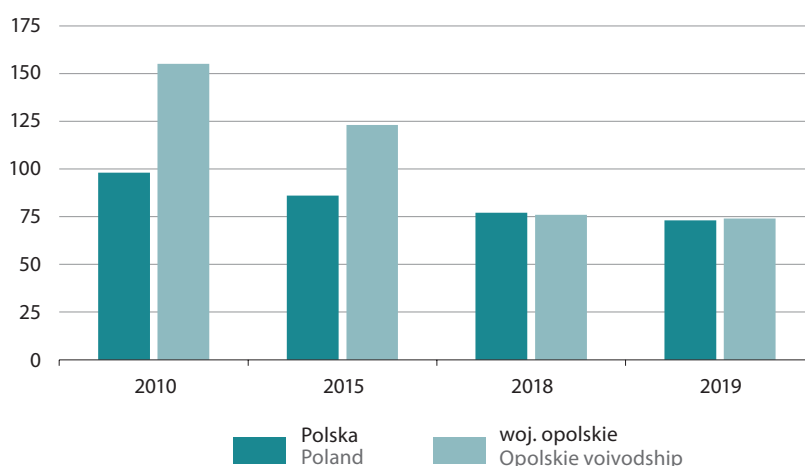
W odniesieniu do 2015 r. liczba mężczyzn zatrudnionych w warunkach zagrożenia zmniejszyła się o 39,4%, wobec spadku o 15,2% w przypadku kobiet. W porównaniu z 2010 r. bardziej zmniejszyła się natomiast liczba zatrudnionych kobiet w warunkach zagrożenia (o 61,2%) niż mężczyzn (o 42,5%). W efekcie w ogólnej liczbie zatrudnionych w warunkach zagrożenia obniżył się udział kobiet (z 28,1% do 20,8%) oraz ich liczba w przeliczeniu na 100 mężczyzn zatrudnionych w tych warunkach (z 39 do 26).

Większość zatrudnionych w warunkach zagrożenia stanowili pracownicy sektora prywatnego. Jednak zarówno wobec 2015 r., jak i 2010 r. ich liczba zmniejszyła się. Mniejszą liczbę zatrudnionych w warunkach szkodliwych obserwowano także w sektorze publicznym. Najwięcej zatrudnionych w warunkach zagrożenia odnotowano w przemyśle. W odniesieniu do 2015 r. ich liczba zmniejszyła się o 0,6%, wobec spadku o 36,0% w porównaniu z 2010 r.

Istotną miarą obrazującą skalę zatrudnienia w warunkach zagrożenia jest liczba zatrudnionych w warunkach zagrożenia na 1000 zatrudnionych w zakładach objętych badaniem. W 2019 r. wskaźnik ten wynosił 73,7 (w kraju – 72,9) i był niższy zarówno niż w 2015 r., jak i 2010 r. Największe zagrożenie w województwie opolskim mierzone tym wskaźnikiem wystąpiło w przemyśle (112,3) oraz edukacji (106,7).

Wykres 27. Zatrudnieni w warunkach zagrożenia^a na 1000 zatrudnionych w zakładach objętych badaniem stan w dniu 31 grudnia

Chart 27. Exposure to risk factors at work^a per 1000 employees in units covered by the survey as of 31 December

a Liczeni tylko jeden raz w grupie czynnika przeważającego, tzn. mającego największe szkodliwe znaczenie na danym stanowisku pracy.

a Employees listed only once by predominant factor, i.e. the factor having the most hazardous effect at a given workstation.

W warunkach zagrożenia związanych ze środowiskiem pracy na koniec 2019 r. zatrudnionych było 5,6 tys. osób. Grupa ta stanowiła ponad połowę (60,8%) wszystkich zatrudnionych w warunkach zagrożenia (w kraju – 58,4%). Liczba zatrudnionych w omawianej grupie zagrożeń zmniejszyła się zarówno w stosunku do 2015 r. (o 37,0%), jak i w odniesieniu do 2010 r. (o 33,0%). Zdecydowaną większość (89,9%) osób zatrudnionych w warunkach zagrożenia związanych ze środowiskiem pracy odnotowano w sektorze prywatnym. W analizowanej grupie zagrożeń, podobnie jak w latach poprzednich, dominował przemysł (86,9%). W wymienionej sekcji wystąpiło również największe zagrożenie w przeliczeniu na 1000 zatrudnionych (72,5).

Na zagrożenia związane z uciążliwością pracy na koniec 2019 r. narażonych było 2,2 tys. osób, tj. 23,3% wszystkich zatrudnionych w warunkach zagrożenia (w kraju – 25,2%). Liczba zatrudnionych narażonych na zagrożenia związane z uciążliwością pracy zmniejszyła się o 44,5% w odniesieniu do 2015 r., a o 72,0% w porównaniu z 2010 r. Ponad 3/4 tej zbiorowości zatrudniona była w sektorze prywatnym. Najwięcej osób narażonych na zagrożenia związane z uciążliwością pracy odnotowano w przemyśle (72,6%). W przeliczeniu na 1000 zatrudnionych największe zagrożenie wystąpiło w edukacji (104,8).

Trzecią grupą zagrożeń na stanowiskach pracy są zagrożenia czynnikami mechanicznymi związanymi z maszynami szczególnie niebezpiecznymi. Na koniec 2019 r. na te zagrożenia narażony był, podobnie jak przeciętnie w kraju, co szósty zatrudniony w warunkach zagrożenia. W 2019 r. w województwie z ogólnej liczby zatrudnionych w warunkach zagrożenia czynnikami mechanicznymi związanymi z maszynami szczególnie niebezpiecznymi 94,2% pracowało w sektorze prywatnym. Pod względem

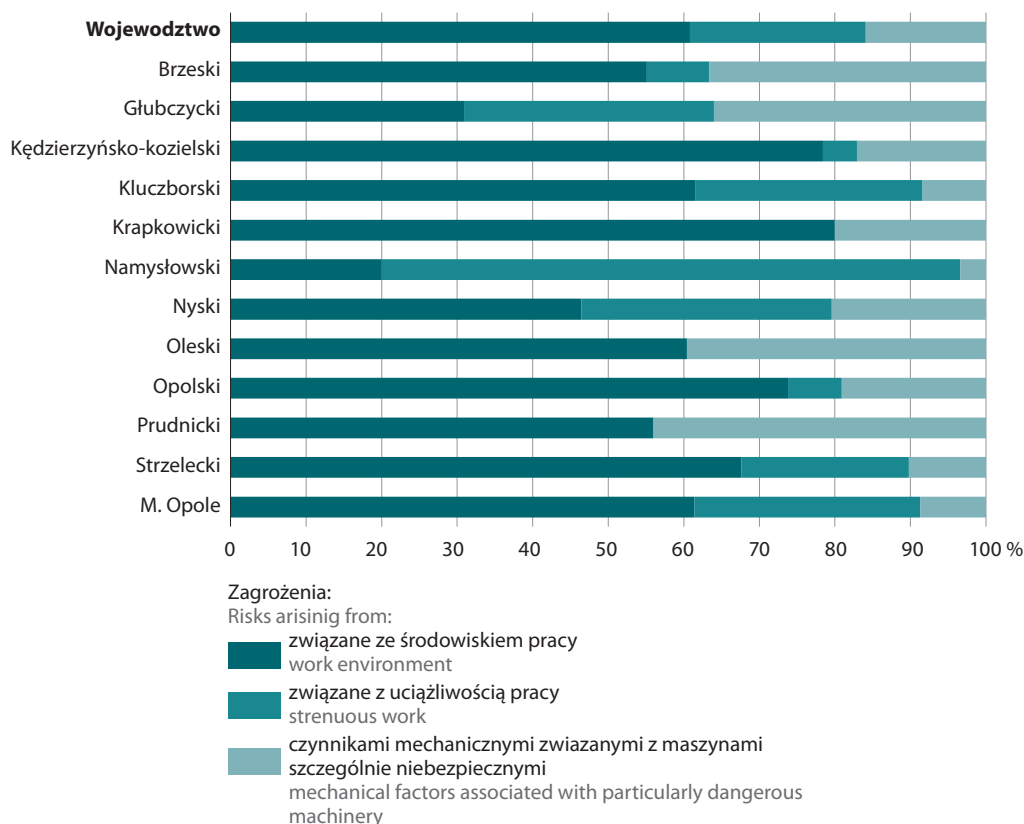
rodzaju działalności, najczęściej zatrudnionych narażonych na te zagrożenia odnotowano w przemyśle (76,2%). W tej grupie największe zagrożenie na 1000 zatrudnionych wystąpiło w rolnictwie, leśnictwie, łowiectwie i rybactwie (18,4).

Przestrzenne rozmieszczenie zagrożeń stanowisk pracy oraz stopień natężenia zagrożeń czynnikami szkodliwymi dla zdrowia są uzależnione od infrastruktury i stopnia koncentracji zakładów pracy o określonych rodzajach działalności.

Zdecydowanie więcej zatrudnionych w warunkach zagrożenia obserwowano w podregionie opolskim. Na koniec 2019 r. na terenie podregionu opolskiego i nyskiego pracowało odpowiednio: 76,2% i 23,8% zatrudnionych w warunkach zagrożenia. Najwięcej zatrudnionych narażonych na zagrożenia odnotowano w m. Opolu (25,5%) oraz w powiatach: strzeleckim (16,5%) i opolskim (11,9%). Najniższy odsetek tych zatrudnionych wystąpił natomiast w powiatach: prudnickim (1,7%), kluczborskim (2,6%) i głubczyckim (2,9%).

Wykres 28. Struktura zatrudnionych w warunkach zagrożenia^a w 2019 r. stan w dniu 31 grudnia

Chart 28. Structure of employees exposed to risk factors at work^a in 2019 as of 31 December

^a Liczeni tylko jeden raz w grupie czynnika przeważającego, tzn. mającego największe szkodliwe znaczenie na danym stanowisku pracy.

^a Employees listed only once by predominant factor, i.e. the factor having the most hazardous effect at a given workstation.

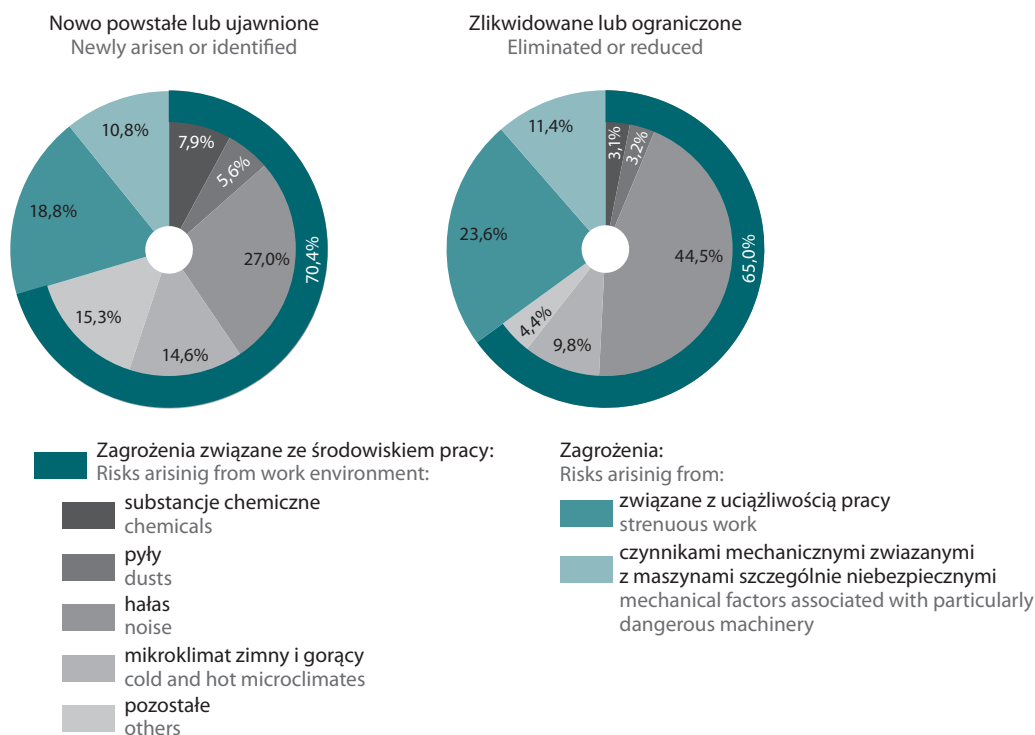
Kategoria osobozagrożeń oznacza liczbę osób zatrudnionych w warunkach zagrożenia, liczonych tyle razy na ile czynników osoby te były narażone. Osoby zatrudnione w warunkach zagrożenia mogą być narażone na czynniki szkodliwe związane ze środowiskiem pracy, uciążliwością pracy oraz czynnikami mechanicznymi związanymi z maszynami szczególnie niebezpiecznymi. Na poprawę warunków

pracy istotny wpływ ma proces likwidacji lub ograniczenia zagrożeń oraz proces ujawnienia zagrożeń istniejących lub nowo powstałych.

W 2019 r. zlikwidowano lub ograniczono 4,5 tys. osobozagrożeń, tj. mniej o 39,7% w porównaniu z 2015 r., a o 57,7% w stosunku do 2010 r. Równocześnie ujawniono (łącznie z nowo powstałymi) 2,7 tys. osobozagrożeń. Ich liczba w odniesieniu do 2015 r. wzrosła o 18,9%, a w porównaniu z 2010 r. zmniejszyła się o 21,3%.

Wykres 29. Struktura osobozagrożeń według grup zagrożeń w 2019 r. stan w dniu 31 grudnia

Chart 29. Structure of threats per capita by groups of threats in 2019 as of 31 December

Na koniec 2019 r. liczba osobozagrożeń wyniosła 10,5 tys. i była mniejsza o 38,6% niż w 2015 r. oraz o 50,2% w porównaniu z 2010 r. Przeciętnie w kraju skala zmian była znacznie mniejsza (odpowiednio: o 10,5% i o 19,4%). Ponad połowa osobozagrożeń (6,3 tys.) wystąpiła w grupie zagrożeń związanych ze środowiskiem pracy. W 2019 r. w grupie tej zlikwidowano lub ograniczono 2,9 tys. osobozagrożeń, przy jednoczesnym ujawnieniu (łącznie z nowo powstałymi) 1,9 tys. osobozagrożeń. Spośród czynników związanych ze środowiskiem pracy największe zagrożenie stanowił hałas (65,7%), dla którego jednocześnie zlikwidowano lub ograniczono najwięcej osobozagrożeń (68,4%).

Liczba osobozagrożeń związanych z uciążliwością pracy na koniec 2019 r. wyniosła 2,6 tys. W tej grupie zagrożeń w ciągu roku zlikwidowano lub ograniczono 1,1 tys. osobozagrożeń i jednocześnie stwierdzono 0,5 tys. osobozagrożeń nowo powstałych lub ujawnionych. Wśród czynników szkodliwych związanych z uciążliwością pracy nadmierne obciążenie fizyczne stanowiło 42,8%, a niedostateczne oświetlenie stanowisk pracy – 25,7%.

W grupie zagrożeń czynnikami mechanicznymi związanymi z maszynami szczególnie niebezpiecznymi w 2019 r. zlikwidowano lub ograniczono 0,5 tys. osobozagrożeń wobec 0,3 tys. osobozagrożeń nowo powstałych lub ujawnionych. W końcu 2019 r. w omawianej grupie odnotowano 1,6 tys. osobozagrożeń.

W badaniu warunków pracy istotne znaczenie mają informacje dotyczące działań profilaktycznych związanych z oceną i eliminacją ryzyka zawodowego. W 2019 r. w jednostkach objętych badaniem warunków pracy ocenę ryzyka zawodowego przeprowadzono dla 35,0 tys. stanowisk pracy, na których zatrudnionych było 48,2 tys. osób. Większość stanowisk pracy, podobnie jak w latach poprzednich, zbadano w zakładach sektora prywatnego (90,3%). W wyniku zastosowania środków technicznych, organizacyjnych i ochrony indywidualnej wyeliminowano lub ograniczono ryzyko zawodowe na 16,7 tys. stanowiskach pracy, na których pracowało 23,6 tys. osób. Co drugim ocenianym stanowiskiem było stanowisko pracy w przemyśle (19,2 tys.). Wyeliminowania lub ograniczenia ryzyka dokonano dla 9,4 tys. stanowisk w przemyśle (48,7% wszystkich ocenianych stanowisk w tej sekcji).

Badanie warunków pracy dostarcza również informacji o osobach, które skorzystały z uprawnień pracowniczych wynikających z tytułu pracy w warunkach szkodliwych dla zdrowia i uciążliwych. Według stanu w połowie grudnia 2019 r. najwięcej osób korzystało z napojów (26,4 tys. osób) oraz z posiłków profilaktycznych (11,4 tys.). Większość przyznawanych świadczeń otrzymywali pracownicy sektora prywatnego, wyjątek stanowiły dodatkowe urlopy (3,4% wobec 96,6% w sektorze publicznym).

Wypadki przy pracy są zagadnieniem ściśle związanym z rynkiem pracy, a zwłaszcza z bezpieczeństwem oraz warunkami pracy. Gromadzone w tym zakresie informacje są podstawą do analizy rozmiarów, struktury, przyczyn czy konsekwencji wypadków i podejmowania odpowiednich działań znacznie ich ograniczających.

W 2019 r. odnotowano 2,1 tys. wypadków przy pracy, w tym 5 wypadków zbiorowych. Najwięcej wypadków odnotowano w jednostkach prowadzących działalność w zakresie przemysłu (45,7%), budownictwa oraz handlu; naprawy pojazdów samochodowych (po 9,2%). W wypadkach przy pracy zgłoszonych w 2019 r. poszkodowanych zostało 2,1 tys. osób, w tym 10 osób w wypadkach zbiorowych. Liczba poszkodowanych w wypadkach przy pracy, podobnie jak ogółem w kraju, zmniejszyła się zarówno w stosunku do 2015 r., jak i 2010 r., tj. odpowiednio: o 4,4% i o 12,9%. Poszkodowani w sektorze prywatnym stanowili 71,5% wszystkich poszkodowanych w wypadkach przy pracy. Ponad 65% poszkodowanych wykonywało pracę w zakładach o liczbie pracujących do 249 osób, w tym ponad 39% – w przedziale od 50 do 249 osób.

Tablica 6. Poszkodowani w wypadkach przy pracy^a według skutków wypadków
Table 6. Persons injured in accidents at work^a by accident consequences

Wyszczególnienie Specification	2010	2015	2019		
	w liczbach bezwzględnych in absolute numbers			2010=100	2015=100
Ogółem Total	2396	2181	2086	87,1	95,6
w tym kobiety of which women	694	710	666	96,0	93,8
W wypadkach: In accidents:					
Śmiertelnych Fatal	10	10	6	60,0	60,0
Ciężkich Serious	23	21	25	108,7	119,0
Z innym skutkiem With other effect	2363	2150	2055	87,0	95,6

^a Zgłoszone w danym roku; poza gospodarstwami indywidualnymi w rolnictwie.
^a Registered in a given year; excluding private farms in agriculture

W porównaniu z 2015 r. liczba poszkodowanych w wypadkach przy pracy zmniejszyła się w ośmiu sekcjach. Największy bezwzględny spadek odnotowano w handlu; naprawie pojazdów samochodowych oraz w opiece zdrowotnej i pomocy społecznej. Wzrost wystąpił w siedmiu sekcjach, największy w transporcie i gospodarce magazynowej oraz w edukacji. W stosunku do 2010 r. spadek liczby osób poszkodowanych

w wypadkach przy pracy odnotowano w dziesięciu sekcjach. W wartościach bezwzględnych najbardziej zmniejszyła się liczba poszkodowanych w wypadkach przy pracy w handlu; naprawie pojazdów samochodowych oraz w budownictwie. Wzrost natomiast odnotowano w sześciu sekcjach, przede wszystkim w transporcie i gospodarce magazynowej.

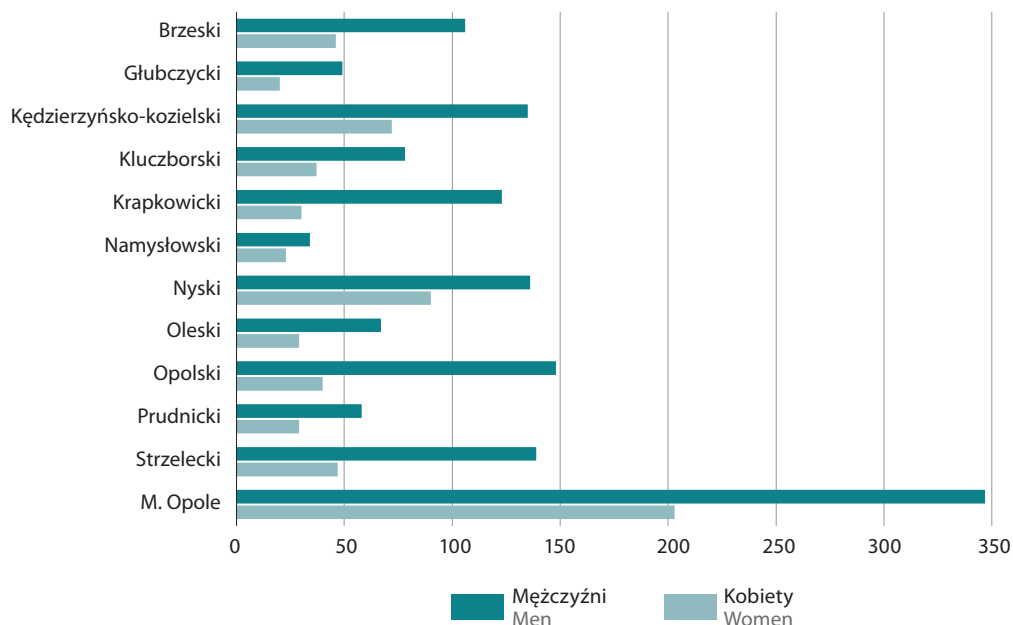
Ocena częstości występowania zdarzeń wypadkowych przy pracy jest możliwa po dokonaniu analizy wskaźnika wypadkowości, tj. liczby osób poszkodowanych na 1000 pracujących. Omawiany wskaźnik w 2019 r. wynosił 7,08 i był niższy zarówno w porównaniu z 2015 r. (7,93), jak i 2010 r. (9,44), mimo to kształtował się na wyższym poziomie niż przeciętnie w kraju (6,06).

Ważnym aspektem analizy okoliczności wypadków przy pracy jest charakterystyka demograficzno-zawodowa osób, które w tych wypadkach zostały poszkodowane. Wypadkom przy pracy częściej ulegali mężczyźni. W 2019 r. mężczyźni stanowili 2/3 poszkodowanych w wypadkach przy pracy (68,1%). Wśród ogólnej liczby poszkodowanych blisko połowa (45,5%) to osoby w wieku 25–44 lata.

W 2019 r. pod względem stażu pracy na zajmowanym stanowisku najliczniejszą grupę poszkodowanych w wypadkach przy pracy stanowiły, podobnie jak w poprzednich latach, osoby ze stażem pracy 1 rok i mniej (32,9% wszystkich poszkodowanych). Najbardziej niebezpieczną pracę wykonywali pracownicy w grupach zawodów: robotnicy obróbki metali, mechanicy maszyn i urządzeń i pokrewni oraz operatorzy maszyn i urządzeń wydobywczych i przetwórczych. Odsetek poszkodowanych w wypadkach przy pracy w tych grupach zawodów wynosił odpowiednio: 14,7% i 10,3%.

Większość osób poszkodowanych w wypadkach przy pracy (ponad 70%) notowano w podregionie opolskim. W 2019 r. najwięcej osób uległo wypadkom w m. Opolu (26,4%) i w powiecie nyskim (10,8%), natomiast najmniej w powiatach: namysłowskim (2,7%) oraz głubczyckim (3,3%).

Wykres 30. Poszkodowani w wypadkach przy pracy^a według płci w 2019 r.
Chart 30. Persons injured in accidents at work^a by sex in 2019

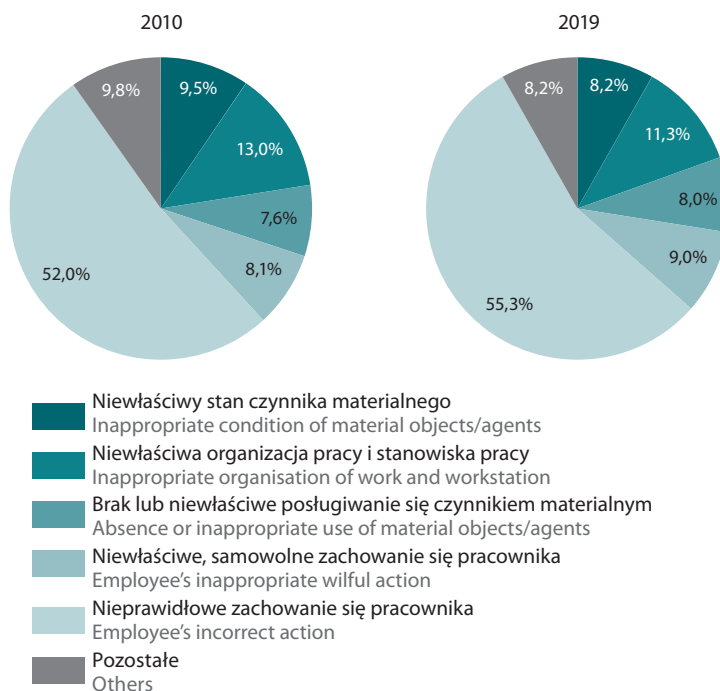
^a Zgłoszone w danym roku; poza gospodarstwami indywidualnymi w rolnictwie.
^a Registered in a given year; excluding private farms in agriculture.

Ważnym etapem w dążeniu do poprawy warunków pracy, zwłaszcza w zakresie bezpieczeństwa i ochrony zdrowia pracowników, jest identyfikacja przyczyn, wydarzeń oraz czynników powodujących niebezpieczne zdarzenia. Analiza tych informacji jest bardzo ważna z punktu widzenia działań profilaktycznych.

Wypadki przy pracy dzielą się na dwie grupy: wypadki będące odchyleniem od stanu normalnego i wypadki powodujące uraz. Biorąc pod uwagę pierwszą grupę wypadków w 2019 r. najczęściej poszkodowanych uległo wypadkom w wyniku poślizgnięcia, potknięcia się, upadku osoby (25,6% poszkodowanych), w konsekwencji utraty kontroli nad: maszyną, środkami transportu, transportowanym ładunkiem, narzędziem, obiektem, zwierzęciem (21,1%) oraz uszkodzenia, rozerwania, pęknięcia, ześlizgnięcia, upadku, załamania się czynnika materialnego (17,4%). Z analizy grupy wypadków powodujących uraz wynika, że najczęściej osób zostało poszkodowanych w następstwie zderzenia z/uderzenia w nieruchomy obiekt (31,1% poszkodowanych), uderzenia przez obiekt w ruchu (22,0%) oraz kontaktu z przedmiotem ostrym, szorstkim, chropowatym (19,7%).

W 2019 r. w województwie opolskim odnotowano 4,9 tys. przyczyn powodujących wypadki przy pracy, tj. więcej o 1,6% niż w 2015 r., a o 6,8% mniej w stosunku do 2010 r. Od kilku lat co drugą przyczyną powodującą wypadki przy pracy są nieprawidłowe zachowania się pracownika. W 2019 r. ta grupa przyczyn dotyczyła 55,3% ogólnej liczby przyczyn. Tak wysoki odsetek spowodowany był głównie niedostateczną koncentracją uwagi na wykonywanej pracy (21,7%) oraz zaskoczeniem, niespodziewanym zdarzeniem (19,4%).

Wykres 31. Struktura przyczyn wypadków przy pracy^a
Chart 31. Structure of causes of accidents at work^a

^a Zgłoszone w danym roku; poza gospodarstwami indywidualnymi w rolnictwie.
^a Registered in a given year; excluding private farms in agriculture.

W 2019 r. w wyniku wypadków przy pracy śmierć poniosło 6 osób, ciężkiego urazu doznało 25 osób, a poszkodowanych z innym skutkiem było 2,1 tys. osób. Najwięcej osób doznało urazów kończyn górnych i dolnych (odpowiednio: 45,0% i 34,9% poszkodowanych). Ze względu na rodzaj urazu najczęściej występującymi były rany i powierzchowne urazy (46,9%) oraz przemieszczenia, zwichnięcia, skręcenia i naderwania (26,0%).

Jedną z ważniejszych konsekwencji wypadków przy pracy dla danego zakładu, a ostatecznie dla całej gospodarki narodowej, jest niezdolność do pracy skutkująca absencją pracowników. Liczba dni niezdolności do pracy w 2019 r. wynosiła 85,7 tys., a w przeliczeniu na 1 poszkodowanego (bez osób poszkodowanych w wypadkach śmiertelnych) – 41 dni (przeciętnie w kraju – 42 dni). Na zwolnieniu lekarskim trwającym od 7 do 20 dni przebywało 38,1% poszkodowanych, natomiast zwolnienia lekarskie trwające 1 miesiąc i dłużej otrzymało 39,0% poszkodowanych.

Analiza taksonomiczna rynku pracy według powiatów

Taxonomic analysis of the labour market by powiat

Celem niniejszej analizy jest porównanie poziomu rozwoju rynku pracy w poszczególnych powiatach województwa opolskiego przy wykorzystaniu taksonomicznej metody wzorca rozwoju. Dzięki zastosowanej metodzie badawczej wyznaczono taksonomiczny miernik rozwoju (TMR) i uzyskano ranking powiatów pod kątem badanego zjawiska. Im wyższe wartości przyjmie miernik tym bardziej rozwinięty jest dany powiat w analizowanym obszarze. Dla określenia zmian w czasie analizą zostały objęte lata 2010 i 2019. Do budowy miernika syntetycznego przyjęto zbiór potencjalnych zmiennych diagnostycznych pozostających w związku merytorycznym z analizowanym zjawiskiem. Zmienne poddano weryfikacji ze względu na kryteria merytoryczne (cechy mierzalne, dostępne i reprezentujące dane zjawisko) oraz formalne (odpowiedni poziom współczynnika zmienności i korelacji).

W wyniku weryfikacji dokonano eliminacji zmiennych, dla których:

- zdolność dyskryminacyjna wyrażona współczynnikiem zmienności była mniejsza od założonej wartości progowej – 0,10,
- pojemność informacyjna w postaci współczynnika korelacji przekraczała przyjętą wartość progową – 0,80.

Ostatecznie w analizie uwzględniono następujące zmienne diagnostyczne:

- 1) pracujący na 1000 ludności,
- 2) pracujący w przemyśle i budownictwie na 1000 ludności,
- 3) stopa bezrobocia rejestrowanego,
- 4) bezrobotni pozostający bez pracy 12 miesięcy i więcej w % bezrobotnych zarejestrowanych ogółem,
- 5) bezrobotni w wieku do 25 lat w % bezrobotnych zarejestrowanych ogółem,
- 6) liczba dni niezdolności do pracy na jednego poszkodowanego,
- 7) zatrudnieni w warunkach zagrożenia w % zatrudnionych ogółem.

Zbiór przyjętych zmiennych podzielono na dwa podzbiory:

- stymulanty, których wzrost wartości świadczy o pożądanym rozwoju badanego zjawiska (zmienne diagnostyczne o numerach 1–2),
- destymulanty, których wysokie wartości negatywnie wpływają na badane zjawisko (zmienne diagnostyczne o numerach 3–7).

Na potrzeby budowy rankingu doprowadzono zmienne diagnostyczne do wzajemnej porównywalności poddając je standaryzacji. Kolejno skonstruowano wzorcową zmienną syntetyczną będącą wzorcem rozwoju. Jest on w tym przypadku abstrakcyjną jednostką wzorcową o idealnych cechach. Za wzorce przyjęto powiaty o najkorzystniejszych wartościach dobranych zmiennych diagnostycznych.

Dysponując znormalizowanymi i doprowadzonymi do wzajemnej porównywalności zmiennymi obliczono syntetyczny miernik rozwoju, którego wartości zawarte są w przedziale [0, 1]. Wyższa wartość tego miernika oznacza, że badany obiekt znajduje się bliżej wzorca. Wyniki przeprowadzonych obliczeń przedstawia tablica nr 7.

Tablica 7. Taksonomiczne mierniki rozwoju
 Table 7. Taxonomic indicators of the development

Powiat Powiat	2010		2019	
	wartość miernika value of the indicator	pozycja w rankingu position in the ranking	wartość miernika value of the indicator	pozycja w rankingu position in the ranking
Brzeski	0,282	4	0,319	6
Głubczycki	0,169	9	0,143	12
Kędzierzyńsko-kozielski	0,356	2	0,315	7
Kluczborski	0,164	11	0,270	9
Krapkowicki	0,331	3	0,472	2
Namysłowski	0,151	12	0,146	11
Nyski	0,223	7	0,358	3
Oleski	0,232	6	0,352	4
Opolski	0,191	8	0,304	8
Prudnicki	0,166	10	0,193	10
Strzelecki	0,236	5	0,347	5
M. Opole	0,613	1	0,765	1

Zarówno w 2010 r. jak i w 2019 r. pierwsze miejsce w rankingu zajmowało m. Opole osiągając najwyższe wartości miernika rozwoju wynoszące odpowiednio 0,613 oraz 0,765. W latach objętych badaniem dla m. Opola notowano najkorzystniejsze wartości dla następujących wskaźników cząstkowych: pracujący na 1000 ludności, stopa bezrobocia rejestrowanego, bezrobotni w wieku do 25 lat w % bezrobotnych zarejestrowanych ogółem. Dodatkowo w 2019 r. m. Opole odnotowało najniższy odsetek długotrwale bezrobotnych w liczbie bezrobotnych zarejestrowanych ogółem. Drugim powiatem o wysokiej pozycji w rankingu w 2019 r. był powiat krapkowicki który poprawił swoją lokatę względem 2010 r. i zajął 2 pozycję, podczas gdy w 2010 r. był na 3 miejscu. Zarówno w przypadku m. Opola jak i powiatu krapkowickiego nastąpiło zmniejszenie się odległości do obiektu wzorcowego i jednostki te odnotowały wyższe wartości miernika rozwoju (m. Opole o 0,15, powiat krapkowicki o 0,14). W 2019 r. najniższą pozycję zajmował powiat głubczycki, który w 2010 r. uplasował się na 9 miejsce w rankingu.

W analizowanych latach widoczne są tendencje:

- a) poprawa pozycji w rankingu:
- powiat nyski – wzrost o 4 pozycje (z miejsca 7 na 3),
 - powiat oleski – wzrost o 2 pozycje (z miejsca 6 na 4),
 - powiat kluczborski – wzrost o 2 pozycje (z miejsca 11 na 9),
 - powiat namysłowski – wzrost o 1 pozycję (z miejsca 12 na 11),
- b) pogorszenie się pozycji w rankingu:
- powiat kędzierzyńsko-kozielski – spadek o 5 pozycje (z miejsca 2 na 7),
 - powiat głubczycki – spadek o 3 pozycje (z miejsca 9 na 12),
 - powiat brzeski – spadek o 2 pozycje (z miejsca 4 na 6).

Wśród analizowanych jednostek są również powiaty które nie zmieniły pozycji w rankingu: strzelecki (miejsce 5), opolski (miejsce 8), prudnicki (miejsce 10), ale poprawiły wartości miernika rozwoju.

Na uwagę zasługuje także wartość rozstępu miary rozwoju, która świadczy o zróżnicowaniu przestrzennym w sytuacji na rynku pracy. Większy rozstęp odnotowano w 2019 r. (0,62) podczas gdy w 2010 r. wynosił on 0,46. Oznacza to, że sytuacja na rynku pracy w powiatach województwa opolskiego jest bardziej zróżnicowana.

Analizowane powiaty podzielono na trzy grupy do których zaklasyfikowano powiaty o wysokim, średnim oraz niskim poziomie rozwoju rynku pracy.

Tablica 8. Wartości graniczne przedziałów

Table 8. Limit values of ranges

Poziom rozwoju Level of development		2010		2019	
		max max	min min	max max	min min
I	Wysoki High	0,61	0,46	0,77	0,56
II	Średni Medium	0,46	0,31	0,56	0,35
III	Niski Low	0,31	0,15	0,35	0,14

Wysokie wartości miernika rozwoju prezentowanego przez m. Opole sprawiły, że było ono liderem w rankingu pod względem osiągniętych pozycji w 2010 r. i 2019 r. i jako jedyne zostało zaklasyfikowane do jednostek o najlepszej sytuacji na rynku pracy. Do powiatów o średnim poziomie rozwoju zaliczono w 2010 r. powiat kędzierzyńsko-kozielski i krapkowicki, a w 2019 r. już tylko krapkowicki. Pozostałe powiaty zaklasyfikowane zostały do grupy charakteryzującej się niskim poziomem rozwoju.

Tablica 9. Grupy powiatów według poziomu rozwoju rynku pracy

Table 9. Groups of powiats by level of labour market development

2010			2019		
poziom rozwoju level of de- velopment	powiat powiat	wartość miernika value of the indicator	poziom rozwoju level of de- velopment	powiat powiat	wartość miernika value of the indicator
I	M. Opole	0,613	I	M. Opole	0,765
II	Kędzierzyńsko-kozielski	0,356	II	Krapkowicki	0,472
	Krapkowicki	0,331	III	Nyski	0,358
III	Brzeski	0,282		Oleski	0,352
	Strzelecki	0,236		Strzelecki	0,347
	Oleski	0,232		Brzeski	0,319
	Nyski	0,223		Kędzierzyńsko-kozielski	0,315
	Opolski	0,191		Opolski	0,304
	Głubczycki	0,169		Kluczborski	0,270
	Prudnicki	0,166		Prudnicki	0,193
	Kluczborski	0,164		Namysłowski	0,146
Namysłowski	0,151	Głubczycki		0,143	

Wybrane dane warunkujące sytuację na rynku pracy

Selected data conditioning the situation on the labour market

Wyszczególnienie Specification	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Ludność Population										
Ludność ^a w tys. Population ^a in thousands	1017,2	1014,0	1010,2	1004,4	1000,9	996,0	993,0	990,1	986,5	982,6
w tym w wieku produkcyjnym of which of working age	666,9	663,4	658,0	650,2	643,3	635,6	627,8	620,0	611,8	602,6
Ludność ^a w wieku: Population ^a of age:										
nieprodukcyjnym na 100 osób w wieku produkcyjnym non-working per 100 persons of working age	52,5	52,8	53,5	54,5	55,6	56,7	58,2	59,7	61,2	63,1
poprodukcyjnym na 100 osób w wieku przedprodukcyjnym post-working per 100 persons of pre-working age	101,0	105,9	110,6	115,8	121,1	126,1	130,9	134,5	138,4	142,2
poprodukcyjnym na 100 osób w wieku produkcyjnym post-working per 100 persons of working age	26,4	27,2	28,1	29,2	30,4	31,6	33,0	34,2	35,6	37,0
Mediana wieku Median age	39,5	39,9	40,3	40,7	41,1	41,6	41,9*	42,3	42,7	43,1
mężczyźni males	38,0	38,4	38,7	39,1	39,5	39,9	40,3	40,7	41,1	41,5
kobiety females	41,1	41,6	42,0	42,4	42,8	43,2	43,6	43,9	44,3	44,7
Saldo migracji stałej osób w wieku pro- dukcyjnym na 10 tys. ludności w wieku produkcyjnym: Net migration for permanent residence of persons of working age per 10 thou- sand population of working age:										
wewnętrznej internal	-9,43	-8,84	-6,73	-13,16	-10,23	-11,60	-10,02	-10,87	-10,68	-16,83
zagranicznej international	-12,77	-19,65	-21,56	-30,54	-19,65	-19,86 ^b	-10,16	-8,72	-9,53	-8,58
Aktywność ekonomiczna ludności (dane średnioroczne) Economic activity of the population (annual averages)										
Współczynnik aktywności zawodowej w % Activity rate in %	53,4	53,4	54,4	53,6	54,0	54,3	54,7	55,8	55,9	55,1
mężczyźni men	63,5	64,0	65,2	64,1	63,2	63,2	65,2	66,8	65,6	65,5
kobiety women	44,1	43,9	44,7	44,4	46,0	46,2	45,0	45,4	47,2	45,4

a Stan w dniu 31 grudnia. b Do wyliczenia salda wykorzystano dane o migracjach zagranicznych za 2014 r.
a As of 31 December. b For calculation net migration data on international migration for 2014 were used.

Wybrane dane warunkujące sytuację na rynku pracy (cd.)

Selected data conditioning the situation on the labour market (cont.)

Wyszczególnienie Specification	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Aktywność ekonomiczna ludności (dok.) Economic activity of the population (cont.)										
Wskaźnik zatrudnienia w % Employment rate in %	48,2	48,4	49,2	48,5	49,8	50,8	51,9	53,4	54,2	53,3
mężczyźni men	57,9	58,6	59,4	58,4	58,6	59,6	62,2	64,3	63,9	63,5
kobiety women	39,3	39,3	40,1	39,9	41,9	43,0	42,5	43,1	45,4	43,6
Stopa bezrobocia w % Unemployment rate in %	9,7	9,3	9,5	9,4	7,8	6,5	5,0	4,3	3,1	3,2
mężczyźni men	9,2	8,5	8,4	8,4	6,8	5,7	4,6	3,7	2,6	3,0
kobiety women	10,4	10,5	10,3	10,7	8,9	7,4	5,6	5,0	3,8	3,4
Liczba osób niepracujących na 1000 osób pracujących The number of persons not in employ- ment per 1000 employed persons	1077	1067	1033	1061	1008	969	927	873	844	877
Pracujący Employment										
Pracujący ^{ab} Employed persons ^{ab}	310991	314242	308926	311442	316890	321602	328779	332418	338314	338920
sektor publiczny public sector	83700	76343	73639	73108	72501	71342	71908	72045	72196	72217
sektor prywatny private sector	227291	237899	235287	238334	244389	250260	256871	260373	266118	266703
w tym kobiety of which women	142800	143831	143794	146228	148814	150020	152111	153821	155548	156024
na 100 osób w wieku produkcyjnym per 100 persons of working age	46,6	47,4	47,0	47,9	49,3	50,6	52,4	53,6	55,3	56,2
Przyjęcia do pracy ^{cd} Hires ^{cd}	31729	34024	28746	31579	30412	30316	32118	39962	42377	39938
Współczynnik przyjęć ^{cd} w % Hire rate ^{cd} in %	19,6	21,7	18,2	20,4	19,7	19,4	20,2	24,8	25,2	23,3
Zwolnienia z pracy ^{cd} Terminations ^{cd}	31207	31413	30175	30710	27506	29055	28468	33809	39037	37836
Współczynnik zwolnień ^{cd} w % Termination rate ^{cd} in %	19,2	20,0	19,1	19,8	17,8	18,5	17,8	20,9	23,1	22,0

a Stan w dniu 31 grudnia. b Według faktycznego miejsca pracy i rodzaju działalności. c Bez podmiotów gospodarczych o liczbie pracujących do 9 osób. d Dotyczy pełnozatrudnionych; łącznie z sezonowymi i zatrudnionymi dorywczo.

a As of 31 December. b By actual workplace and kind of activity. c Excluding economic entities employing up to 9 persons. d Concern full-time paid employees; including seasonal and temporary paid employees.

Wybrane dane warunkujące sytuację na rynku pracy (cd.)

Selected data conditioning the situation on the labour market (cont.)

Wyszczególnienie Specification	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Bezrobocie rejestrowane Registered unemployment										
Bezrobotni zarejestrowani ^a Registered unemployed persons ^a	48775	48029	51775	51636	42361	36203	32419	26066	22663	20948
w tym kobiety of which women	25801	26173	26991	27040	22269	19766	18019	15006	13347	12078
Nowo zarejestrowani bezrobotni Newly registered unemployed persons	91694	72201	72655	76055	69838	66475	60335	51239	43924	40380
Wyrejestrowani bezrobotni Persons removed from unemployment rolls	90048	72947	68909	76194	79113	72633	64119	57592	47327	42095
Bezrobotni zarejestrowani przypadający na 1 ofertę pracy ^a Registered unemployed persons per one job offer ^a	46	65	109	67	39	22	14	8	10	13
W % bezrobotnych zarejestrowanych ^a : In % of registered unemployed persons ^a :										
długotrwale bezrobotni long-term unemployed persons	44,3	48,9	48,2	51,0	55,7	53,2	54,0	53,9	50,4	47,8
bezrobotni bez prawa do zasiłku unemployed persons without benefit rights	85,8	84,2	83,9	85,4	86,1	86,8	87,6	87,0	85,5	86,2
bezrobotni do 25 roku życia unemployed persons under 25 years old	22,2	19,9	18,7	18,0	15,1	14,0	13,0	12,0	12,1	12,1
bezrobotni powyżej 50 roku życia unemployed persons over 50 years old	24,2	25,8	26,2	27,3	30,4	31,6	32,3	31,6	31,2	30,6
bezrobotni bez doświadczenia zawodowego unemployed persons without occupational experience	24,6	22,9	20,9	20,4	19,0	18,2	17,6	17,2	16,7	16,3
Stopa bezrobocia rejestrowanego ^a w % Registered unemployment rate ^a in %	13,6	13,3	14,4	14,2	11,8	10,1	9,0	7,3	6,3	5,8
Wskaźnik płynności bezrobocia Liquidity ratio of unemployment	0,98	1,01	0,95*	1,00	1,13	1,09	1,06	1,12	1,08	1,04
Wskaźnik płynności rynku pracy Liquidity ratio of labour market	37,9	44,6	42,7	47,8	56,5	55,9	57,3	58,3	55,9	53,6
Wynagrodzenia. Świadczenia społeczne Wages and salaries. Social benefits										
Przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto w zł Average monthly gross wages and salaries in PLN	2946,59	3048,82	3172,23	3281,48	3425,56	3565,04	3708,24	3923,58	4157,68	4476,84
sektor publiczny public sector	3606,25	3670,74	3795,41	3936,72	4060,33	4182,48	4305,16	4436,30	4714,45	5112,53
sektor prywatny private sector	2551,92	2716,32	2841,97	2931,87	3091,95	3246,05	3409,58	3672,33	3897,86	4184,74

^a Stan w dniu 31 grudnia.
^a As of 31 December.

Wybrane dane warunkujące sytuację na rynku pracy (dok.)

Selected data conditioning the situation on the labour market (cont.)

Wyszczególnienie Specification	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Wynagrodzenia. Świadczenia społeczne (dok.) Wages and salaries. Social benefits (cont.)										
Przeciętna miesięczna emerytura i renta brutto w zł: Average monthly gross retirement and other pension in PLN:										
wypłacana przez Zakład Ubezpieczeń Społecznych paid by the Social Insurance Institution	1560,14	1640,76	1729,76	1827,00	1887,91	1948,36	1985,35	2014,89	2109,41	2228,55
rolników indywidualnych farmers'	1017,25	1052,01	1123,30	1187,16	1210,39	1245,08	1241,38	1252,02	1276,52	1335,53
Warunki pracy Working conditions										
Zatrudnieni w warunkach zagrożenia ^{ab} Exposure to risk factors at work ^{ab}	17708	16689	17433	15804	13438	14355	14296	10726	9553	9254
na 1000 zatrudnionych w zakładach objętych badaniem per 1000 employees in units covered by the survey	154,9	146,6	160,1	143,3	120,0	123,2	118,9	90,0	76,5	73,7
Poszkodowani w wypadkach przy pracy ^c Persons injured in accidents at work ^c	2396	2464	2238	2294	2206	2181	2306	2246	2141	2086
na 1000 pracujących per 1000 employed persons	9,44	9,18	8,37	8,62	8,17	7,93	8,21	7,84	7,35	7,08
Liczba dni niezdolności do pracy osób poszkodowanych na 1 poszkodowanego ^d The number of days lost due to accidents at work per one person injured ^d	36	38	39	41	38	40	41	43	40	41
Podmioty gospodarki narodowej Entities of the national economy										
Podmioty gospodarki narodowej w rejestrze REGON ^{ae} Entities of the national economy in the REGON register ^{ae}	99118	97560	98741	100038	100077	100432	100295	100590	100931	103179
na 10 tys. ludności per 10 thousand population	974	962	977	996	1000	1008	1010	1016	1023	1050
Osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą na 100 osób w wieku produkcyjnym Natural persons conducting economic activity per 100 persons of working age	11,1	10,8	10,9	11,1	11,2	11,2	11,2	11,4	11,8	12,3

a Stan w dniu 31 grudnia. b Liczeni tylko jeden raz w grupie czynnika przeważającego, tzn. mającego największe szkodliwe znaczenie na danym stanowisku pracy. c Zgłoszone w danym roku; bez wypadków w gospodarstwach indywidualnych w rolnictwie. d Bez osób poszkodowanych w wypadkach śmiertelnych oraz bez liczby dni niezdolności do pracy dla tych osób. e Bez osób prowadzących gospodarstwa indywidualne w rolnictwie.

a As of 31 December. b Employees listed only once by predominant factor, i.e. the factor having the most hazardous effect at a given workstation. c Registered in a given year; excluding accidents on private farms in agriculture. d Excluding persons injured in fatal accidents and the number of days of their incapacity for work. e Excluding persons tending private farms in agriculture.

Województwo opolskie na tle kraju i innych województw

Opolskie voivodship in comparison with the country and other voivodships

Wyszczególnienie Specification	Polska Poland	Województwo opolskie Opolskie voivodship		Województwo o poziomie cechy Voivodship of feature level	
		poziom cechy feature level	lokata wśród 16 woje- wództw position among 16 voivod- ships	najniższym (min) the lowest (min)	najwyższym (max) the highest (max)

Ludność Population

Ludność ^a w tys. Population ^a in thousands	2010	38529,9	1017,2	16	opolskie	1017,2	mazowieckie	5267,1
	2019	38382,6	982,6	16	opolskie	982,6	mazowieckie	5423,2
na 1 km ² per 1 km ²	2010	123	108	11	podlaskie; warmińsko- -mazurskie	60	śląskie	376
	2019	123	104	11	podlaskie	58	śląskie	366
Ludność ^a w wieku: Population ^a of age:								
nieprodukcyjnym na 100 osób w wieku produkcyjnym non-working per 100 persons of working age	2010	55,2	52,5	4	zachodnio- pomorskie	52,0	lubelskie	58,2
	2019	66,7	63,1	2	podkarpackie	62,7	łódzkie	70,2
poprodukcyjnym na 100 osób w wieku przedprodukcyjnym post-working per 100 persons of pre-working age	2010	89,1	101,0	14	warmińsko- -mazurskie	73,4	łódzkie	107,4
	2019	121,0	142,2	14	pomorskie	104,1	świętokrzy- skie	143,5
poprodukcyjnym na 100 osób w wieku produkcyjnym post-working per 100 persons of working age	2010	26,0	26,4	10	warmińsko- -mazurskie	22,4	łódzkie	29,4
	2019	36,5	37,0	8	podkarpackie	33,2	łódzkie	41,3
Przyrost naturalny na 1000 ludności Natural increase per 1000 population	2010	0,9	-0,7	13	łódzkie	-2,2	pomorskie	3,3
	2019	-0,9	-2,2	11	łódzkie	-3,6	pomorskie	1,5
Saldo migracji wewnętrznych i zagranicz- nych na pobyt stały na 1000 ludności Internal and international net migration for permanent residence per 1000 population	2010	-0,05	-1,76	13	lubelskie	-2,25	mazowieckie	2,54
	2019	0,16	-1,48	12	lubelskie	-2,86	mazowieckie	3,34

Aktywność ekonomiczna ludności (dane średnioroczne)

Economic activity of the population (annual averages)

Współczynnik aktywności zawodowej w % Activity rate in %	2010	55,3	53,4	11	śląskie; zachodnio- pomorskie	52,3	mazowieckie	58,0
	2019	56,2	55,1	9	warmińsko- -mazurskie	52,7	mazowieckie	60,3
Wskaźnik zatrudnienia w % Employment rate in %	2010	50,0	48,2	12	zachodnio- pomorskie	45,8	mazowieckie	53,7
	2019	54,4	53,3	9	warmińsko- -mazurskie	51,0	mazowieckie	58,4

a Stan w dniu 31 grudnia.
a As of 31 December.

Województwo opolskie na tle kraju i innych województw (cd.)

Opolskie voivodship in comparison with the country and other voivodships (cont.)

Wyszczególnienie Specification	Polska Poland	Województwo opolskie Opolskie voivodship		Województwo o poziomie cechy Voivodship of feature level	
		poziomy cechy feature level	lokata wśród 16 woje- wództw position among 16 voivod- ships	najniższym (min) the lowest (min)	najwyższym (max) the highest (max)

Aktywność ekonomiczna ludności (dok.)

Economic activity of the population (cont.)

Stopa bezrobocia w % Unemployment rate in %	2010	9,6	9,7	6	mazowieckie	7,4	zachodnio- pomorskie	12,4
	2019	3,3	3,2	8	lubuskie	2,1	lubelskie	5,5
Liczba osób niepracujących na 1000 osób pracujących The number of persons not in employ- ment per 1000 employed persons	2010	1001	1077	12	mazowieckie	861	zachodnio- pomorskie	1184
	2019	840	877	9	mazowieckie	712	warmińsko- mazurskie	959

Pracujący
Employment

Pracujący ^{ab} w tys. Employed persons ^{ab} in thousands	2010	13778,3	311,0	16	opolskie	331,0	mazowieckie	2225,6
	2019	15783,0	338,9	16	opolskie	338,9	mazowieckie	2703,2
na 100 osób w wieku produkcyjnym per 100 persons of working age	2010	55,5	46,6	13	warmińsko- mazurskie	44,5	mazowieckie	66,5
	2019	68,5	56,2	15	warmińsko- mazurskie	52,6	mazowieckie	84,5
według rodzajów działalności w %: by kind of activities in %:								
rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo agriculture, forestry and fishing	2010	17,3	16,3	8	śląskie	6,3	lubelskie	38,8
	2019	15,1	14,7	8	śląskie	5,7	lubelskie	35,8
przemysł i budownictwo industry and construction	2010	27,4	31,2	5	lubelskie	17,5	śląskie	36,7
	2019	26,9	32,6	2	lubelskie	18,5	śląskie	34,9
handel; naprawa pojazdów samocho- dowych ^d ; transport i gospodarka ma- gazynowa; zakwaterowanie i gastro- nomia ^d ; informacja i komunikacja trade; repair of motor vehicles ^d ; transportation and storage; accom- modation and catering ^d ; informa- tion and communication	2010	24,5	21,8	11	lubelskie	17,9	mazowieckie	29,2
	2019	25,5	21,8	11	podkarpackie	18,3	mazowieckie	30,0
działalność finansowa i ubezpiecze- niowa; obsługa rynku nieruchomości ^e oraz pozostałe usługi ^e financial and insurance activities; real estate activities and other services ^e	2010	30,9	30,6	8	podkarpackie	24,3	mazowieckie	37,2
	2019	32,5	30,9	9	podkarpackie	25,9	mazowieckie	39,6

a Stan w dniu 31 grudnia. b Według faktycznego miejsca pracy i rodzaju działalności. c Pod pojęciem „pozostałe usługi” należy rozumieć następujące sekcje PKD: „Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna”, „Administrowanie i działalność wspierająca”, „Administracja publiczna i obrona narodo-
wa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne”, „Edukacja”, „Opieka zdrowotna i pomoc społeczna”, „Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją”
oraz „Pozostała działalność usługowa”.

a As of 31 December. b By actual workplace and kind of activity. c The term „other services” refers to the NACE Rev. 2 sections: „Professional, scientific and technical activities”, „Administrative and support service activities”, „Public administration and defence; compulsory social security”, „Education”, „Human health and social work activities”, „Arts, entertainment and recreation” and „Other service activities”.

Województwo opolskie na tle kraju i innych województw (cd.)

Opolskie voivodship in comparison with the country and other voivodships (cont.)

Wyszczególnienie Specification	Polska Poland	Województwo opolskie Opolskie voivodship		Województwo o poziomie cechy Voivodship of feature level				
		poziom cechy feature level	lokata wśród 16 woje- wództw position among 16 voivod- ships	najniższym (min) the lowest (min)			najwyższym (max) the highest (max)	
Bezrobocie rejestrowane Registered unemployment								
Bezrobotni zarejestrowani ^a w tys. Registered unemployed persons ^a in thousands	2010	1954,7	48,8	1	opolskie	48,8	mazowieckie	238,3
	2019	866,4	20,9	2	lubuskie	18,5	mazowieckie	123,2
Udział bezrobotnych zarejestrowanych w liczbie ludności w wieku produkcyj- nym ^a w % Registered unemployed persons in the number of population of working age ^a in %	2010	7,9	7,3	4	śląskie; wielkopolskie	6,0	warmińsko- mazurskie	11,1
	2019	3,8	3,5	5	wielkopolskie	2,2	podkarpackie	5,8
Stopa bezrobocia rejestrowanego ^a w % Registered unemployment rate ^a in %	2010	12,4	13,6	8	wielkopolskie	9,2	warmińsko- mazurskie	20,0
	2019	5,2	5,8	9	wielkopolskie	2,8	warmińsko- mazurskie	9,1
Bezrobotni zarejestrowani przypadający na 1 ofertę pracy ^a Registered unemployed persons per one job offer ^a	2010	83	46	2	śląskie	44	podlaskie	298
	2019	18	13	4	śląskie	8	podkarpackie	75
Wynagrodzenia. Świadczenia społeczne Wages and salaries. Social benefits								
Przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto w zł Average monthly gross wages and sala- ries in PLN	2010	3224,13	2946,59	7	warmińsko- mazurskie	2722,00	mazowieckie	4031,95
	2019	4920,09	4476,84	9	warmińsko- mazurskie	4136,26	mazowieckie	5942,59
Polska=100 Poland=100	2010	100,0	91,4	6	warmińsko- mazurskie	84,4	mazowieckie	125,1
	2019	100,0	91,0	8	warmińsko- mazurskie	84,1	mazowieckie	120,8
Przeciętna miesięczna emerytura i renta brutto w zł: Average monthly gross retirement and other pension in PLN:								
wypłacana przez Zakład Ubezpieczeń Społecznych paid by the Social Insurance Institution	2010	1588,95	1560,14	5	podkarpackie	1351,01	śląskie	1978,16
	2019	2264,06	2228,55	5	podkarpackie	1997,28	śląskie	2731,77
rolników indywidualnych farmers'	2010	954,68	1017,25	5	mazowieckie	915,29	śląskie	1204,18
	2019	1291,86	1338,53	5	małopolskie	1256,27	śląskie	1458,11

a Stan w dniu 31 grudnia.

a As of 31 December.

Województwo opolskie na tle kraju i innych województw (dok.)

Opolskie voivodship in comparison with the country and other voivodships (cont.)

Wyszczególnienie Specification	Polska Poland	Województwo opolskie Opolskie voivodship		Województwo o poziomie cechy Voivodship of feature level			
		poziom cechy feature level	lokata wśród 16 woje- wództw position among 16 voivod- ships	najniższym (min) the lowest (min)			najwyższym (max) the highest (max)

Warunki pracy Working conditions

Zatrudnieni ^{ab} w warunkach zagrożenia w tys. Exposure ^{ab} to risk factors at work in thousands	2010	528,8	17,7	5	podlaskie	6,5	śląskie	131,0
	2019	442,5	9,3	3	podlaskie	6,8	śląskie	105,0
na 1000 zatrudnionych w zakładach objętych badaniem per 1000 employees in units covered by the survey	2010	97,9	154,9	15	mazowieckie	39,3	śląskie	183,7
	2019	72,9	73,7	9	mazowieckie	34,0	śląskie	138,5
Choroby zawodowe Occupational diseases	2010	2933	43	1	opolskie	43	śląskie	1005
	2019	2065	22	1	opolskie	22	dolnośląskie	303
Poszkodowani w wypadkach przy pracy ^c na 1000 pracujących Persons injured in accidents at work ^c per 1000 employed persons	2010	8,15	9,44	12	mazowieckie	5,46	dolnośląskie	11,29
	2019	6,06	7,08	12	mazowieckie	4,52	dolnośląskie	7,56

Podmioty gospodarki narodowej Entities of the national economy

Podmioty gospodarki narodowej w rejestrze REGON ^{ad} w tys. Entities of the national economy in the REGON register ^{ad} in thousands	2010	3909,8	99,1	15	podlaskie	91,9	mazowieckie	681,0
	2019	4509,9	103,2	16	opolskie	103,2	mazowieckie	854,5
na 10 tys. ludności per 10 thousand population	2010	1015	974	8	podkarpackie	717	mazowieckie	1293
	2019	1175	1050	9	podkarpackie	851	mazowieckie	1576
Osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą na 100 osób w wieku produkcyjnym Natural persons conducting economic activity per 100 persons of working age	2010	11,85	11,06	10	podkarpackie	8,73	zachodnio-pomorskie	15,02
	2019	13,96	12,28	10	podkarpackie	10,31	mazowieckie	17,49

a Stan w dniu 31 grudnia. b Liczeni tylko jeden raz w grupie czynnika przeważającego, tzn. mającego największe szkodliwe znaczenie na danym stanowisku pracy. c Zgłoszone w danym roku; bez wypadków w gospodarstwach indywidualnych w rolnictwie. d Bez osób prowadzących gospodarstwa indywidualne w rolnictwie.

a As of 31 December. b Employees listed only once by predominant factor, i.e. the factor having the most hazardous effect at a given workstation. c Registered in a given year; excluding accidents on private farms in agriculture. d Excluding persons tending private farms in agriculture.

Uwagi ogólne

Dane prezentuje się:

1. w układzie **Polskiej Klasyfikacji Działalności** – PKD 2007, opracowanej na podstawie Statystycznej Klasyfikacji Działalności Gospodarczej we Wspólnocie Europejskiej – Statistical Classification of Economic Activities in the European Community – NACE Rev. 2. PKD 2007 wprowadzona została z dniem 1 stycznia 2008 r. rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 24 grudnia 2007 r. (Dz. U. Nr 251 poz. 1885) z późniejszymi zmianami.

W ramach PKD 2007 wyodrębniono „**Przemysł**” jako dodatkowe grupowanie, które obejmuje sekcje: „Górnictwo i wydobywanie”, „Przetwórstwo przemysłowe”, „Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną, gorącą wodę i powietrze do układów klimatyzacyjnych” oraz „Dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami oraz działalność związana z rekultywacją”.

2. według sektorów własności:
 - sektor **publiczny** – grupujący własność państwową (Skarbu Państwa i państwowych osób prawnych), własność jednostek samorządu terytorialnego oraz „własność mieszaną” z przewagą kapitału (mienia) podmiotów sektora publicznego,
 - sektor **prywatny** – grupujący własność prywatną krajową (osób fizycznych i pozostałych jednostek prywatnych), własność zagraniczną (osób zagranicznych) oraz „własność mieszaną” z przewagą kapitału (mienia) podmiotów sektora prywatnego i brakiem przewagi sektorowej w kapitale (mieniu) podmiotu.

„Własność mieszaną” określana jest głównie dla spółek i wyznaczana na podstawie struktury kapitału (mienia) deklarowanego we wniosku rejestracyjnym spółki.

Jednostka **lokalna** jest to zorganizowana całość (zakład, oddział, filia) położona w miejscu zidentyfikowanym odrębnym adresem, pod którym lub z którego prowadzona jest działalność przez co najmniej jedną osobę pracującą.

Dane prezentowane są w układzie **Nomenklatury Jednostek Terytorialnych do Celów Statystycznych (NUTS)**, opracowanej na podstawie wspólnej Klasyfikacji jednostek Terytorialnych do Celów Statystycznych (NUTS), obowiązującej w krajach Unii Europejskiej, zgodnie z Rozporządzeniem (WE) Nr 1059/2003 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 26 maja 2003 r. z późniejszymi zmianami. Od 1 stycznia 2008 r. obowiązują zmiany wprowadzone Rozporządzeniem Komisji Europejskiej (UE) 2016/2066 z dnia 21 listopada 2016 r.

Podregiony (poziom 3) grupują jednostki szczebla powiatowego.

Informacje w podziale według **województw, powiatów i gmin** oraz w podziale na **miasta i wieś** podano w każdorazowym podziale administracyjnym. Przez miasta rozumie się gminy miejskie oraz miasta w gminach miejsko-wiejskich, przez wieś – gminy wiejskie oraz obszary wiejskie w gminach miejsko-wiejskich.

Przez ludność w **wieku produkcyjnym** rozumie się ludność w wieku zdolności do pracy. Dla mężczyzn przyjęto wiek 18–64 lata, dla kobiet 18–59 lat. Wśród ludności w wieku produkcyjnym wyróżnia się ludność w **wieku mobilnym**, tj. w wieku 18–44 lata i **niemobilnym**, tj. mężczyźni 45–64 lata, kobiety 45–59 lat. Przez ludność w **wieku nieprodukcyjnym** rozumie się ludność w **wieku przedprodukcyjnym**, tj. do 17 lat oraz ludność w **wieku poprodukcyjnym**, tj. mężczyźni – 65 lat i więcej, kobiety – 60 lat i więcej.

Dane o **migracjach wewnętrznych ludności** opracowano na podstawie informacji ewidencyjnych gmin o zameldowaniu osób na pobyt stały. Informacje te nie uwzględniają zmian adresu w obrębie tej samej gminy (miasta), z wyjątkiem gmin miejsko-wiejskich, dla których został zachowany podział na tereny miejskie i wiejskie.

Dane o **migracjach zagranicznych ludności** na pobyt stały, opracowano na podstawie informacji ewidencyjnych gmin o zameldowaniu osób przyjeżdżających do Polski na pobyt stały (imigracja) oraz o wymeldowaniach osób wyjeżdżających z Polski za granicę na stałe (emigracja).

Prezentowane informacje zostały przedstawione stosownie do zakresu prowadzonych badań, uwzględniających podmioty klasyfikowane według kryterium **liczby pracujących** i – jeśli nie zaznaczono inaczej – obejmują podmioty o liczbie pracujących:

- do 9 osób,
- od 10 do 49 osób,
- 50 osób i więcej.

Dane – jeśli nie zaznaczono inaczej – opracowano zgodnie z **każdorazowym stanem organizacyjnym gospodarki narodowej**.

Dane w podziale według sekcji i działów PKD 2007 oraz w podziale administracyjnym opracowano – jeśli nie zaznaczono inaczej – tzw. metodą przedsiębiorstw.

Metoda przedsiębiorstw (podmiotowa) oznacza przyjmowanie całych podmiotów gospodarki narodowej za podstawę grupowania wszystkich danych charakteryzujących ich działalność według poszczególnych poziomów klasyfikacyjnych i podziałów terytorialnych.

Przez **podmioty gospodarki narodowej** rozumie się jednostki prawne, tj.: osoby prawne, jednostki organizacyjne niemające osobowości prawnej oraz osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą. Pod pojęciem **podmiotów gospodarczych** rozumie się podmioty prowadzące działalność gospodarczą (produkcyjną i usługową) na własny rachunek w celu osiągnięcia zysku.

Z ważniejszych klasyfikacji, według których zaprezentowano dane w publikacji – obok PKD 2007 – należy wymienić **Klasyfikację Zawodów i Specjalności (KZiS)**, na podstawie której dokonuje się grupowania zatrudnionych i ich wynagrodzeń oraz bezrobotnych; klasyfikacja wprowadzona została z dniem 1 stycznia 2015 r. rozporządzeniem Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 7 sierpnia 2014 r. (Dz. U. z 2018 r. poz. 227), w miejsce obowiązującej do dnia 31 grudnia 2014 r.

Liczby względne (wskaźniki, odsetki) obliczono z reguły na podstawie danych bezwzględnych wyrażonych z większą dokładnością niż podano w tablicach.

Wskaźniki dynamiki – w przypadku zmian metodycznych, obliczono w warunkach porównywalnych.

Do przeliczeń danych według liczby ludności – jeśli nie zaznaczono inaczej – przyjęto liczbę ludności według krajowej definicji zamieszkania, opracowaną metodą bilansową. Przy **przeliczeniu na 1000 ludności** itp. danych według stanu w końcu roku przyjęto liczbę ludności według stanu w dniu 31 grudnia, a przy przeliczaniu danych charakteryzujących wielkość zjawiska w ciągu roku – według stanu w dniu 30 czerwca.

Dane – jeśli nie zaznaczono inaczej – nie obejmują jednostek budżetowych prowadzących działalność w zakresie obrony narodowej i bezpieczeństwa publicznego.

U w a g a. Od 1 stycznia 2017 r. brak porównywalności danych z latami poprzednimi dla powiatu opolskiego i miasta Opola, ze względu na zmiany w podziale terytorialnym województwa.

Niektóre informacje za ostatni rok zostały podane na podstawie danych nieostatecznych i mogą ulec zmianie w następnych publikacjach Urzędu Statystycznego.

Ze względu na zaokrąglenia danych, w niektórych przypadkach sumy składników mogą się nieznacznie różnić od podanych wielkości „ogółem”.

W publikacji zastosowano skróty nazw niektórych sekcji Polskiej Klasyfikacji Działalności — PKD 2007; zestawienie zastosowanych skrótów i pełnych nazw podaje się poniżej:

skrót	pełna nazwa
sekcje	
Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę	Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną gorącą wodę i powierze do układów klimatyzacyjnych
Dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja	Dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami oraz działalność związana z rekultywacją
Handel; naprawa pojazdów samochodowych	Handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle
Zakwaterowanie i gastronomia	Działalność związana z zakwaterowaniem i usługami gastronomicznymi
Obsługa rynku nieruchomości	Działalność związana z obsługą rynku nieruchomości
Administrowanie i działalność wspierająca	Działalność w zakresie usług administrowania i działalność wspierająca
działy	
Produkcja wyrobów z drewna, korka, słomy i wikliny	Produkcja wyrobów z drewna oraz korka, z wyłączeniem mebli; produkcja wyrobów ze słomy i materiałów używanych do wyplatania
Produkcja wyrobów z metalu	Produkcja metalowych wyrobów gotowych, z wyłączeniem maszyn i urządzeń
Produkcja maszyn i urządzeń	Produkcja maszyn i urządzeń, gdzie indziej niesklasyfikowana
Handel hurtowy	Handel hurtowy, z wyłączeniem handlu pojazdami samochodowymi
Handel detaliczny	Handel detaliczny, z wyłączeniem handlu detalicznego pojazdami samochodowymi
Transport lądowy i rurociągowy	Transport lądowy oraz transport rurociągowy

Źródła danych

W publikacji zaprezentowano dane opracowane m.in. przez niżej wymienione instytucje i jednostki:

- Ministerstwo Cyfryzacji,
- Ministerstwo Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej,
- Zakład Ubezpieczeń Społecznych,
- Kasę Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego.

General notes

Data are presented:

1. according to the **Polish Classification of Activities** – PKD 2007, compiled on the basis of the Statistical Classification of Economic Activities in the European Community – NACE Rev. 2. PKD 2007, was introduced on 1 January 2008 by the decree of the Council of Ministers dated 24 December 2007 (Journal of Laws No. 251 item 1885) with later amendments.

Within PKD 2007/NACE Rev.2 the item **"Industry"** was introduced, as an additional grouping, including sections: "Mining and quarrying", "Manufacturing", "Electricity, gas, steam and air conditioning supply" as well as "Water supply; sewerage, waste management and remediation activities".

2. according to ownership sectors:
 - **public** sector – grouping state ownership (of the State Treasury and state legal persons), the ownership of local government units as well as "mixed ownership" with a predominance of capital (property) of public sector entities,
 - **private** sector – grouping private domestic ownership (of natural persons and other private entities), foreign ownership (of foreign persons) as well as "mixed ownership" with a predominance of capital (property) of private sector entities and lack of predominance of public or private sector in capital (property) of the entity.

"Mixed ownership" is defined mainly for companies and determined on the basis of the capital (property) structure as declared in a company's registration application.

The **local** unit is an organised whole (plant, branch, subsidiary) located at the site identified by a separate address at which or from which the activity is carried out by at least one employed person.

Data are presented in accordance with the **Nomenclature of Territorial Units for Statistical Purposes (NUTS)**, compiled on the basis of the classification of territorial units for statistics (NUTS) obligatory in countries of the European Union according to the Regulation (EC) No. 1059/2003 of the European Parliament and the Council of 26 May 2003 with later amendments. Since 1 January 2008, the amendments introduced by the Commission Regulation (EU) 2016/2066, dated 21 November 2016, are valid.

Subregions (level 3) group powiat-level units.

Information by **voivodships, powiats** and **gminas** as well as by **urban** and **rural areas** is presented according to administrative division in a given period. The term urban areas is understood as urban gminas and towns in urban-rural gminas, while the term rural areas is understood as rural gminas and rural area in urban-rural gminas.

The **working age population** refers to males aged 18–64 and females aged 18–59. In this category the age groups of **mobility** (i.e. 18–44) and **non-mobility** (i.e. 45–64 for males and 45–59 for females) are distinguished. The **non-working age population** is defined as the **pre-working age population**, i.e., up to the age of 17 and the **post-working** age population, i.e., 65 and more for males and 60 and more for females.

Data regarding **internal migration of the population** were compiled on the basis of gmina documentation regarding the registration of persons for permanent residence. This information does not include changes of address within the same gmina (town), with the exception of urban-rural gminas for which the division into urban and rural areas has been kept.

Data regarding **international migration of the population** for permanent residence were compiled on the basis of gmina documentation regarding registrations of persons arriving to Poland for permanent residence (immigration) as well as regarding deregistrations of persons leaving Poland for permanent residence abroad (emigration).

Information is presented in compliance with the scope of conducted surveys, considering entities classified according to the criterion of the **number of persons employed** and – unless otherwise indicated – include entities employing:

- up to 9 persons,
- from 10 to 49 persons,
- 50 persons and more.

Data – unless otherwise indicated – are compiled in accordance with **the respective organisational status of units of the national economy**.

Data according to PKD 2007/NACE Rev. 2 sections and divisions, as well as according to administrative division are compiled – unless otherwise indicated – using the enterprise method. In the **enterprise (entity) method**, the entire organisational unit of entities in the national economy is the basis for grouping all data describing their activity according to individual classification levels and territorial divisions.

The term **entities of the national economy** is understood as legal entities, i.e.: legal persons, organisational entities without legal personality as well as natural persons conducting economic activity. The term **economic entities** is understood as entities conducting economic activity (production and services) on their own-account in order to earn a profit.

Other than PKD 2007/NACE Rev. 2, among the more important classifications, according to which data are presented in the publication, the **Occupations and Specialisations Classification (KZiS)**, should be mentioned, on the basis of which paid employees and their wages and salaries as well as unemployed persons are grouped; the classification was introduced on 1 January 2015 by the decree of the Minister of Labour and Social Policy dated 7 August 2014 (Journal of Laws 2018 item 227), replacing the classification valid until 31 December 2014.

Relative numbers (indices, percentages) are, as a rule, calculated on the basis of absolute data expressed with higher precision than that presented in the tables.

Indices – in case of methodological changes – are calculated in comparable conditions.

For the purpose of calculating data by population number – unless otherwise indicated – the population number according to the national definition of residence, compiled using the balance method, was adopted. When **computing per 1000 population, etc.** data as of the end of a year, the population as of 31 December was adopted, whereas data describing the magnitude of a phenomenon within a year – as of 30 June.

Data – unless otherwise indicated – do not include budgetary entities conducting activity within the scope of national defence and public safety.

Note. Since January 1, 2017 – lack of data comparability with the previous years for the Opolski powiat and the city of Opole, due to changes in the territorial division of the voivodship.

Selected information for the last year, presented on the basis of preliminary data, may change in subsequent publications of the Statistical Office.

Due to the rounding of data, in some cases sums of components can slightly differ from the amount given in the item „total“.

The names of some sections of the Polish Classification of Activities – PKD 2007 used in publication have been abbreviated; the list of abbreviations used and their full names are given below:

abbreviation	full name
sections	
Trade; repair of motor vehicles	Wholesale and retail trade; repair of motor vehicles and motorcycles
Accommodation and catering	Accommodation and food service activities
divisions	
Manufacture of products of wood, cork, straw and wicker	Manufacture of wood and of products of wood and cork, except furniture; manufacture of articles of straw and plaiting materials
Manufacture of metal products	Manufacture of fabricated metal products, except machinery and equipment
Wholesale trade	Wholesale trade, except of motor vehicles and motorcycles
Retail trade	Retail trade, except of motor vehicles and motorcycles
Land and pipeline transport	Land transport and transport via pipelines

Sources of data

The publication presents data compiled i.a. by the following institutions and units:

- Ministry of Digital Affairs,
- Ministry of Family, Labour and Social Policy,
- Social Insurance Institution,
- Agricultural Social Insurance Fund.